Silahı Seçmek

JUDITH KUCKART

Almancadan Çeviren: Süheyla Kaya

AYRINTI

JUDITH KUCKART

Judith Kuckart 1959 Schwelm (Westfalya, Almanya) doğumlu. Essen'de Folkwang Okulu'nda başladığı dans eğitiminin ardından Köln Dans Forumu ve Heidelberg Koreografi Tiyatrosu'nda çalıştı. Üniversite eğitimini edebiyat ve tiyatro bilimi dallarında Köln ve Berlin'de tamamladı. 1984 yılında kurduğu Skoronel Dans Tiyatrosu ile 1985-1998 yılları arasında Almanya'da ve dünyanın birçok kentinde sahne aldı; yazar, dansçı, koreograf ve rejisör olarak katkıda bulunduğu çok sayıda oyun sahneledi. 1990'da yayımladığı *Silahı Seçmek* (*Wahl der Waffen*) adlı ilk romanı edebiyat çevrelerinde yoğun ilgiye konu oldu. 1998'de yayımlanan *Kütüphaneci* (*Der Bibliothekar*) romanının da aralarında bulunduğu çok sayıda yapıtı farklı dillere çevrilmiştir. Yaşamını Berlin ve Zürih'te sürdüren Kuckart, Villa Massimo Ödülü (1997), Deutscher Kritikerpreis (2004), Annette von Droste Ödülü (2012) gibi ödüllerin sahibidir.

Ayrıntı: *1030*
Edebiyat Dizisi: *228*

Silahı Seçmek
Judith Kuckart

Kitabın Özgün Adı
Wahl der Waffen

Almancadan Çeviren
Süheyla Kaya

Yayıma Hazırlayan
Emirhan Oğuz

© 2008 by btb Verlag,
a division of Verlagsgruppe Random House GmbH, München, Germany

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Türkçe yayım hakları Kalem Agency aracılığıyla alınmıştır.

Kapak Fotoğrafı
Margaret James / EyeEm /Getty Images Turkey

Kapak Tasarımı
Arslan Kahraman

Dizgi
Hediye Gümen

Baskı ve Cilt
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Merkez Efendi Mah. Fazılpaşa Cad. No: 8/2 Topkapı/İstanbul
Tel.: (0212) 612 31 85 - 576 00 66
Sertifika No: 12156

Birinci Basım: *Kasım 2016*

Baskı Adedi *2000*

ISBN 978-605-314-135-8
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/ayrintiyayinevi facebook.com/ayrintiyayinevi instagram.com/ayrintiyayinlari

Judith Kuckart

Silahı Seçmek

EDEBİYAT DİZİSİ SON ÇIKAN KİTAPLAR

BİR SON DUYGUSU / *Julian Barnes*
HAYAT DÜZEYLERİ / *Julian Barnes*
MUTSUZLUK ZAMANLARINDA MUTLULUK / *Wilhelm Genazino*
KIRIK KÖŞELİ İLKBAHAR / *Mario Benedetti*
GECELERİ DAİRELER ÇİZEREK / YÜRÜRÜZ / *Daniel Alarcon*
BİR BUĞDAY TANESİ / *Ngũgĩ wa Thiong'o*
İSTİSNA / *Christian Jungersen*
ORBITOR / *Mircea Cărtărescu*
GÜVERCİNLER HAVALANIRKEN / *Melinda Nadj Abonji*
KAYBOLUYORSUN / *Christian Jungersen*
İÇERDEKİLER / *Victor Serge*
TİBET ŞEFTALİ TURTASI / *Tom Robbins*
BAHAR / *Sabine Adatepe*
CHE'NİN BİRLİĞİ / *Carlos Gamerro*
EFENDİNİN GÜZELİ / *Albert Cohen*
FRANSIZ SAVAŞ SANATI / *Alexis Jenni*
ARADAKİ NEHİR / *Ngũgĩ wa Thiong'o*
BEDENİN GÜNCESİ / *Daniel Pennac*
ZAMANIN GÜRÜLTÜSÜ / *Julian Barnes*
ORBİTOR Göz Kamaştırıcı / *Mircea Cărtărescu*
KIRAÇ GÖKYÜZÜ / *E. E. Sule*
DENİZ DENİZ / *Iris Murdoch*
BAŞLAMA YERİ / *Ursula K. Le Guin*

Judith Kuckart

Silahı Seçmek

Önsöz Yerine

Judith Kuckart'ın *Silahı Seçmek* romanının Türkçeye aktarılması daha adından başlayarak zorlu bir sürece konu oldu.

Bu zorlukta, roman kahramanlarının hikâye içinde ayrı ayrı "özgürleşme" süreçlerine koşut olarak dilin de yazarın kurduğu biçem imkânları içinde uçlara doğru "özgürleştirilmesinin" rolü var. Bu örgüsel evrim içinde dil alabildiğine özgür bir anlatı akışının yataklarını oyup derinleştiriyor, burgaçlar yaratıp durultuyor, bozup yeniden kuruyor.

İki koşut yaşamın, kendisini koşullayan çeper hikâyeleri de yanına katarak iç içe ve ayrı ayrı takibi bu akış üzerinden bir yandan kolaylaştırılmaya çalışılırken, öte yandan hikâyenin içine yerleştiği siyasal ve toplumsal atmosfere

aşina olmayan okurun hikâyeyi takip edebilmesi önünde de bazı engeller beliriyor.

Buradan kalkarak, okurun algısında olay örgüsünün diyalektiğinin kurulmasına katkı getirebileceği düşüncesiyle kendimizce gerekli gördüğümüz bazı noktalarda dipnotlar düştük. Asgari düzeyde tutmaya gayret ettiğimiz bu notlarla, yazma eyleminin "her zaman hayata dair bir şeyler anlatmak ve bu arada yaşananı hayal edilenlerle dil aracılığıyla uyumlu bir dansa ikna etmek" olduğuna inanan yazarımızın bu çabasının altını çizmeye çalıştık.

Söylemek bile gereksiz ki her anlatı, aktarmayı tasarladığı anlam uzançlarını okurun algısında tamamlar ve okur bu asgari notlandırmanın doğal olarak eksik bıraktığı çok sayıda uzancı elbette kendi okuma serüveni içinde anlamlandıracaktır.

Emirhan Oğuz
29 Ekim 2016, İstanbul

Bademleri say
say, acı olanı ve
uyanık tutanı
seni
onlara say beni

Celan

J.A. için
13 Mart
1990

1

– Seni çoktandır görmedim, diyebilirdi.

– Ne kadar büyümüş ve aptallaşmışsın. Beni üç kez görmezden gelemezsin. Cümleyi onun dudaklarından okuyabilseydi.

Ölüm sessizliği.

Bacaklarını ayırmış öylece duruyor, hafif içe dönük dizlerinin üstüne çökmemiş, kabuğunun üzerinde sürünmek için eğilmiyor artık, sabırsız. Yaşının dışına çıkmış, düşmüş, eziyet çekmiş ve kan izinin çevresinde kirli bir mendil bağlı.

Bitti.

O, o duygusallaştı. Diğeri kendinden emin başını çevirdi, uçak pulu alıp parayı ödedi. Adresi çözmeye çalıştı.

Boşuna.

Diğeri gitti. Kuyrukta kalan arkasından baktı gidenin. Gişenin yanındaki afiş, istasyonda asılı, kasaba çıkışında, nüfus dairesinin girişinde, ana caddedeki kasapta.

Değişmez özellikler.

Gülümsedi. Gişedeki tavşan dudaklı kadın, hepsi bu kadar mı diye sordu. Makbuz isteyip istemediğini. Kadına bir şey fark ettirmemeye çalıştı. Tavşan dudağını çok iyi gördüğünü de.

Öncesi ve sonrasının üzerinden on yıl geldi ve geçti, tanıklar var mıydı? Bir şeyin dikkatini çektiği herhangi biri?

Katia artık Paris'i sevmiyor. Her sabah gazetesini almak için herkesten daha çok yürümek zorunda. – Tren yirmi dakika gecikmeyle hareket edecek, diye özür diliyor hoparlördeki kadın boğuk sesiyle. Peron giderek kalabalıklaştı, sanki mikrofondaki sesin vadettiği bir şey var, geceye yolculuk, Şark Ekspresi'nde, onunla birlikte, bilinmeyenle.

Başkalarının, davet edilmediğim hayatlarında ne işim var benim?

Katia çok gerilere gidiyor.

Anlatmak: Gerçekleri ezbere söylemek mi? Neydi gerçek? Bu yazan bir kadının hikâyesi, neredeyse sonradan kurgulanmış bir kadının. "Ben" uygunsuz kalıyor.

Katia gerilere gidiyor. Peron kötü bir haber kadar uzun. Yedi kez. "Lübnan'da öldürüldü." Akıldan hiç çıkmayan bir numara da olabilirdi, küçük bir yerin telefon numarası, elinde yazacak bir şey olmadığı için ezberden söylediği. Sözcükler arasında orman yolu görünüyor adımların

ritminde, eğrelti otlarıyla kaplı, bir spor salonu, kauçuk matların üstünde ter kokusu, yaz bitiminde yabani raventlerle dolu, resimler karşı karşıya geliyor, üst üste biniyor, ama daha çok bağıranlar, daha keskin kokanlar, yok olup gidenler tarafından kenara itiliyor. Karakteristik el yazıları: "L" harfi, Lübnan gibi aynı el hareketiyle yazılıyor.

Katia yetenekli, buna rağmen gazeteci oldu. Sırtında bir bursla Radio France'da çalışıyor. Bazı günler evde kalıyor, hep yatağa yakın, kahvaltıdan sonra telefon rehberindeki isimleri tarıyor parmak ucuyla, telesekreteri olanlarda duruyor, numarayı çeviriyor, banda kaydediyor ve ahizeyi yerine koyuyor. Bu malzemeden bir şeyler yapmak istiyor, her şeyden bir şeyler yapmak istediği gibi.

Hikâyenin izini Katia sürdü; o düzenli ve hımbıl biri. Gare du Nord'dan Berlin'e bilet aldıktan sonra, geç geleceğini biliyor. Geç gelmek demek diğerlerini yaşarken bulamamak mı demektir?

– Jette, senin memen yok. Bu iddiayla Jette'nin aksini kanıtlamak isteyeceğini umuyordu.

– Jette, sen cadının tekisin, dudağında kahverengi leke var. Ona, Jette demişti. Jette, kırmızı ahşap tınısı veren bir oyuncağa isim koyarmış gibi. O gün öğleden sonra makyaj yapmışlar, göğüslerini doldurmuşlar ve sevgili oyunu oynamışlardı. Jette on sekiz yaşındaydı, bakıcılığını yaptığı çocuk, parmaklarının ucuna basıp yükseldiğinde dahi beline bile gelmiyordu henüz.

– Ölüm sessizliği nedir? Orada ölen kim? Konuşan mı? Söylesene gizlilik nedir? Gizli hareket etmek, bir

gizin önünde veya arkasında eğilip durmak mıdır? Büyülü bir şatonun, bir soygunun?

– Sus, dedi Jette. Kendi düşüncelerine dalmak istiyordu.

– Tek sözcük bile söyleme artık, diye tekrar etti koyduğu yasağı ama sesinin tonunu hafifletmişti. Çok sonraları Katia uzun süre gördüğü o resmi anlatacak.

Jette düşlerle dövmeli dolaşıyor.

– Tren, yarım saat gecikmeli hareket edecek, diyor hoparlördeki ses. Katia mantosunun düğmelerini ilikliyor, kulaklarını kapatacak biçimde çekiyor beresini; güzel görünmediği kesin ama sıcak tutuyor. Karın, ayakkabılarının kenarında bıraktığı ıslak izler boyunca bakıyor; bakışı bir dağ sırasında asılı kalıncaya kadar.

> Nasıl görünüyor, görünüyor muydu? Her zamanki gibi. O zamanki gibi mi? Korku, cildi değiştirir. Peki, gerçekten korktu mu?

Katia bir sonraki gün silinip giden haberleri izliyor sürekli. Onları kesip hayalinin önüne atıyor, kabardıklarını, dramatik biçimde kıyılarını bastığını görüp keyifleniyor. Bir kıvılcım yetiyor neşeyle coşup kendinden geçmesine.

Sık oluyor bu.

Bu sabah hiçbir şey olmamıştı. Fakat o, pencereye dikilmiş, gözlerini içine çevirmiş, gözbebeklerinin üzerine saydam bir deri çekmiş, ışık ve geçici renk değişimlerinin dışında, kendisini her şeyden yalıtmıştı. Gün ışığında körleşmiş, tamamen kendisine çekilmişti, onunla konuşan herkes onun düşmanı kalacaktı.

Artık hiçbir şey eskiden olduğu gibi olamayacak. Fakat bu konu hakkında henüz kendi kendisiyle konuşmamış,

sadece sessizce çıkılması gereken yolculuktan söz etmişti. Yetip yetmeyeceğinden emin olmadan bavuldaki külotları saydı, anahtarı iki kez çevirerek kapıyı kilitledi. Demek ki bir geceden daha uzun kalabilirdi. İstasyonda birkaç dakika önce yedi tane günlük gazete satın almıştı. Emin olmak için.

Bir bankın boş kenarına oturup eldivenlerini parmak uçlarından dişiyle çekiştirerek çıkarıyor. "Polis otuz dokuz yaşındaki Alman hakkında takibatı durdurdu. Kapandı... Lübnan'da öldürüldü. Haber takılıp kaldı. Katia haberi başka gazetelerde aramasına rağmen bulamıyor; "Liberation"da da yok.

Sadece biri yazmış olsa da, doğru mudur?

Endişe içinde yırtıp aldığı dördüncü sayfadaki otuz satırlık haberi diliyle ıslatarak iç içe geçirdiği iki posta puluyla bir okul defterinin iç kapağına yapıştırıyor. İhtiyaç duyduğunda kullanmak üzere.

Bu sabah kendi kendisine saldırmış ve geçerli bütün nedenlerini elinden almıştı. Ölüm haberinin son sözcüğüne geldiğinde Berlin'e yolculuk başlamıştı çoktan. Bütün araştırmalar bir yana Jette'yi aramalıydı. Sadece böyle, yarım dönmüştü. Sadece böyle mi? Hayır. Böyle sadece.

Katia yerinden kalkıyor. Büyük adımlarla bir kez daha peronun boyunu ölçerken uzun eteği bacaklarının arasına giriyor. Daha fazla üzüntü, soğuktan daha fazla sürünerek yükseliyor bedeninde. O böyle işte, yapabileceği bir şey yok. Katia daha çok veda etmeden gidenlere sadık.

Şapka takmış beyaz boyun atkılı yaşlıca bir adam bakışlarını yakalamaya çalışıyor. Katia, yirmi üç yaşında, hareketleri hantal, aklında şampanya kovalarına diktiği saksı çiçekleri var.

Viski içmeyi tercih ediyor.

Daha çok içmeyi. Kadından çok kız.

Duraksıyor, duruyor. "...Lübnan'da Filistinlilerin safında öldürüldü. Savcılık resmi ölüm bildirimi, ama geçici ölüm bildirimi istiyor..." Allak bullak oldu. Bu ağırlık karşısında bugüne kadar istediği hiçbir şeyin önemi yok. Sonsuz bir zincirin yuvarlak tanelerini parmaklarının arasından geçiriyor gibi oynatıyor dudaklarını. Bir şeyi görünür hale gelene dek tekrar etmek, bir sonraki hareket kaçınılmaz olana dek, kaçınılmaz olana dek, doğru.

Çek. Bitti.

Gözlerinin önüne görüntüler gelene dek yumruklarını gözbebeklerine bastırıyor, renk derecesi yüksek parlak bir beyazlık içinde. Otuz dokuz yaşında bir kadın, Sayda kentinin öğle sıcağında öldürülüyor. Güneş öyle yüksekte ki kadın düşerken gölgesini bile bırakmıyor yere. Resim sarı. Kadının adı. Altyazı eksik. Böyle bir yüz, yüz değil artık, açık bir mezara eğilmiş. Bunun resmi olsaydı, elinde felâketin başarılı bir fotoğrafı olsaydı, kimseye göstermezdi.

Bir hayalet evde oturuyorum. Pencereler takırdıyor, zemin gıcırdıyor, gelen kimse yok ve ben her şeyi bekliyorum. Nasıl yapmak istediğimi biliyorum. Bu durumda kurgu iftira olabilir. Beni daha fazla konuşmaktan alıkoyan anılar değil, daha iyisini bilmediğim şey.

Bazı geceler sabaha karşı, uyuyabilmek için, kendisini pencere pervazının köşesine bağlayan bir kadının nefesinin beni sıyırıp geçtiğini hissediyorum.

Şapkalı adam selâm vermeye çalışıyor. Katia, dik dik bakıyor adama; hareketi damarlarında donup kalıyor adamın. Ölen, hayatta kalanın önceki gibi yaşamasına izin vermez. Katia, çaresiz bir Katia görüyor. Lübnan'da öldürüldü. Ne yapmalı? Bırakmalı. Evet, hiç konuşmadan, arada, eskiden kalmış yakınlığa uygun mesafe bırakarak, tabutun çoktan gidip geriye sadece yolu bıraktığı cenaze alayına katılmak. Hemen reddedilerek anlaşılmazlığa yuvarlanan sözcükleriyle Jette. Katia sakızı ambalajından çıkarıp ikiye katlayarak atıyor ağzına. Belki de sonunda yarım bir cümle kalacak geriye. Katia'nın kendisini daha iyi ve yetenekli bulduğu yok. Bırakmak yazmayı. Ne hakkında?

Jette, bir kaşık diğeri olmadan yaşayamaz, demiş ve çocuğu arkasından yakalayıp kucağına çekmişti. Bir süre çimenlerin üzerinde öylece yattılar. Sonra bir kez daha denediler. Jette, çocuğun sağ eline bir kaşık tutuşturmuş, kısa çarpık bacaklarının üzerine kaldırmıştı. Çocuğun bezi iyice sarkıyordu. Sonra bezli poposuna bir şaplak indirip, "Hadi, kaşığın peşinden koş" demişti.

Sağ kolunu uzatıp, koştu çocuk. Böyle daha aylarca koştu. Bazen Katia, iyice hız alıp koşar adım merdivenlerin ve diğer engellerin üstüne gittiğinde, Jette, onun küçük yumruğundan tutardı. Son adımı gecikince ağzını buruşturup, yüzünde sitem ifadesiyle poposunun üstüne otururdu çocuk.

– Tekrar emeklemek istiyor olamazsın, diye hırslandırırdı Jette çocuğu.

O zaman Katia ağzını açar, başını yukarı kaldırıp feryat figan ağlayarak itiraz ederdi Jette'ye. Üçü; Jette, Katia ve feryadı devam ederlerdi yollarına.

Katia, beyaz atkılı adamın bir türlü bırakmadığı bakışları boyunca gözbebeklerinin arkasından geri çekilmeye razı oluyor. Gülümsüyor, bir sigara isteyerek yanıtlıyor adamı. Sigara dumanını burnundan çıkarıyor.

Bir sigara süresince ve her şey yandı. Şakaklardaki baskı devam ediyor, bitkinlik. Sol elinin titremesiyle birlikte bilmediği bir mutluluk duygusu yükseliyor içinde: Kendisinden yararlanılmasına izin vermeyen her şey değerlidir.

Katia, beyaz atkılı adama başını sallıyor, sanki anlaşmışlar gibi. Sonunda belki, yarım bir cümle.

– Jette oyuncu olacak, diyordu Katia'nın annesi, her şey çok farklı geliştiğinde de uzun süre aynı iddiada bulundu.

Jette, liseden mezun olunca hamile kalmış, çocuğunun babası olmayan bir adamla kenti terk etmişti. Hakkında herhangi bir şey duyulmadığı süre boyunca, herkes, onun büyük işlerin hazırlığında olduğuna inanıyordu. Sonra gazetelere manşet oldu. Çok sütunlu bir fotoğraf, Jette'nin üzerinde beyaz pantolonlu takım var, saçları kulak arkasında sıkıca toplanmış, bir bacağını umursamazlıkla öne atmış, Almanya'nın en çok aranan kadını olma yolunda. O andan itibaren Jette'nin adı ne zaman geçse, herkes, sanki Jette ve başkaları, bir köşeye sinmiş söylenenleri dinliyorlarmış, sanki Jette'nin adını anan kişi kendisini şüpheli durumuna düşürecekmiş gibi, sessiz konuşmaya başlamıştı.

Jette, ünlendi, tutuklandı, ortadan kayboldu. Tutuklandı ve tekrar ortadan kayboldu. Giderek ünü arttı ve sonra nihai olarak ortadan kayboldu.

Unutuldu.

Jette'yi pek düşünmüyordu, sabah uyanınca hatırlamaksızın geceleri düşünde görüyordu. Belki. Birileri korkunç diyordu, birileri trajik. Bazıları hiçbir şey söylemiyordu. Ölüm sessizliği.

Güvenilir bir kaynak mıyım ben? Başkalarının vazgeçtiği noktada aramaya mı başlıyorum?

Donmuş parmakları ve dişlerinin arasında eldivenleriyle Katia, yabancı bir ele sayarak bozuk para bırakıyor, domuz şeklinde kumbaralar gibi bozuk parayla dolu şişkin ceplerini karıştırarak. Yolculuk için aldığı yiyecekleri sol koltukaltına sokuşturuyor, ondan daha genç olan satıcının 'Matmazel' demesine ve dişlerinin arasında eldivenleri olduğu için itiraz etme fırsatını kaçırmasına kızıyor. Başını sallıyor iki yana. Bir kadına bıraktığı çantasının yanına dönüyor. Beyaz atkıyı göz ucuyla solda bıraktı, pes ediyor adam.

Katia, soğuk havanın içine doğru gülümsüyor.

Paskalya Günü, hava aydınlanmasına rağmen, evlerde lambalar hâlâ yanıyor; sanki insanlar kış uykusundan bir türlü ayrılamıyorlar. Anne mutfakta, kıvam vermek için sosa un karıştırıyor. Baba eczanede pazar nöbetinde. Jette bekliyor; kanepede, kahve içerken, tuvalette ve daha sonra dirseğini pencereye dayayarak bekliyor. Henüz açmamış sardunya tomurcuklarını sıkıştırıyor parmaklarının arasında. Issız cadde ve kız sıkılıyor. Pasta tepsileri çıkıyor köşedeki fırından.

Jette, beklemeye devam ediyor; arka koltukta, Wörthersee'de tatildeyken. Baba, parasını yurtdışında harcamaktan yana değil.

Jette bekliyor. 13 yaşına bastığı gün, çok istediği melodinin çaldığı plağı bekliyor.

Alt kattaki eczanede kapı çanı çalıyor. Baba kazağın üstüne beyaz gömleği geçiriyor. Jette yalvar yakar istediğinden bu yana, kazağı evde giyerek eskitiyor. Tırnağının kenarındaki deriyi kemiriyor Jette. O, Wallerfang'ta bir genç ve bir daha hiç olmayacak.

Kindermann, birinin at olduğunu iddia etmesinin politik bir karar olduğunu söylüyor. Jette güldü; Kindermann, bir şeyi anlamadığında kesinlikle böyle gülemez. O saatçinin oğlu, her zaman siyah giysilerle dolaşıyor ve bir de önseziyle. Yöresel şenliklerde anne ve babası şeref tribününde oturuyor yan yana. Konuşurken elleri de konuşuyor durmadan, anne babasının yanında sandalyede oturuyor o da. Kafese kapatılmış aç bir kuş. Öyle tembel ki ağzını doğru dürüst açmıyor, yarım cümleleri düşüncesinin hızına uydurmaya çalışan bir tempoda tıslıyor. Ağzındaki iki sıra diş, düşünce selinin çarpıp kırıldığı, yavaşladığı doğal bir set adeta. Jette bu kuşu, spor salonunun girişindeki köşede taraftarlarını etrafına topladığı okul teneffüslerinden, cumartesi öğleden sonraları sanki burada hiçbir şey onlar için yeterince iyi değilmiş gibi soğuk bakışlarla espresso içtikleri dondurmacıdan tanıyor. Siyah balıkçı yakalar, neredeyse yüzlerine kadar çekilmiş.

Cuma günü öğleden sonra, sağanak bekleniyor. Henüz yağmur başlamadı. Hafta sonunu dayanılır kılan, Yunanca öğretmeninin Diyalog Grubu adıyla düzenlediği söyleşi. Kafası uzun Dr. von Stahl, öğrencilerini besliyor ama neyle beslediği konusunda hiçbir fikri yok. Ne için. Sonuç ne olacak.

Ansızın ilk yağmur damlaları düşüyor. Erkekler kıllarını bile kıpırdatmadıkları için Jette kalkıp kapatıyor pencereyi. Pencere kanatlarını gürültüyle geçiriyor birbirine. O sırada saatçinin oğlu Jette'ye dönüyor, sanki deminden beri sadece ona konuşuyormuş gibi sürdürüyor konuşmasını. Kindermann'ın gücü kendisini aşıyor.

Onun var. Jette'nin yok.

Ve oluyor.

Bu öğleden sonra oluyor. İlk kez. Jette, hiçbir şey bilmiyor. Öğreniyor. Pencere koluna tutunuyor sıkıca.

Yağmurun ince bir ağ serdiği camın öbür tarafında, Wallerfang'ın Teksas'ta olduğunu görüyor. Öğlen. Güneş o kadar yükseliyor ki, Jette caddeden aşağıya inene dek gölge bile düşürmüyor. Caddenin dört şerit olarak genişlediği köşedeki dükkânın önünde benzin istasyonu Amerikan yalnızlığını olgunlaştırıyor. Daha önce yoktu bu. Geçen bir tek araba bile yok. Buna rağmen toz kalkıyor. Parmağının ucuyla petrol pompasına dokunarak geçiyor Jette, siperli şapka takmış adama selam veriyor; adamın yüzüne pembe bir gölge düşmüş. Bu onu daha genç gösteriyor. Caddenin sonuna gelmedi. Bunu biliyor. Orada karar düşecek, karar mı ona düşecek, yoksa o mu kararın üzerine düşecek. Önemli olan yeniden ayağa kalkması.

– Eğer Tanrı olmasaydı, her şey yapılabilirdi, dediğini duyuyor Kindermann'ın uzaktan. Bir deliğe düşüyor. Ve sonra, acı duymuyor, sadece arasından kendine bakabileceği bir yarık, sanki yasak bir kapı açılmış gibi. Artık hiçbir şey önceden olduğu gibi değil, hiçbir zaman da olamayacak. Yanlış kaynayan kırık bütün anlaşılabilirlikleri engelliyor.

Jette'nin, penceredeki eli caddenin sonunu gösteriyor. Jette, giderek daha yavaş yürüdüğünü görüyor, bunun duraksamakla değil, girdiği mekânın yoğunluğuyla ilgisi var.

– Bir şey yap, hareket et. Ne yaparsan yap sorumluluk sende. Sesini yükseltiyor Kindermann, alıntı yapıyor. Karşıdaki terasta bir kadın pelteleşmiş kollarını kaldırmış koltukaltı kıllarını gösteriyor utanmazca. Kadın yağmurda çamaşır asıyor.

– İnsan, yaşamından başka bir şey değildir, diye devam ediyor, duyulabilir sesle Jette'ye doğru konuşuyor neden kendisine sırtını döndüğünü sorarak.

Parmaklarını zar zor çözüyor pencereden. Kadın hâlâ çamaşır mandallıyor. Jette ayak bileğinin yan kemiğiyle cama çarpıyor, önce vücudunu döndürüyor, sonra başını, kırığın zarar görmesini önlemek amacıyla. Uyanık tutan acıyı tatmak için.

– Bir yandan, bir insanın yaşamının nihayetinde başarısızlık olarak ortaya çıktığını düşünmeye devam ediyorum...

Güvensizleşen Kindermann Jette'nin bakışını yakalıyor.

– Öte yandan, giderek daha çok şöyle düşünmeye başladım: Her önemli eylem kararı...

Kindermann kâğıda huzursuz bir bakış atıyor, sonra derin bir soluk alıp yeniden başlıyor konuşmaya.

– ...her önemli eylem kararı, aslında umuttur.

Jette'nin değiştiğini görüyor mu?

– Ben umut içinde öleceğim, diyor Kindermann. Jette bu cümleyi yanına alıyor.

– Jette, lütfen yerinize oturur musunuz? Öğretmen tedirgin bakıyor Jette'nin yüzüne.

Jette yerine dönüyor. Ayaklarının altında zeminden başka bir şey var artık.

Jette'yle birlikte tavan arasına çekilip dizlerinin üzerinde temize çektikleri metne ara sıra göz atarak konuşuyor Kindermann; teneffüste sigara içme yasağı kadar ağır başka bir yasak olan akıtan tükenmez kalemler, dün

gece ikisinin elinde iki siyah defterin sayfalarında uçarcasına gezinmişti.

Başka bir, başka bir Jette olacak, diye düşünüyor Jette.

– Başka biri olabilmek için, insanın, içinde bulunduğu duruma karşı kesintisiz reddiye içinde olması gerekir, diye koyuyor noktayı Kindermann.

– Sorusu olan? Öğretmen masa lambasının altında kelini çeviriyor.

Bu, öğleden sonra oluyor. İlk kez. Jette o konuda hiçbir şey bilmiyor, çünkü sabahleyin yitirdiği o rüyanın uyarısı var onda, onunla birlikte keşfedilmemiş bir köşeyi dönen ve daha önce bir kez burada bulunduğunu, gördüğünün aslında yeniden görmek olduğunu doğrulayan koku var.

Jette parmak kaldırmak istiyor, fakat kaldırmak yerine ısırıyor parmağını.

Kindermann'ın var. Onun her şeyi var. Yoksa? Söylüyor. Yaptığı bir şey yok.

Saçları çok kalın telli. Gücü, kendisini aşıyor. Kindermann, palavracının biri, diye düşünüyor Jette. Kendinde olmayanı varmış gibi sunuyor.

O zamanlar on yedi yaşındaydı.

Katia, iki eliyle hızlıca yiyor, yolun ortasında duruyor, un ufak oluyor peronda. Tren perona giriyor. Sigara dumanı, yemek, ansızın hayvan gibi nefes almaya başlayan kürk kokan kalın paltolar tarafından kenara itiliyor Katia, hava nemli. Son binen o. Koridor boyunca oturacak yer arayarak çantasını önü sıra ayağıyla itiyor. Kaçınılmaz. Yolun yarısında, yedi saat sonra, Paris ile Berlin arasında tren Wallerfang'tan geçecek uğuldayarak, gaz deposunu sıyıracak, kilise kulesini, eski piyano fabrikasını, karanlık yoluna dikildiği için, kayıtsızca feryat ederek.

Katia muzaffer bir edayla bir bacağını çantasının üzerine koymuş koridorda sigara içiyor.

Kimse bunu yapmaz.

Jette, neşeli ve sorumluluğunun bilincinde, kısa etekler giymeyi seviyor. Kısa eteklerle daha hızlı kaçabilir.

Jette kaçmıyor.

Elinde tabanca, bankaya giriyor, sandviç ekmeklerinin altına gizlediği tabancayla, gazete almaya gidiyor.

Kimse bunu yapmaz ve kimse yapmasın diye herkesin gözü herkesin üzerinde.

Bazıları Jette'nin ateşli biri olduğunu söylüyor.

Katia, kondüktör geçebilsin diye iyice yapışıyor pencereye. Sonra aramaya devam ediyor.

Ne yapmıştı?

Katia çantayı daha hızlı sürümeye başladı ayağıyla.

Tabiatı gereği kibar ve saygılı, çok sevecen. Boyu 1.72, zayıf, basık alınlı, çenesi sivri, yüzü yuvarlak, burnu orta büyüklükte ve düz, kaşları ince, gözleri soluk gri. Peruklar, postişler, saç boyaları ve gözlüklerle görüntüsünü değiştiriyor. Sağda, dudaklarının birleştiği noktanın üstünde bir ben dikkat çekiyor. Değiştirilemez özellik. Genel görüntü olarak bakımlı, daha çok pantolon, kazak, deri ceket giymeyi tercih ediyor.

Bütün kompartımanlar dolu.

Sokaklardan birinde, erkek çocuğuna benzer bir kızın büyük bir giriş kapısından fırladığını görüyor; yazın ortasında beresini yüzüne kadar çekmiş. Arkadaşıyla birlikte çukurun üzerindeki demir ızgarayı kaldırıp yeraltına çıkıyor. Kaçınılmaz. Sondan önceki kompartımanda bir köpek, kondüktörün isteğine uyarak üzerine oturduğu havluyu alıp pencere kenarındaki yerini Katia'ya vermek zorunda kalıyor oysa onun için de bilet alınmıştı. Köpek kuyruğunu, sahibesi de elini sallayarak uzun süre yelpazeleniyor.

Wallerfang. Rayların öbür tarafında, yabani otların sardığı bahçeler giderek daha çok bakımsız görünüyor, burada Jette'nin oynamasına izin verilmeyen çocuklar yaşıyordu. 'Kırmızı Dağlar', kapatılmış demir ocağının oluşturduğu tepecikler, çoktan terk edilmiş, bozulmuş, çöp yığınlarına dönüşmüştü. Barakalarda yaşayan ailelerin on veya daha fazla çocukları vardı; yarı çıplak, yarı güçlü, diş tellerinin çaresiz kalacağı boşluklarla dolu kocaman ağızlı çocuklar. Bu çocuklar, henüz okula başlamadan hayatın sırlarına vakıf oluyorlardı; tabii okula gidebilen olursa.

Katia bahçelerin oraya kadar Jette'nin elini tutmak zorundaydı. Sonra Jette, onu bırakırdı.

Çayırlık bir alandan geçerlerdi koşarak. Yabani otlar döverdi başını. Öğleden sonraları Jette ile birlikte içine macera çekerdi bol bol. Jette, ara yerde yaşamayı bilirdi, bazen Katia'yı da alırdı yanına, saati üç marka. Çıplak bacaklarıyla ısırgan otlarının arasından yürürlerdi. Bir keresinde, karnı deşilmiş bir kedi görmüşlerdi. Soğukkanlı kalabilmişler, Jette, elindeki sopayla, hamile olup olmadığını anlamak için hayvanın karnını yoklamıştı.

Öylece duruyorlardı; bacaklarını ayırmış, baldırları sıyrık içinde, yüzlerinde heyecan ifadesi, kimseye ait olmayan yere sıkıca basmış, öyle ki öteki taraftan, demir yolunun öteki tarafından, kentin yukarı kesiminden geldiklerini kimse tahmin edemezdi. Jette, motosikletleriyle gökyüzünü kızılkahverengi toz bulutuna boğan gençlerle buluşuyordu. Birbirlerini itip kakıyor, gülüyor, sigara içiyor, birinin çöplüğe kadar götürmeye üşenip oraya bıraktığı yağ lekeleriyle dolu kırmızı kanepeye kendilerini bırakıyorlardı. Mürverlerin boy verdiği çalılıklar arasında bir oturma odası. Portatif radyoyu kalçasına dayamış olan Yugoslav, Rock'n Roll açıp Katia'y

oynamaya gitmesini söyledi. Katia, Jette'ye baktı. Onu kimse dikkate almıyordu. Siyah kıvırcık saçlı, elleri ve uçları kemirilmiş tırnakları koyulaşmış çocuk, Jette'nin memesini tutup, Jette gülene dek sıktı. Sonra çıplak ayağını baldırlarının arasına sürdü, eteğini de birlikte sıyırdı yukarıya. Ayak başparmağı hareket ediyordu. Onun gibiler kadın onu içine alana dek beklemezler. Katia'nın karnında huzursuzluk erken, çok erken başlamıştı. Önce korkuyu düşündü. Sonra Jette'nin yüzünü gördü; erimiş, yarı kapalı gözkapaklarının altında bakışları kaymış. Gözlerine inanamadı. O anda Jette'nin kalbi, bacaklarının arasından kırmızı toprağa düşmüştü. Katia eğildi.

– Ne yapıyorsun burada? Jette bir şeyini kaybetmiş gibi dizlerini bitiştirmişti.

– Hadi, git oyna, derken, Katia'nın yanan yüzüne düşmüş bir tutam perçemi sıyırdı yüzünden.

– Şu anda korkuyor musun, diye sordu Katia.

Hafif bir gülüş. Delikanlı elini kıvırcık saçlarının içinden geçirdi, filmlerde erkeklerin attan inerken yaptıkları gibi. Sonra Katia'nın düz elbisesinin düğme şeridine elledi. Korku değildi. Katia göğüs kafesini öne doğru çıkardı. Bu başka bir şeydi, insanın yeterince ve hepsini alamayacağı bir şey.

– Oynamaya git, dediğini duydu Jette'nin yalvaran sesinin. Katia gitmedi. Jette gitti; ayakkabılarını çıkarmıştı. Birini Katia aldı, rehin olarak. Kaçıp, çalılıkların arasında süründü. Bu kadar küçük olduğu için utanıyordu. Ayakkabıyı köpek gibi ağzına alıp, yeniden yukarı tırmandı. Tekrar aşağıya kaydı, soluk soluğaydı, bacaklarının arası topraktan kıpkırmızı olmuştu. Saçları annesinin yasağına rağmen açıktı. Birilerinin onu böyle görmesini umuyordu; bir haydudun ateşli sevgilisi olarak.

Jette onu çalılıkların arasında bulduğunda, kararsızlık içinde öylece duruyordu. İkisi de kötü durumdaydı.

Şimdi dönüş yolunda harabeye dönmüş binaların yanından Jette'nin elini tutarak yürümesi, kendine gelmesi gerekiyordu. Ellerinde Jette'nin birer ayakkabısı, sallanarak yürüyorlardı. Evde Katia'yı küvete sokan Jette, tırnak fırçasını alıp ciddiyet ve titizlikle fırçaladı.

– Benim doğduğum yıl, okulda tarih değil savunma gücünün raporları ezberleniyordu, dedi. Bunu, zaman zaman duyduğu savaşın, aslında ikinci savaş –biri kötü, diğeri ondan da kötü iki savaş– olduğunu bilmeyen birine neden söylediğini bilmiyordu.

– Artık yatıyorsun. Jaluziyi, henüz aydınlık olan günün üzerine kapadı.

– İtiraz yok, dedi, tek kelime etmek de yok.

– Yemin et.

Katia, yorganın kenarından üç parmağını çıkarıp havaya kaldırdı, defalarca, ışık söndürülüp oda karanlığa, ev sessizliğe gömüldüğünde de. Elini havaya kaldırıp, ilahiler söyledi, ilahiler söyleyerek daldı uykuya.

Konuşan ölür.

Katia el çantasını eşeleyip duruyor, kendisine baksınlar diye, saç kıvrımlarında kayboluyor. Birbirine yapışmış kâğıt mendiller, iki telefon numarası ve ezilmiş bir meyveli şekeri pencerenin altında duran dolu çöp kutusuna atıyor bastırarak, Pazartesi Magazini adlı derginin Paris muhabiri olduğunu gösteren kartvizitini de arkasından. Portakal kabuklarından sonra çöp kutusunun kapağı artık kapanmıyor. Son portakal dilimini enlemesine atıyor ağzına, bulanık pencerede kurbağa ağzını görmeye çalışıyor. Korkuyla inlemeyen, öfkeyle havlamayan, sa-

dece taranmış tüylü başını patilerinin üzerine koymuş ve ne olduğunu anlamaksızın Katia'ya yan gözle bakan yorgun köpeğe meydan okuyor. Köpek iç geçiriyor.

Hiçbir gökyüzünü tırmalamayan yüksek binalar, üst üste yığılmış. Yorgun kış grisi içinde bir banliyö olan St. Denis, geçip gidiyor, çıplak, çünkü ıssız sokaklar karla teselli bulmamış. Eskiden Katia, uydu kentlerin uçabileceğine inanırdı, gezegen parçaları üzerinde uzayda dönüp durduklarına, onların gelecekteki hayat için birer deneme adası olduğuna.

– İnsanın, politik umudunun daha fazla farkında olması için, sahip olduğu politik umuda bir renk vermesi zorunludur, diyor Kindermann.

Jette, ayaklarını sürüyerek Kindermann'ın peşi sıra yürüyor. Kindermann'ı, dik sokaktan yukarıya, Winterberg'e, kelimeleri taşıyor uçurarak.

– Kırmızı başlıklı kız gibi, diye bağırıyor Jette, kurttan söz etmemek için dişlerini gösteriyor, gözlerini yuvarlıyor.

– Başkalarını aydınlatmak için şaşmadan karşı konuşmalar yapıyor. İnsanın at olduğunu iddia etmesinin politik bir karar olduğunu söylemesi gibi yine derin bir bakış, diye düşünüyor Jette. Felsefe ödevini ondan bakarak yazabilir mi diye nasıl sorsa acaba.

"Güzel Manzara" denen yere varınca, Jette'yi öpmeye çalışmıyor.

Köpek, sahibesinin bacakları arasında sızlanıyor. Kucağa gelmesi yasak. Ama bacakların arasında, kadının krem rengi uzun donunu seyredebilir. Köpek itiraz ediyor, yüzüklü eli yakalamaya çalışıyor, el çantasından sarkan ağızlığını. Katia, sohbete katılmak zorunda kalmamak için defterini çıkarıyor çantasından.

Söylemenin kuralları içinde olmadığından söylenemeyen şeyler vardır. Bunlar ancak yapılabilir, çünkü ancak o zaman ifade olarak var olabilirler. Sonrasını bilemediğim zaman bir sözcüğe takılırım. Bir sonraki cümleyi oradan bağlarım. Sözcükler düşünmeye özendirir.

Winterberg'e varana değin yarım saat geçmiş olmalı. Jette, ahlakından kuşku duyulan bir kız, çünkü o başkalarının ahlakından kuşku duyuyor. Yağmur yağıyor. Bisikletle gelselerdi daha kısa sürede varmış olurlardı. Ama Jette'nin yok. Jette, Kindermann'la yürümeye devam ediyor, yolu uzatıyor, ıslanıyor, zamanı var. Kindermann'ın, yanında Jette'yle yürümeye ihtiyacı var, bulanık düşünce jimnastiğinden bilgi süzebilmek için. Acaba ayartılabilir mi ve acaba Heidegger tek mi yoksa iki "d" ile mi yazılıyor, diye düşünüyor.

Herkes kendi hatasını yapmak zorunda.

– İyi bir öğrenci, diyor Dr. von Stahl. Jette'den söz ediyor.

Kindermann'ı ilk kez eve getirdiğinde, komşular, eve erkek aldı, diye fısıldaşıyorlar; eczacının kızı, saatçinin oğluyla oysa kız daha on yedi yaşında.

– Vasat bir öğrenci, diyor öğretmen bu durumda. Ama sivri bir dili var.

Yedinci sınıftan sonra kız lisesinden karma liseye geçen Jette'den söz edildiğinde erkekler sırıtıyor.

Defterinden başını kaldırıp bakıyor Katia; yüzlerden kaçınıyor. Yüzler onu konuşmaya zorlayabilir. Son hayalinin altına bir çizgi çekiyor. Eğer boğulmasaydı, suya gitmeseydi yanmak zorunda kalacaktı. Eğer roket kulübeye düşmeseydi, orada Sayda'da patlayabilirdi, içinde. Eğer insan olmasaydı ölmek zorunda kalmazdı. Bazı düzenler düzensizlikle değişmezler.

Katia, ağlarsa sadece sinemada ağlar.

"Bu, yazılacak bir roman. Günün birinde." Katia defterine meydan okuyarak bakıyor. Şaşırıyor, yeniden başlıyor. "Günün birinde bundan söz edebilmek" diye yazıyor. Tam bir cümle yazmayı başaramadığında, bir cümle yazmayı tam olarak başaramadığında bir zamanlar okuduklarını, duyduklarını not alıyor.

"İnsan, olduğuna inanılandan çok daha fazlasıdır" diye yazıyor.

İnsan, olduğuna inanılandan çok daha fazlasıdır.

Büyük ayinden sonra; son kutsama, Katia'nın başının etrafından dönüyor. Bazı düşler gündüzleri de devam eder. Kutsal ekmek mideye fena oturuyor. Annesiyle birlikte kilisenin önünde durup tanıdığı akraba ve tanıdıklara elini veriyor. Zaman zaman reverans yapıyor; sağ ayakkabısının ucunu sol topuğuna vuruyor, isteyen istediğini düşünebilir. Teyze öpmek için davrandığında kendisini geri çekiyor, çünkü çifte gerdan ile yüzüne karşı esneyen tilki kürkü yaka arasındaki derin açıklıktan korkuyor. Eli annenin elinde olmak zorunda. Dantel eldivenin deliklerinin arasından bir parça deri yakalamaya çalışıyor. Yağmur başladı. Kilise meydanı boşalıyor, baba gecikti. Seviştikleri yerde yıkanmadıkları için kollarının altında naftalin, bacaklarının arasında yonga olan beylerle konuşacak. Şimdi meydan, taşları toplanmış bir satranç tahtası gibi; üzerinde anneyle kız, babanın gelip onları eve sürmesini bekliyor.

Caddeden aşağıya doğru iki kişi geliyor, kol kola, kalçalarıyla birbirini itekleyerek. Adam İrlandalı. Katia, hemen gördü bunu. Buralı değil. Bütün İrlandalılar farklı. Adamın kareli pantolonu var, kürklü pilot başlığıyla ku-

laklarını kapatmış, kemerinde bir anahtar demeti göze çarpıyor. Saçları sarı, elini kadının kalçasına koymuş. Yaklaştılar. Kadın döndü, her adımda yeni ipeksi gölgeler düşüren dar, yeşil elbisenin içinde döndürdü bedenini. Cadde tek yönlü caddeye dönüştü. Arabalar katıldı onlara, bir süre yabancı çiftin yürüdüğü yönde yol aldılar. Anne elini zor omzuna attı Katia'nın.

– Bu aşk, dedi.

– Hayır, bu Jette, dedi Katia ve uyandı.

Jette bir olay.

Bazı rüyalar gündüz de devam eder.

Katia ince folyo kâğıdını açıp sandviç çıkarıyor.

Köpeğin patileri dizinde, sadece yardım etmek istediğini söylüyor köpek. Katia sandviçi ısırıyor. Jette her zaman yüzüne farklı ifadeler oturtur, çizgilerini yavaşça değiştirir, aslında göründüğü gibi olmayan durumlarla oynardı. Gülümseyerek başka biri yapabilirdi kendisinden.

Jette, şanslı olabilirdi.

Hızla üzerine geçirebildiği yüzler, ona, anlamanın sadece bir yanılgı olduğunu söylemeliydi. Sokakta dikkat çekmiyor, aranıyor afişlerinde kötü çekilmiş bir fotoğraf; sanki fotoğrafçı, kapısı açık bir buzdolabının içine oturup Jette'nin yüzünü mavi soğuktan çekip çıkarmış gibi.

Jette'nin şanslı olması gerekirdi.

Katia, Jette'yi on sekiz yıl görmediyse, şimdi aranıyor afişinde görüyor.

Biliyorum, onu sorsam, yanıt vermekten kaçınacaklar. Kastettiğim bu değildi.

Katia defteri elinden bırakamıyor, dizine alıyor, sallıyor, avutmak istiyor. Bekle, bekle, aklıma bir fikir gelecek. Hemen şimdi değil, zaten hemen olması gerekmiyor.

Sabırsızlığı zamana dönüştürmek mi? Tren tek bir sözcüğü bile temiz biçimde sonuna kadar yazmasına izin vermiyor. Titreyip duran eliyle bir plan yapıyor. Wallerfang, Tübingen, Coburg, hayır, önce Berlin, sonra Coburg, İtalya, Ürdün, tekrar Berlin. Aylar süren koşuşturmadan sonra Yemen. Sık sık Paris, Münih, aynı zamanda Wallerfang. Beyrut, Sayda. Wallerfang'a bir daha asla gelmeyecek.

Hadi gel, Jette'yi unutalım, diyor solgun yüzlü bir çocuk, ince bacaklarının üzerinde.

Ne olacağı, kime bağlıdır?

Jette'nin kız arkadaşı, okulun hemen yanındaki şantiyede, öpücüklerini tanesi iki marktan satıyor. Kendisini çirkin buluyor Jette, kimseyi elde edemeyeceğine inanıyor. İğrendiği için Jette'yi hiç dövmüyor babası. Jette, erkek arkadaşı Kindermann'ın tavan arasında bulduğu çuvalı, üzerine babasının adını yazdıktan sonra duvara çiviliyor ve önünde fotoğraf çektiriyor; Jette, yasak olan her şeyle birlikte pazar gününe atlıyor. Kindermann'la çıkıyor. Fazla ileri gitmiyor ama.

Günün birinde Jette bilmek istiyor. Kendisine kendisinin duymadığı sevgiyi, başkalarından istiyor. Saçları kulak memesini zar zor kapatıyor. Cansız, donuk örgüler, dolapta oyuncak bir bebeğin kel kafasını bekliyor, memeler büyümek niyetinde değil, özgüven de öyle. Sıkı protestan ahlakıyla büyüyen bir çocuk o.

Kendini deniyor. Oğlanlarla birlikteysen çok geçmeden bacaklarının arasında bıçak buluverirsin. Jette, korkusuz, bu tehlikeyle karşı karşıya. Sonbaharda liseden mezun olduktan sonra hamile kalıyor hemen. Başka birinden. Nasıl aşk yapıyorsa öyle yaşıyor şimdi. İşin içinde şiddet,

Jette'yi daha hafif yorgun, daha olgun yumuşak yapmayacak fakat ateşinde yakacak bir öfke olduğu için.

Günün birinde Jette, Jacob'la tanıştı. Birlikte Konrad'ı yaptılar, sonsuz gibi görünen bir saniye içinde, çünkü ikisi de henüz bu tür aşkı bilmiyordu. Çok gençler.

Hatırlamakla kurgulamak arasında halkalar muhtemel bir Jette'nin etrafında daha dar çizilirken, o kıskançlığa kapılıyor. Pencerenin yanında duran açılır kapanır masayı parçalıyor yumruğuyla.

Kadın çığlığı basıyor, köpeği ise hafifçe gülümsüyor. Katia haftalarca süren sükûnetin ardından, dişleriyle tırnak derisini koparıp düşünceli çekiyor deriyi derinlere doğru.

İnsan, kararlarının toplamıdır. O zaman Jette daha mı çok insan?

Vietkong saldırısının hedefinde Saigon var. Berlin'deki odada Konrad, lazımlığın yanına yapıyor kakasını. Jette, Anti-otoriter Kreş Hareketi'ne katılıyor bütün gücüyle. Sadece ortak mekânı, kendilerinin kullanmadığı eşyalarla döşediler. Solgun yüzlü, ince bacaklı oğlan tahta zeminde oturuyor; külot giydirmemişler, ıslak bezini kendisi attı, saçlarındaki tokayı çekip çıkardı asılarak.

Nasılsa herkes istediğini yapabilir. Oğlan üç yaşında, parmağını lazımlığın yanındaki yığına batırıyor. Burnunu buruşturup kaçıyor içeriye giren adam. Hava kararıyor, odanın ortasındaki piyanonun, dalgalı gölgesi, duvarın kanat taktığı izlenimini uyandırıyor. Konrad, diyor anne, ben şimdi dışarı çıkıyorum, sen burada kalıyorsun. Dai-

re çizerek koşmaya başlıyor Konrad, arkasından plastik bir ördek çekiyor; çocuk hızlandıkça ördeğin başı da aynı şiddette sallanıyor. O anda kafasını koparıyor ördeğin. Ev iyice boşalmış gibi. Konrad sessizce unutuldu. Bekliyor, bağırmak anlamsız olurdu ve çocukça. Mutfaktan tabak çanak sesleri geliyor. Sonra ortalık iyice karardı. Bahçedeki çocukların da sesi kesildi artık. Merdivenlerde öfkeli sesler duyuluyor. Kapı çaldı, hemen açılıyor. İçeriye dalan iki yaşlıca kadın valizden çocuk giysileri çıkarıp oğlana uzun pantolon giydiriyorlar, yün hırka sıcak tutuyor ama kaşındırıyor.

Konrad yüzünü buruşturuyor.

– Gördünüz mü ağlıyor, diyor genç kadın, kurulamak için aldığı ekmek bıçağı var elinde. – Önce annesine sormak zorundasınız. Kadının sesi yükseliyor.

Teyzeler, aceleyle devam ediyorlar işlerine.

– Siz çocuğu kaçırıyorsunuz, diye bağırıyor genç kadın ama müdahale etmiyor, elindeki bıçağı fırlatmıyor.

Beni kaçırıyorlar, diye düşünüyor Konrad, heyecanlı ama pek umursadığı yok. İstasyona taksiyle gidip en erken kalkan gece trenine atlıyorlar. Magdeburg'a kadar kaloriferler yanmıyor. Sağ eline eldiven giymiş, bastonunu bacaklarının arasına almış, kocaman kafalı yaşlı adam, çocuğun oğlan mı kız mı olduğunu soruyor.

Konrad düşünüyor. Yanıt vermiyor ama. Aktarma yapmak için Hannover'de iner inmez, yaşlıca kadınlardan biri Konrad'ı tuvalete itip tırnak makasıyla kesiyor saçlarını.

– Hayır, diye itiraz eden çocuğun eline şeker veriyorlar. Daha sonra kompartıman dolu olduğu için kucakta oturmak zorunda. On beş yıl boyunca pazar günleri ölecek, aradaki günler de.

Katia, Wallerfang'ta trenden inmemeye karar veriyor, daha sonra belki, Noel'den sonra.

Mekân ve zamanın birlikte mutlu olduğu yer, vatandır.

St. Denis ile Paris arasında herhangi bir caddedeki telefon kulübesinde, uzun sarı saçlı genç bir kadın birbiri ardına sarı jetonlar atıyor. Konuşmanın kesilmemesi için çok hızlı hareket ediyor.

– Çocukla ilgilen, diyor Jette.

– Ne yapıyor? İyi olacak mı? Beni biliyor mu? Soruyor mu? Evet, devam, ne zaman? Tatilde sizin yanınızda mı? Hayır mı? Ne? O kadar çok ve hızlı soruyor ki sanki yanıtları duymak istemiyor gibi.

– Kapamak zorundayım, diyor Jette; dört jetonu cihazda bırakıyor.

Koridordaki adam salatalık turşusu yiyor. Çiğnerken gözlüğünü çıkarmış. Katia bu görüntüyü seyredemez. Köpeğin gözlerini arıyor. Ne var ki hayvan gözlerini uykuya kaçırıyor. Bakışlarını, üç çift ayakkabının yanından geçirerek dikkatini pencerenin dışına yöneltiyor. Bir evin duvarına yazılmış "Olgunluk" sözcüğü bir yere dayanma ihtiyacı hissederek sola eğilmiş. Hemen yanında kış beyazlığı içinde bir depo. Adam düz evrak çantasının içinde ezilmiş benekli bir muzla yelpazeleniyor. Bulutlu gözlerle gözlüksüz bakıyor; çaresiz. Çok yalnız, kendisini bu yalnızlığın üzerine bırakabilecek gün de ağarmış değil henüz.

– Sıkı protestan ahlakıyla büyümüş beş çocuğun en küçüğüydü, diye bilgi veriyor uzun kafalı öğretmen ve kurşun kalemler bir şeyler çiziktirerek eşlik ediyor ona.

– Dünyayla baş edecek, hayır, daha doğrusu uğraşacak biri gibi görünüyordu bana. Baş parmaklarını birbirinin

etrafında çeviriyor, böyle yaparak konuşması için enerji üretiyor sanki. Şimdi Katia tanık oluyor hikâyeye, hikâyenin tam ortasında. Uçup gitmemesi için çabuk olmalı, çabuk.

Koridordaki bey yemeye devam ediyor, parmaklarını saçlarından geçiriyor. Kepek yağıyor ceketine. Gürültüyle hem de.

Katia nasıl devam edeceğini biliyor artık. Şimdi o da yazıyor.

– Önyargısızdı, doğaldı, fakat bazen dediğini kabul ettirmek için şımarıklıkla kullandığı asabi bir canlılık içindeydi. Oyunculuk yeteneği. Okul tiyatrosunda çekilen fotoğraflar elden ele dolaşıyor. Öğretmen kendisine bir tane alıyor. Başparmaklarının ucunu birbirine bastırıyor, bembeyaz kesiliyor parmak uçları.

– Okul sınırlarının ötesinde de gelişimini sürdüreceğinden emindim, diye ekliyor Dr. von Stahl. Öfkelendiği belli.

İlk kez biri, aranıyor afişindeki bir vesikalık fotoğraftan bastırılmış bir gülümseme çıkarmayı başardı; Jette'nin gülümsemesini.

Yazısı, direnmekten vazgeçene dek demir telleri kesmek gibiydi, sözcüklerden sessizlik dilemek gibi. Sessizliği kekelemek. Tamamen sessizleşmek. Katia yazarak yaklaşıyor. Hayır, yeterince yakın değil. Yüzü alev alev. Köpeğin sahibesi, kaloriferi biraz kapasın mı diye soruyor.

– Sonra bağlantıyı yitirdi, diyor öğretmen. Psikoloji okumak istiyordu. Dönemin önerdiği şeyi kabul etti. Biraz ara verdi: Politika üzerinden kendini bulmak. Cümleyi tamamlamadı.

– Tekil bir olay olmak istemiyordu. Boğazını temizledi. Yüzü şimdi başparmaklarının uçları kadar beyaz. Biri soruyor. Sorunun yanıtını bilmiyor öğretmen. Dr. von

Stahl, biraz ara verdikten sonra, sessizliği bozuyor. Kış aylarında Berlin'e gittiğinde, boş fabrikalardan birine yerleşen bir komünde, onu rengârenk çiçekli pantolon ve deri ceketle görmüş. Konuğunun oturup oturamayacağını önce evdeki diğer insanlara sormak zorunda kalmış Jette.

Sonra kendileri çay içmişler ama Dr. von Stahl'e ikram etmemişler.

– O zamanlar otuz üç yaşındaydım, diye ekliyor. Gözlüğü buğulanıyor.

– Tam da şimdi. Katia iç geçiriyor, başını kaldırıp bakıyor. Dolmakalemi bırakan Jette, henüz kapağını kapatmıyor. Duraksıyor, bir kez daha okuyor. "Çünkü eskiden beri ihtiyacım olan şey, mümkün olduğunca az insanı incitmekti. Herkesle olabildiğince iyi geçinmeyi denemek istiyorum." Jette altına adını yazıyor, tarihi, Kutsal Perşembe, 1964 ve özgeçmiş sözcüğünün altını cetvelle çiziyor iki kez.

Tam o sırada kapı açılıyor ve kondüktör biletleri görmek istiyor.

– "Bataklık denizin çölüdür." Jette, soğuk aldığı için, olgunluk sınavında yazdığı kompozisyonu üç saat sonra bitirmek zorunda kalıyor. "Bataklık sakinleri, ciddi, içlerine kapalı ve hayata yabancı olurlar" diye yazıyor son cümle olarak. Bunun için gözetmenden anlayışlı bir gülümseme geliyor, karnesine ise 'geçer' notu.

Katia sol elinde bilet, sağ eliyle yazmaya çalışıyor. Kondüktör, ek ücret ödeyecek var mı, diye soruyor.

– Sonra bağlantıyı yitirdi, diyor öğretmen bir kez daha. Defalarca. Katia onunla birlikte bir oluğun içinde takılı kalmış. Kaçınılmaz.

Dışarıda okul bahçesinde ağaçlar, kestaneleri zamanından önce bırakana değin sallıyorlar tepedeki dallarını.

– Ek ücret ödeyecek siz misiniz? Kondüktör bir kez daha soruyor.

Bu ağaçlardan birinin altında Katia, bacaklarını bükmüş, topuklarını poposuna iyice dayamış, öğleden sonrasının ıssızlığında Jette'yi arıyor.

– Matmazel, kondüktörün sabrı taşmak üzere, sesine daha sert bir ton vermek için şapkasını düzeltiyor ve elindeki bilet delme aletini hızla uzatıyor ona doğru.

– Bataklık sakinleri, diye mırıldanıyor Katia.

Arkada, spor salonunun girişinde, oğlan çocuklarını andıran bir kız çukurun üzerindeki demir ızgarayı kaldırıyor ve çıkıyor.

– Fransızca bilmiyor, sonucunu çıkarıyor köpeğin sahibesi Katia'nın konuşmamasından.

– Belki de sadece ciddi ve içine kapanıktır, diyor koridorda salatalık turşusu yiyen adam.

Minnet duyarak bakıyor Katia. Adam kalbini kazandı, diğerleri gözünden düştü. Ek ücreti kondüktörün, ölü bir kuş gibi havada açık duran eline bırakıyor.

– Yakışıklısınız, diyor Katia Almanca kondüktör kompartımandan çıkarken.

– Sanırım Almansınız, diye tahminde bulunuyor köpeğin sahibesi, Katia defterini katlayıp kolunun altına koyarak kondüktörün gölgesinde kompartımandan çıkarken. Saçlarını kulak arkasına alıyor. Alman olmak, bu, insanın kabul etmek zorunda olduğu bir şey, bedeninde, güneşin hiçbir zaman değmediği ama yine de hemen fark edilen bir ben. Değiştirilemez özellik.

Yemekli vagonda bir bira şişesi ve bir adamın karşısında oturuyor. Masada daha sakin yazılabilir, diyor kendi kendine. Tren ne kadar hızlı giderse hikâye de o kadar hızlı sıçrıyor oradan oraya, zamanları, mekânları değiş-

tiriyor, geçip giden görüntülerin hızında ayırıyor bölümleri, gerçeğin bulunmasına hizmet eden kurgulanmış olanı yerleştiriyor.

Siyasi biri ne zaman siyasi tutsak olur?

Katia, Güne Bakış bittiği gibi yatmak zorundaydı. Jette, iki yıl önce çekip gitmişti. Gittiğinden beri tek bir kartpostal bile göndermedi oysa söz vermişti. Eğer Katia adresini bilseydi ilk mektubu kendisi yazabilir, artık yazmayı ve okumayı öğrendiğini ve âşık olabildiğini ona gösterebilirdi. Jette âşık olmuş muydu? Kaç kez? Sık sık mı? Mutsuz mu?

– Sanırım ödev yapıyorsunuz, diyebilirdi bira şişesi. Adam gülüyor.

Örgüleri o kadar uzamıştı ki üzerlerine oturabilirdi. Bu aşağılayıcı durumu aşmak için saçlarından daha hızlı büyümek zorundaydı. Çocukları, gözlerine kum serperek uyutan masal cücesi Sandmaennchen'in yerine Güne Bakış'ı izlemeyi kabul ettirmiş, kukla tiyatrosu Augsburger Puppenkiste de tavan arasına kaldırılmıştı.

– Benim adım, diye konuşma girişiminde bulunuyor bira şişesinin önündeki adam.

Adı Rudi'ydi. Katia dokuzunda. Geceleri düşlediği aşk ilişkilerinde, filmlerde gördüğü adamın yerini o almıştı şimdi. Wallerfang'ın çanları günün bittiğini bildirince Katia, yorganın altında erken olgunlaşmış fantezilerinde dolaşıyor ve Araf karnına tehlikeli biçimde çarpıncaya kadar aşkı tecrübe ediyordu. Her şey için çok genç, arzudan dur durak bilmez bir halde, şeyleri başına gelmeden

önce adlandırıyordu. Sadece zaman zaman ekranda bulanık gerçekliğin çer çöpü, siyah, beyaz ve gri kan titreyerek beliriyor, sandviç ve kuşburnu çayı eşliğinde sakin başlayan akşam huzurunu, uzak bir ülkeden uydu görüntüleri gibi, bozuyordu. Duvarda her gece köpeklerin havladığı, sınırda her gün ortalama bir insanın vurularak öldürüldüğü Berlin, kurban istiyordu. Ve bir genç... adı mezar taşı yazısı gibi duyulan. Ohnesorg.* Yanlışlıkla kentin ortasında ölüm şeridine basmış olmalıydı.

> Bazen ne zaman başlamış olabileceğini biliyorum. Bazen bir şey tarih olmadan önce birinin hikâyeler anlatması, ölümü ilan edilmeden önce unutulmaktan koparıp alınması gerekir.

– Sanırım, biraz kibirlisiniz, dedi adam Almanca. Evet, bazen nasıl başladığını çok iyi biliyor, özellikle âşıksa.

– Almansınız, dedi kadın Fransızca. Kendisi ve kadın için ravent suyu söylüyor adam.

Katia hızlı trenlerin geçtiği istasyona koştu. Son hızla geçip giden trenler ona ölüm korkusu verirdi. Tren görünesiye kadar bekler, sonra start için hazırlanırdı. Uğultu ona yetiştiğinde uyuşmuşluk ve korkudan yarı ölü halde merdivenlere koşup alt geçide iner ve elleriyle kulaklarını kapatıp trenin başının üzerinden geçmesini beklerdi. Bazı cumartesileri, kimse görmeden defalarca ölüyordu. Bu oyun kötü bitebilirdi. Sadece bir kez geç koşmaya başlasa, trenin hızı onu kendisine çeker, ölüm saatini durdurmak için başını hafifçe çevirip normal saate bakarken, dehşetten donakalırdı.

---

* Benno Ohnesorg: 2 Haziran 1967'de İran Şahı Rıza Pehlevi'nin Almanya'yı ziyaretini protesto etmek için Berlin'de düzenlenen miting sırasında polis tarafından başından vurularak öldürüldü. Almanya'daki siyasal kitle hareketlerinin gelişiminde çok önemli bir kırılma noktası. Romanda bundan sonraki "2 Haziran" vurguları bu tarihe göndermedir.

Fakat hiçbir zaman o kadar yakın olmadı.

Demiryoluna paralel uzanan caddeyi tercih etmişti. Tek bir çıkış kapısı olan, küf kokan penceresiz bir bekleme odasından söz eder gibi yaşam ve ölümden söz eden bir gün yapışmıştı ensesine.

Sokak çatışmaları, diye düşündü Katia Wallerfang'ta boş araba yolunun tam ortasında durmuş, bunu söyleyerek 1.55'lik boyunu aşmıştı.

Jette orada. Televizyonda onu tanıyamamıştı. İki erkeğin omzuna oturmuş, elindeki siyah bayrağı sallıyor. Televizyonda görmemişti bunu. Jette başını geri atıp gülüyor. Geniş kenarlı bir şapka takmış, gözlükleri koyu renk, belki. Jette, Katia saçlarından daha çabuk büyürse Rudi'nin onunla evlenip evlenmeyeceğini öğrenmeliydi.

Jette, tek kelime bile etmiyor, buna karşılık anne cezayı kesti: Odasından çıkmayacak, televizyon da yok. Erkeklerle dolaştığı mezarlıktan eve kadar saçlarından çeke çeke getirdi. Mezarlardan birine girip yağmalamak ve ganimetle birlikte bir yük gemisiyle, bir uçakla veya atla kaçmak istiyorlardı.

Güne Bakış henüz televizyon izlemekten sayılmıyordu. "Öğrenciler ateşle karşılık verdiler." Çok kısa görünen bir pankart, ekranın üst kenarında akan insan selinde yitip gidiyor sallanarak. Spiker, sanki haber, ağzında ekşimiş yemek tadı bırakmış gibi buruşturuyor yüzünü.

Birkaç gün sonra Katia dişçide bir dergide Rudi Dutschke'yi* gördü. Sağ gözü, bir tutam koyu renk saçın altına gizlenmiş, mikrofona şarkı söylermiş gibi konuşu-

* Almanya'da '68 hareketinin önderlerinden. 1968'de Springer medyasının kışkırtmasıyla sağcı bir işçinin silahlı saldırısına uğradı ve ağır yaralandı.

yordu. Birkaç sayfa sonra Rudi karısıyla. Okul çoktan bitmiş olmasına rağmen kadının saçları örgülüydü. Katia çifti inceledi. Tam bir Gretel* Hayat adil değildi. Diş telini ısırdı. Ve her defasında başka bir yerden.

Jette, liseden mezun olduktan sonra, tatilde yardımcı eleman olarak çalışmak için posta idaresine başvuruyor. Ve hikâye başlıyor. Bir zamanlar olmuş olmalı. Uzun bir bakışta, ilk bakışta, birbirlerine sürükleniyorlar. Jacob ile Jette'nin arasında pencere camı var. Yan gişedeki tavşan dudaklı kadın, üstdudağını büzüyor gülümsediğini sanarak ve başparmağını pulları ıslatmak için kullanılan ıslak süngere batırıyor iyice.

Göz temasıyla hamile kalmak.

Mesaiden sonra Jacob, özlemle köseleleşmiş, perçinlenmiş hafif bir tehlikeye dönüşüyor. Jette'yi ellerinde taşıyarak götürüyor. Jette onun ellerinde kendi güçsüzlüğünden kaçıyor eve, nefretinden.

– Ben çirkin miyim, diye soruyor ve ellerini geçiriyor göğsünün üzerinden. Ellerinin altında kalbi öylesine şiddetle çarpıyor ki tadına varıyor Jette. Solunum cihazı olmaksızın Himalayalar'a koşuyorlar, Jette, alnını Jacob'un omzuna bastırmış, aşkın ve mücadelenin dilinin ne kadar benzer olduğunu öğreniyor. Durağan olmayan mutluluk için, gelecekte göğün yedinci katına ateşlenmeye hazır.

Jacob'a değil, onu kabul edişinin şiddetine âşık oluyor.

Umudunu fazla düşünüp taşınmadan hareket etmesine bağlıyor. Sonbaharda hamile.

"Burjuva düzeni, erdemleri gereksiz kıldı." O nedenle? Kaos.

* Ünlü Alman masalı *Hansel ve Gretel*'e gönderme.

Artık Jette'nin bakışları Jacob'un yanından geçip dünyanın yük kaldırma kapasitesini test ediyor.

Kal.

Hayır, artık hayatı iyi davranışla kötü davranış arasında başlıyor. Böylece bazı şeyler kaybolup gidiyor, bazı şeyler artık bir cüzdanın kaybı kadar üzüntü yaratmıyor.

– Sen gidersen ben ne olacağım?

– Kedine, seni yanına alacak mı, diye sor Jacob.

Jacob'la birlikte Güney Almanya'da yoldayken, bir gece küçük bir otelde oldu Konrad. Jette tuvalet penceresinden demiryoluna bakıyor. Trenler, binanın arka duvarını neredeyse sıyırarak geçiyor. Jette, gecede akıp giden trenler gibi yalnız. Jacob diye biri hiç olmamış gibi. Jacob için aynı şey söz konusu değil. Gece yarısına doğru meyhanedeki sesler yavaşlıyor, sokaklarda yitip gidiyor konuşmalar. Pencerenin altında iki adam işerken birbirlerine fıkra anlatıyorlar; konuştukları lehçeyi anlamıyor Jette. Jacob ve Jette birbirlerinin kucağında yatıyorlar nöbetleşerek.

Jacob, Kindermann'ı proleter prens olarak adlandırarak kıskançlığının üzerine sözcüklerden taç geçiriyor. Jette uzun süre parasızdı, Kindermann ve dokunmaya cesaret edemediği onun kalın telli saçlarıyla iki yıl geçirdi. Kendisini budizme adayan Kindermann, budist rahiplerin uyguladığı karşı cinse dokunma yasağını benimsemişti.

Bütün enerjisi yeni felâketler gerçekleştirmek için, bağdaş kurduğu bacaklarından beynine gidiyor. İzlerken sırtı ağrıyor Jette'nin. Meditasyonla ortaya çıkan ve Kindermann'ın başlarının üstünde çarpıştığını söylediği düşüncelerin verdiği mutluluğu hissetmiyor. Bugün salı ve hâlâ birleşmediler.

Jette, düşünsel patlama beklerken Jacob geliyor ve ansızın her şey yerli yerinde; kafa hafifçe boynun üstün-

de, sonra kalp, el diğerinin bedeninde, bacaklarının arasında, Jette'nin üzerinde günler boyu durduğu bir iz.

Her şey için basit bir sözcük var mı ve hiçbir şey için?

Postacı Jacob ve onun tatil süresince yardımcı elemanı Jette, sabah altıda dairede buluşuyor, mektupları tahta gözlere ayırıyorlar. Sabahleyin, ilerleyen saatlerde koridorda Jette'nin elini tutuyor sıkıca, Jette karşı koymak zorunda, gülmek ve direnmekten vazgeçmek. Hafta sonunda, Jacob ve arkadaşlarıyla birlikte motosikletle tur atıp can sıkıntısına karşı ağır iş makineleri gibi böğürüyorlar. Arkada oturan Jette, Jacob'u bacaklarının arasında tutuyor. Jacob, pazar günleri dolambaçlı yollardan geçerek Syburg'a çıkıp indikleri, virajları yürekleri ağızlarında dizleriyle yere dokunarak döndükleri sürece onun her istediğini yapıyor. Motordan indiklerinde mutluluktan yere tükürüyorlar. Aile, kuşkuyla bakıyor Jette'nin yüzüne. Sadece büyükanne sakin.

– Erken yuva kuran hiç olmaz pişman, diyor ve geriye dönüp olaysız bir hayata bakıyor.

Jacob, fotoğraf çekiyor, Jette'nin üzerinde yardımcı eleman üniforması var. Sabahleyin, sekizi biraz geçe kapıdan çıkıyor, arkasından mektupların bulunduğu el arabasını çekiyor. Mavi bir üniforma giymiş, eteğini belinden defalarca kıvırarak dizinin üstüne çıkarmış. Tek başına. Ağzını yamultarak gülümsüyor, yüzüne, okula yeni başlayan çocukların ilk günkü ifadelerini oturtmuş. Jacob, sırtında deri ceketiyle dört tatil haftası boyunca yardımcısının yanında yürüyor. Kapıdan pul satın alan, mektup bekleyen, yalnızlık çeken yaşlı kadınlar hâlâ ona soruyorlar sorularını. Jacob, muhatap olarak Jette'yi işaret ediyor. Jacob Jette'ye kırmızı bir kask ve deri ceket hediye ediyor; bir de kalp ve umut. Her şey.

Her şeyi, her zamanla karıştırıyor Jacob.

Jette, o yıl Paris'in banliyölerinden birinde yaşayan evli kızkardeşinin yanına gidip ortadan kaybolunca, Konrad dünyaya gelince ve Jette geri dönmeğince, mektup dağıtmayı bırakıp gişede çalışmaya başlıyor Jacob. Yıllar sonra, on beş başka fotoğrafla birlikte Jette'nin fotoğrafı, gişenin hemen yanında asılıyken, Jette'nin üniformalı fotoğrafını çantasından çıkararak emin ellerde olması için Berlin'de bir adrese gönderiyor.

Fotoğraf çektirmemek gerek gibi bir cümle düşüyor aklına, yıllar önce Jette'den duyduğu.

Tavşan dudaklı kadın zaman zaman Jacob'a bakıyor uzun uzun.

> Birileri, arkalarında sadece yırtılmış gazeteleri, kitapları, çorapları bırakarak giderken kıskanarak yanlarında durmak. Sonradan doğan, fazla olgun duyuluyor, çürümüş. Ağır davranmamak ama tamamen durmadan önce tekerleği birlikte çevirmek için oraya geç kalmak. Dolu fırtınası.

Adam gitti, garson bira şişelerini topluyor masadan.

– Meyve suyunu da alabilirsiniz, diyor Katia. Söyler söylemez bu kibirli tavır gülünç geliyor ona.

İki masa ötede yakası kürklü siyah paltolar giymiş dört kişi oturuyor, şapkada tüy ve alın üzerine kaldırılmış saydam tül. Tüy ve tül heyecanla titriyor, deri eldivenlerin içinde eller uçuşuyor havada, havaya sözcükler atıyor, dudaklarda kahkaha yakalıyor. Yarı dolu kahve fincanlarına şnaps akıyor. Bunlar tiyatrodan.

Katia, kir tabakasıyla kaplı bulanık pencere camında, yanından geçen trende, geçip giden yıllarla birlikte yetişmek zorunda olduğu o yüzü görüyor. Dışarıda manzara umutsuzca toz ve yağmur izlerinin arkasında yitip giderken, pencere camı beyaz perdeye dönüşüyor. Asılsız şeyler geçiyor iç içe. Jette kendisine dokunulmasını

istediğinde çoraplarına delikler açıyor. Yemek artıkları mutfak zemininde, yapışmış kâğıt mendiller yatağın altında. İlgisizlik görüntülerinin yanında ölümü düşündüren şeyler. Yavaşça kolunda kaydırdığı bir tıraş bıçağı. Binaların oluşturduğu uçurumun üstündeki çatının kenarında sallanan bir ayak. Sanki cesedin haberini almış gibi daireler çizen kara tüylü kuşlar.

Komşu masada oyuncular birbirlerine yara izlerini gösteriyor, kollarını, paçalarını sıvıyor, saçlarını ayırıyor, eski yaralarını, kaza ve ameliyat izlerini döküyorlar ortaya. Yara izleri isimlere dönüşerek bozuluyor. Akciğerdeki kurşun yarası, sezaryen için piramit pasta söylüyor.

Wallerfang postanesinin gişesinde bir önceki günkü gazete kalmış. "Schleyer* kaçırıldı, Baader hücrede gülüyor, Beckenbauer Almanya liglerine dönüyor." Kadın, uçakla gönderilecek bir mektup uzatıyor gişeye. Bu kadar uzun zaman sonra insan yanılabilir, diye düşünüyor Jacob ve paranın üstünü verirken duraksıyor, ellerine bakıyor, dudaklarına, aradığı üstdudaktaki leke değil.

Saçları siyah. Artık o gülen biri değil, yabancı kalan biri. Gözleri hiçbir şey söylemiyor ona. Birkaç müşteri gişe değiştirip sabırsızlık içinde yan gişeye, tavşan dudaklı meslektaşına geçiyor. O gece yanıldığına karar veresiye kadar, gözüne uyku girmiyor Jacob'un.

> Oyunun ciddiyete, korkunun eğlencece dönüştüğü bir yerde, parmağımı kırılma noktasına koyabileceğimi nasıl iddia edebilirim. Aslında ben olan o kıza, yeraltının çok yukarıda, bir apartmanın on ikinci katında olabileceğini, yeraltının, insanın inmek zorunda kaldığı yeryüzü ile cennet arasında bir yer değil, bir varoluş biçimi olduğunu nasıl açıklayabilirim. Fakat solgunlar, hepsi solgunlar.

* Hanns Martin Schleyer: Alman İşverenler Birliği Başkanı. Eylül 1977'de RAF tarafından kaçırıldı ve Ekim 1977'de öldürüldü.

Sınıra varmadan az önce oyuncular çekildiler. Birinci sınıfa açılan sallanan kapı sakinleşti. Bir traversten ötekine takırdayarak yol alan tren, sessizliğin içine hep aynı cümleyi söylüyor. Hâlâ. "...Lübnan'da öldürüldü." Katia, bu cümleyi on kez yazıyor, cümlenin kendiliğinden tamamlanması veya yitip gitmesi umuduyla.

Vagonun öteki ucunda sosis yiyerek kendilerini şımartan garsonlarla oturuyor tek başına. Karanlık bastığından buyana gölgeler arasında gerçekleşen tekdüze oyun, zaman zaman, sıralanmış sokak lambalarının aydınlattığı bir yerleşim yerindeki birkaç dağınık lamba tarafından bozuluyor. Belçika; şimdi dışarıda tereddüt etmeden yolculuğu arkasında bırakabileceği, küçük istasyonlardan birinde olsaydı, geçen trenlerden birinin sert gülüşüyle içine çektiği o ölümcül baş dönmesini yaşardı yine.

2

Sabah saat yedide çantasını kapıdan içeriye itecek. Hayır, kahve değil, sadece uyumak istiyor. Kız arkadaşı kanepeyi hazırlayacak, kahve için kaynamakta olan suyu sıcak su torbasına alacak. Hamster Josef'ten sessiz olmasını isteyecek, telefonu fişten çekecek.

Umarım.

Nihayet gözlerini kapattı.

Katia, hem önünü hem arkasını görüyor. Sınır. Karın üzerinde sidik izi, sarı. İki köpek, kaçmak isteyen birileri buz gibi soğukta donup kalmış olabilir mi diye vagonun altında arama yapıyor.

Birazdan zaman gelmiş olacak. Zaman geldi.

Trenden inecek. Yürüyen merdivenle de alt kata. Gözleri hüzünle bakan bir eşek. İsa'nın doğumunu tasvir eden

tablolarda, ahırda öküzle birlikte bebek İsa'yı soluğuyla ısıtan eşeği andırıyor. İpi, Noel'den önceki Birinci Pazar'a yetişemeyecek kadar küçük adımlarla yürüyen yaşlı bir adamın elinde. Yürüyen merdivende Katia'ya doğru yuvarlanıyor, Rostock* düşünü çiğneyip duruyor ağzında, Noel'i deniz kıyısında geçirme düşünü. Kişniyor, uzun sarı dişlerini gösteriyor, art arda çifte atıyor. Düşüyor yaşlı öküz, tren biletini kaybediyor. Biraz da tek başına kalabilmeliyim diyor eşek yelesini öne arkaya sallayarak.

İstasyon Hayvanat Bahçesi. Aşağıda kimse onu beklemeyecek. Metro için turist bileti alıp kalabalık içinde yürüyecek. Sanki buraya aitmiş gibi.

28 Kasım 1982,
Noel'den önce Birinci Pazar

Berlin'de kaybettiğim bir şey yok, o nedenle burada ne işim var, öyle mi? Bu kentte nefes alanlar cumhuriyetin başka yerlerinde yaşayanlar gibi aptal kalamazlar. Taşradan şartlı salıverilenler, evdekilere ne olacağıyla ilgili tek laf etmezler. Kopup gidenler. Lütfen kopuşlarınızı sokağa atmayın. İç savaş çıkabilir.

Sıcak su torbası dolu, yatağın ayak ucundan yere düşüyor. Soran bir ıslık sesi koyuveriyor hamster. Katia, sesleri bulanık rüyasının içine alıyor. Tam o sırada bir deve, iğne deliğinden sıkıştırıyor kendisini, tüylerini bırakarak.

Sanki suçiçeği çıkarmış gibi kaşındırıyor yün çoraplar. Jette kazağının içine uzun kollu fitilli gömlek giyer, en azından bel kısmında huzursuzluk duymamak için. Annenin huzursuz elleri, bu eller Jette'nin lâneti.

Örgü örmek, büyülenmenin öteki yüzü olabilir.

Jette'nin ayakları ıslak. Kazak, tenine yapışmış. Bugün kazağın altına gömlek giymedi. Yün kaşındırdığı için

* Baltık Denizi kıyısında bir liman kenti.

memeleri sert. Banyodaki beyaz dolap gibi kokuyor, sanki o dolapta yıllarca kapalı kalmış gibi. Hiçbir şey kokularla bağıntılı anılar kadar inatçı değildir.

– Soyun, diyor Kindermann, gür saçlarını berenin altına sokuşturmuş.

– Sırılsıklamsın, diye ekliyor aceleyle. Kindermann Jette'nin ensesine gömüyor burnunu, saçlarının altına. Jette titriyor.

Aklına bir şiir geliyor Kindermann'ın.

– Çiçek açmış genç kızların gölgesinde* diye alıntı yapıp serinlemeye nasıl ihtiyaç duyduğunu anlatıyor.

Aslında ikisi okul yıllarından beri sözlüler, varoluş ve devrim üzerine yaptıkları o uzun konuşmalardan beri. Jette, bir ilmeği koparıp ipliği çekiyor, çekmeye devam ediyor, ilmek ilmek özgürleştiriyor bedenini. Sağdaki saç örgüsü örneğinin üzerinde göğsüne dik inip çözülüyor ilmekler sola doğru. Artık geriye dönüş yok. Hiçbir şeyin olmadığı yere.

Sağ, sol.

Gülüyor.

– Annem makine gibi örer, diyor Jette ve çekiyor, ipi koparmadan çekiyor. Koltukaltlarına kadar çıplak şimdi, göğsünü, yün gerdanlık ve aslında kendilerini uzun balo eldivenleri içinde hayal eden ama yün hortumun içinde iki yalnız kol çerçeveliyor. Neredeyse çıplak, ellerini uzatıyor, avuçları açık, sanki onu, henüz çocuk olanı, yakalamak istiyor.

Gözleri, göğüslere takılmasın diye çabalıyor erkek.

– Marilyn Monroe giysilerini vücudunun üzerinde diktirirdi diyen Jette indiriyor kollarını, kazağın kalan kısmını saç çizgisinin üzerine kadar kuvvetle çektikten

* *Çiçek Açmış Genç Kızların Gölgesinde*: Marcel Proust'un ünlü *Kayıp Zamanın İzinde*'sinin ikinci kitabına gönderme.

sonra kolları ve alnına kadar çıkardığı yakayı, soytarı şapkası gibi kıvırıyor.

– Else, seninle Berlin'e geleceğim, diyor ıslık çalar gibi.

Kindermann mahcup, beresini çıkarıyor başından.

– Bana Else dememelisin, diye mırıldanıyor.

– Ne? Jette sesini yükseltiyor ve sökülmüş kazağı daha yukarı itiyor.

Parlayarak havaya dikiliyor saçları.

– Evet, diyor, Kindermann ve beresini, Jette'nin yüzünü neredeyse sıyırarak sert bir hareketle çıkarıyor.

28 Kasım

Harf yığınlarıyla yüklü zor okunan metinler; masumiyetle şiddet arasında seçim yoktur, seçim şiddetin farklı biçimleri arasındadır.*

O ne diyor? Susuyor.

Kız arkadaşı evden erken çıktı, masayı hazırlayıp bıraktı ama radyoyu kapatmayı unuttu. Telefon çok sık çalıyor. Berlin'deki odada parkenin üzerinde yatıyor Katia. Galeri reklamı yapan bir afişin arkasına bazı isimleri, yer adlarını not ediyor, yolların krokisini çıkarıyor; bazen patikaları, bazen altı şeritli otobanları. Duyguların en yoğunlaştığı zamanlarda trafik durma noktasına geliyor. Jette, hep koşuyor fakat zamana yetişmek imkânsız. Ayağına kıskançlık dolandığı için her zaman arkadan aksayarak gelecek, çünkü mutluluk ve tehlikenin ortak iş yaptıkları yerde, o yoktu.

Aşk ve devrim? Bırak.

Defterine liste yapıyor: Kindermann, Neumeann, Hans ve Philipp. Arap adları da var, hepsi erkek. Kadın yok. Neden yok kadınlar? Biri var ama: Hedwig.

* Michael Staudigl'in *Phaenomologie der Gewalt* [*Şiddetin Fenomenolojisi*] kitabına gönderme.

Jette'nin, Katia'yı acınacak bir halde bırakıp, unutup, dünyayı dolaşmaya gitmesinin ve onu yedi yaşın acısı içine itmesinin ardından, Katia'ya kalan sadece şu soruydu:

– Gerçekten öldün mü?

Eğer kendisinin üzerinde değilse, Jette'nin bakışının nerede kaldığını görmek için gözkapaklarını yukarı kaldırıyor Katia. Jette'nin geleceğini hep umut ettiği, hatta köşeyi hızla döndüğünü, biri yüzüne uzunca baksa bir eliyle yüzünü silermiş gibi yapıp kapattığını gördüğüne inandığı sürece, ısrarını sürdürüyor: Lübnan'da, olabilir ama öldürülmüş olması, hayır.

Böyle değil.

Sonbaharda bir pazar günü, bir şey yok olup giderken, her yer altın sarısı parlarken, güneş alçalıp gözlere düşerken, erkek, arkadan vuran ışıkta kadının yüzünü belli belirsiz seçebilirken, erkeğin, karnına dokunan elini tutuyor kadın ve evlenme teklif ediyor. Sırtı, sessizce ağırlığını taşıyan ağacın gövdesine dayalı. Kindermann'la ilk kez yatıyor.

Hamileliğinin dördüncü ayında ve Jacob'u neredeyse tamamen unuttu.

Jette'nin yardımcı eleman olarak çalışacağı eczanenin hemen yanındaki konut kendilerine verilsin diye evlenmediler. Nikâh dairesinde sıra evet sözcüğüne gelince Jette'nin bulantısı öyle azıyor ki midesini tükürüyor neredeyse. Tuvalete kaçıyor, damat bir sigara sarıyor, arkadaşlarıyla, orgun başındaki genç adamla çene çalıyor. Jette soğuk su çarpıyor yüzüne, ağzını çalkalıyor. Düğün gecesini, düğünden bir gece önce bitirdi, içki içti, sigara tellendirdi, cilveleşti. Boğazlı kazağı simli, saçları inek yalamış gibi dümdüz, genç kızlara özgü yüzü solgun, ağzından siyah çoraplarına kadar kolonya kokuyor.

Kindermann'ın koluna asılmış, dizleri gergin, başını sallayarak söylüyor Evet'ini.

Biri, kimse sormadan, ateşli bir gelin olduğunu belirtiyor defalarca, onun masumiyetini kanıtlayabileceğini düşünerek. Çaydanlık kılıfına benzer duvak olmadan Jette bazılarına daha aşina.

Sophie-Charlotten Caddesi No. 5, beş kat yukarısı. Kör duvarda yitik bir pencere avluya bakıyor. Artık Jette, Konrad'la sık sık yalnız uyuyor burada. Bütün dünyada dolaşan bir fotoğraf. Jette'nin Konrad'ın boya kalemleriyle kırmızıya boyadığı bir kız, mutluluktan çıldırmış. Ağzı açık, şarkı söylüyor. Resmin altında bir yazı: "Paris'in ayak takımı, Bastille'e baskın." Jette fotoğrafı kesip mutfak duvarına yapıştırıyor. Kindermann, yeni boyanmış duvara bu resmin altına, "Yaygın düşüncenin arkasında uçurum vardır" diye yazıyor. Altı yüz kilometre uzakta, Wallerfang'ta, Katia aynı fotoğrafı kesiyor; alt yazısız. Pazar günü mezarlığa yaptıkları gezintide, epeyce büyümüş olmasına rağmen, babasını onu omzuna alması için zorluyor. Jette, oğlu için Yunanca kitaplardan labirent kurmayı sürdürüyor. Konrad, pazar günü eğlenmek istiyor, Jette kafasını dinlemek.

28 Kasım

Bir kara koyun, kurda dönüşünceye değin tüylerini öfkeyle yoluyor.

Pazartesi günü Jette yine eczanede hazır, tezgâhın arkasını zar zor görebilecek kadar kısa dört yaşlı kadına aynı anda hizmet veriyor. Kadınlardan biri, çalkalanmış boş meyve suyu şişesine, vücut ağrılarına karşı katı ve sıvı yağlar, esans, balzam ve sabunlardan yapılmış merhem doldurulmasını istiyor, diğeri fiyatı uygun büyük paket

papatya çayı. Jette uzaklaşıp raflarda uyuşuk uyuşuk bir şeyler arıyor, sanat üzerine düşünüyor, soğuk ayaklarıyla sıcak bir ülkede yaşamak üzerine, ne hakkında düşündüğü üzerine düşünüyor. Jette aranmaya başlayınca Hedwig adını kullanıyor. Hedwig, Castrop-Rauxel'de yaşayan annesinin kız kardeşi, öyle geniş ve Noel'den sonra öyle ağırdı ki annesiyle babası onu trene arkasından iterek bindirmek zorunda kalmışlardı.

Katia başkalarının evinde daha iyi düşünüyor, en rahat koltuğu, her zaman evin kralı olan kediye bırakmaya hazır, çünkü bir yerde kalmak zamanla sınırlıdır. Ortadan kaybolmak için ani bir dalış, nefessiz kalmadan önce saklamak zorunda olduğu duygu durumları ve uyum izleri. Yazmak, birine yasaklanmış yoldan gitmektir. Katia bunu yazıyor, ayağa kalkıyor ve gidiyor. Tekrar geri dönüyor. Kalorifer dilimlerine dayanıp sırtını ovuyor. "Sevgili Hedwig." Son yıllarda bazı mektuplar böyle başlıyor. Kalorifer sırtında, pazar günü ensesinde bir kez daha başlıyor. "Sevgili Hedwig." Cümleler kendisinden daha uzakta.

28 Kasım, akşam
Sevgili Hedwig, düşmanı gibi katılaşan, donmamak için buzun rengini alan, kazandığı her zaferle kaybeder. Bir zamanlar gerçekliğe zarar verebilecek olan sözcükler eskir, gerçek olanla hemen hemen hiç bağlantı kuramayan yetersiz düşünce sistemlerini desteklerler.
Yine de – müdahale etmek sadece bildiğini okumak demek değildir.

Jette, mesai bitiminde, evde temizliğe devam etmek için bir şişe dezenfektanla eczaneden çıkıyor. Hoşnutsuz, solgun ve yorgun. Erkek, pazar gününün sözü olarak

duvara şu notu yazıyor! "Ancak parçalanmaktan korkmayan biri, imparatoru atından çekip almaya cesaret edebilir." Jette, sadece İmparatorun Yeni Giysisi adlı masalı biliyor. İmparatorun, giysisinden çekilip alındığını söylüyor. İmparatoru giysisinden çekip alıyorlar, diyor. Şiddetten daha hızlı olunmalı, diyor.

Erkek takip edemiyor sözlerini.

Tübingen'de mutlu olduğunu söylüyor, homurdanıyor, dışarıdan linyit kömürü kokusu geldiği için kapatıyor pencereyi. Yatağa uzandığında yüzünü duvara dönüyor, karşıdaki sarı evde tan ağarıncaya değin lambanın altında oturan, okuyan, çalışan, düşünen o yaşlı adam düşüyor aklına. Yastığa koyduğu başını sadece sola döndürmesi huzurlu, teselli edici görüntüyü uykusuna alması için yeterliydi. Biri dikkatle izliyordu onu, hiçbir şey bilmiyordu, karşılığında hiçbir şey istemiyordu. Şimdi dönüyor, diğeri, yatağın boş yarısı, esniyor yüzüne, şafak söküyor, biri kendini sigara dumanı sinmiş uzun saçların içine bırakıyor, günaydın diyor ve bütün günü uyuyarak geçiriyor.

Jette daha sonra Tübingen'e gelecek ve sokağın sonundaki sarı evi arayacak, sokak tabelasında Ernst Bloch Yolu yazıyor.

Yaşlı adam öldü.

30 Kasım, Salı

Çaresizliği, hiç durmadan hareket ederek karşılamak.

– Hayır, burada değil, diyor. Ondan ne istediğini soruyor kendini beğenmiş sese. Sonra yine arayacak. Katia'ya göre, ya Wallerfang'taki o bey, müze müdürü, yaşı kırkın üzerinde ve Jette'den boşanalı çok olmuş o adam kibirli birine dönüşmüş veya kadın adama oldukça yakın ve bir şeyler seziyor. Ama ne?

Tehlikeli sularda yüzülmemeli.

Saraya otobüsle gidiyor. Alacakaranlıkta kapıda bekliyor sabırsızlıkla, indirimli öğrenci bileti alıyor, mavi faraşın üzerinde plastik kurbağanın sanat objesi olarak yer aldığı vitrinin bir tarafında kendisi öteki tarafında o varken, bakışlarının tesadüfen karşılaşmasını umut ediyor.

Salı, güzel gündür.

Jette, artık Konrad'la yalnız. Adam, mutfak duvarına ve örtünün altına başka bilge sözler yazdıktan sonra, yılbaşı gecesi, on bir kişiyle birlikte harabeye dönmüş ama saray kadar büyük bir eve taşındı; oraya buraya bir şeyler yazmak için daha fazla yer olan bir eve. Jette, onunla gitmek istemedi. Ama gidenlerden beşi yeni yılın daha ilk sabahı geri dönüyor. Yeni bir hayata başlama kararı alırlarken alkolün etkisi olmuş olmalı. Jette, Hedwig teyzenin kalan son yumuşak kurabiyelerini keyifsiz atıyor ağzına, masanın üzerindeki mum kalıntılarını "Karda Wallerfang" manzaralı Noel kartıyla kazıyor, sobaya yeniden kömür atmamaya karar verip, yatıyor.

365 günden tatil olan 52 pazarı düşersek 313 gündür çalışmıyor, yemek kaşığıyla yapılan hokkabazlığı unutmuş olan Konrad'ı izliyor yürürken, çok fazla konuştuğunda dinlemiyor, onca zaman çocuğa lazımlığa oturmayı öğretemedi. Zaman zaman eski ortak arkadaşlarından biri uğruyor, ceketini çıkarıp yere atıyor, ünlü, aranan veya tehlikeli biriymiş gibi güneş gözlüğünü odada da çıkarmıyor. Jette ütü yapıyor, başka hayatlara ilişkin haberlere sessiz kalıyor. Küçük aile öldü, diyor herkes ve Jette bu sözleri kendisine yönelmiş tehdit olarak algılıyor. Sokağın mutluluğu kuşkulu görünüyor ona.

– Bu kadının siyasi bilinci yok. Kindermann bazı yeni arkadaşlarıyla tanıştırırken Jette'yi dirseğiyle öne itiyor böyle diyerek.

– Bilinçaltı siyasetten uzak, diye devam ediyor açıklamaya. Jette, küçük yüzünü asıyor, tükürmek için topluyor kendisini.

– Müze on beş dakika sonra kapanacak, diyor kadın görevli, taburesine dönüp okumaya devam ediyor. Katia sanat objesi olarak yükümlülüğünü hüzünle yerine getiren bu plastik kurbağalardan birini kaçırabilirdi. Onu kaideden çekip alsa, sonra asansöre kaçarken kaybetse, baş başa ciddi bir konuşma için müdürün karşısına getirilirdi. Müdür onu uyarır ve gitmesine göz yumardı.

– Buranın yöneticisiyle konuşabilir miyim, diye soruyor. Taburede oturan genç kadın, Katia'yı süzmeye ayaklarından başlıyor ve takılıp kalıyor orada.

– Buyurun, diyor, koridorda asansörün yanındaki ikinci kapı.

Kapı kapalı.

– Konrad'ın babası da senin gibi biriydi, diyor Jette. Genç adam, birkaç dakika rahat bırakması için çocuğun başını okşar gibi kaskının üzerinden eline kaydırıyor. Jette gülümsüyor, gri eteğinin üzerinde gezdiriyor elini, çocuğun babasını anlatıyor, mektup çantasını ve üniformasını bir kenara bırakıp adama giymesi için deriden günlük bir giysi veriyor. Posta memuru, rock'çı, hatta bir prens, aynı zamanda masalın başka versiyonunda prensesin öperek değil duvara çarparak prense dönüştürdüğü bir kurbağa da olsa posta memuru olarak kalır. Adam,

deri ceketini çıkarıp dolaptaki tek askıya asıyor. Jette, Konrad'ı şövalye kaskı ve yarım elmayla komşu çocuklarıyla oynamaya gönderdikten sonra adamı arka odaya çekiyor. Daha sonra, kapı çerçevesine yaslanmış ve onu çoktan unutmuşken ona âşık olan adam ne zaman görüşebileceklerini soruyor.

– Sizinle birkaç dakika konuşabilir miyim? Az daha önünden geçip gittiğini fark etmeyecekti. Köşedeki kafeye gidiyorlar. Adamın kırlaşmış saçları kulaklarını örtüyor, gözünde pahalı bir gözlük var. Davet beklemeden konuşmaya başlıyor aceleyle. Katia soracağı soruları hazırlayabilir.

Bakımlı ama tehlikeli ve son derece nazik giriyor Schöneberg'teki banka şubesine, ağız ve burnunu kapatan maskenin altında gizliyor yüzünü. Ertesi gün Berlin ve Batı Alman gazetelerinin birinci sayfalarına düşüyor haber; çok sütunlu ve üç fotoğraflı.

"Almanya'nın en çok aranan kadını." Heyecan yaratan ilk eyleminde ağzından uygunsuz sözler dökülüyor.

– Kömürler* nerede, diye bağırıyor silahını çekerek ama aklından geçen başka şey. Soğuk iliklerine kadar işlemiş.

– Bunlar daha sonraydı, diyor Kindermann, Katia sorunca.

Bu daha sonraydı diyor bir kez daha, sanki daha sonra hiç olmamış gibi. İlk eylemleri için ödünç aldıkları araba, ihtiyaç sahiplerine kömür dağıtan yerel bir hayır kurumuna ait.

* Alman argosunda para.

– Kamyonu siz mi tedarik ettiniz, diye soruyor Katia.

Susuyor. Herkes kendisi için susuyor.

Bir şey ısmarlayabilir mi, diye konuşmayı yeniden yoluna koymaya çalışıyor adam. Kadın menüye bakıyor, hangi soruları soramayacağını bilmiyor. Daha sonra? Fakat daha sonra adam Wallerfang'ı anlatıyor, düğünü, taşındığı ve kadının birlikte gitmek istemediği o günü, kadınla Neumann'ın tanıştığı o günü.

– Bu da ne demek oluyor yine, diye soruyor Jette, erkeğin elinden gazete fotoğrafını alırken. İnsanları kandırmaktan zevk duyan biri, altı kişi tarafından taşınarak araba yolunu geçen tabuttan sivri dişleri ve silindir şapkasıyla sarkıyor. Nezaketle el sallıyor küçük topluluğa. Etrafında sadece güzel insanların olmasını istediği için Jette'nin çöp kutusuna attığı fotoğrafı, çay suyuna gömülmeden önce Kindermann kurtarıp baharatların durduğu rafa bırakıyor. Jette'nin rafa uzanma zahmetinde bulunmayacak kadar tembel olduğunu biliyor çünkü.

– Bu Neumann, diyor adam, başını kaldırıp bakarken. O kılık değiştirmeyi çok sever.

Neumann'ın sol gözünün üstünde bir bant var ve günlük yaşamı doksan derece yön değiştirdi. Tazyikli suyun etkisiyle Jette'nin kucağına düştü, düşüncelerle yüklü başını Jette'nin baldırına bastırmış, bu rahat dayanaktan vaz geçmek istemiyor. Yaşlı savaş atı, yorgun, gerçekten hasta olana dek kendisini Jette'ye baktırıyor.

Gözü her gün ağrıyor, her gece ayakları üşüyor, mücadelenin şiddetinden dolayı kalp tekliyor: Yavaş ve dikkatli olmalı. Jette gulaş pişiriyor. Öğlen aralarında merhem,

esans, banyo yağları hazırlıyor. Jette, başkalarını kendisinden daha iyi tanıyor.

Adam kendisi ve Katia için şarap söylüyor, özelliği yeşil olmasıymış.

30 Kasım

Öldürebilir ve aynı zamanda yaşayabilirdi. Janus başlı olmalıydı. Kimse ona diyalektiği öğretemedi; o da hayatına giren akıllı erkeklerden hiçbirine hareketli çelişkiler sanatını, Üçüncü'ye adım atmayı.

Jette, Wallerfang'a götürdüğü Neumann'a tuğla okulu, kızıl dağları çepeçevre saran düzensiz bahçeleri gösteriyor. Flüt dersinden gelen Konrad'ı izliyorlar. Konrad, leylek bacaklarının üzerinde uzun adımlarla yürüyor, kalçasına bastırarak taşıyor nota çantasını. Yürürken diz altı çorapları hiçbir zaman topuklarına düşmüyor, Jette, lastikle kenar çektiği konçların fazla sıkı olup olmadığını kontrol etmeli. Konrad çoktan bu yana yeni başlayanların çalıştıkları melodileri çalmıyor, çocuklar için hazırlanmış İncil'i okuyabiliyor ve akşamları yalnız kalabiliyor evde. Büyük babasıyla satranç oynuyor. Hâlâ sokakta futbol oynayarak eğlenen çocukların yanından onları açıkça aşağılayarak geçiyor.

– Konrad'ın sokakta oynaması olanaksız, diyor Jette, benzin deposunun kapağını kapatan Neumann'a. Neumann'ın ehliyeti yok, kimliği yok, silah ruhsatı yok. Güney Almanya'da, güneşin her zaman parladığı bir yerlerde yaşayan annesi, pasaportunun düzenli olarak uzatılmasını sağlıyor, göbek bağını ve çekip gitmek için fazlaca rahatına düşkün olan oğlunu bir ayağıyla reddedilemez yasallıklar zemininde tutuyor.

Jette, kırmızı toprağın üzerinde yapraklarla dolu bir alanda yürüyormuş gibi sürüyor ayaklarını. Barakalar boş. İçeriye giriyorlar, kapılar ne çivilenmiş ne tuğlayla örülmüş. Bir köşede, her hava akımıyla içinde tüylerin havalandığı eski bir yorgan şişirip duruyor kendisini. Hemen yanında, kesilmiş bir kaz gibi bomboş müzik sandığının kenarında küçük mavi bir sütlük duruyor dengede.

Kadın duraksıyor, sonra yine sürdürüyor anlatmayı.

O zamanlar on yedisindeydi. Jette pencereye gidiyor. Arkasındaki ses yakınıyor.

– Açlıktan ölüyorum. Neumann elini kızın bacaklarının arasına sokuyor. Jette yürüyor.

Pencereye.

– Pencereyi kapat, diyor Neumann ve burnunu ovuyor.

– Çerçevenin içinde cam yok yanıtını veriyor kız. Elini tokmağa koyuyor, dışarıya bakıyor. Dışarıda bir kadın, çarşafı yukarıya kaldırmış. Zayıf kollarının altındaki çukurlar tıraşlı. Kadın çarşafı yere bırakınca edep yerinin de bir kızınki kadar pürüzsüz olduğunu görüyor Jette.

O zamanlar on yedisindeydi. Jette, tokmağı tutuyor. Konuşma yok. Neumann kadını kendisine döndürüyor.

– Ölüyorum...diyor.

– ...Biliyorum, ben de, diyor kadın aceleyle ve orada başka bir şeyin daha olduğunu biliyor. Güneş tepede. Neumann'ın önünde bekliyor, pencere onu bırakmadığı için "S" şekline sokuyor bedenini.

– Ben umut içinde ölüyorum, diyor. Bu, erkek için çok fazla. Onun aklında sadece bir şey var. Neumann dinlemiyor. Kadın buna rağmen sürdürüyor konuşmayı; kendisi hakkında, o günler hakkında, gelinler hakkında, kişilik sertleşmesi hakkında, Neumann hakkında, erkek erkeğe hakkında.

Günün birinde, bunu biliyor kadın, kendisini bir kama gibi gerçekliğe sokacak. Bunun tadına çoktan baktı, acı ve keskin.

– Onlara sayıyorum kendimi, diyor ona, Neumann'dan sonra gelecek olana.

Jette yirmi altı yaşında.

Neumann, kızı kaldırıp pencere kenarına oturtuyor, dizlerini iki yana ayırıp kendisini kızın bacaklarının arasına itiyor. Adamın saçları kızıl, ufukta toz bulutu değil. Daha sonra yemek yemeye gidiyorlar. Demiryolu hattının hemen yanındaki lokantanın adı "Renkli Yunanlılar."

– İki yüz kilometrelik alan içinde ilk ve tek Yunanlı o, diyor Jette.

– Ayrıca komünist, diye ekliyor, belki et sevmeyen Neumann'ı lokantaya götürebilmek için.

Neumann ve Jette, Wallerfang sokaklarında arabayla dolaşıyorlar. Berlin'de hava ısınırsa buraya kaçmayı tercih edeceğini söylüyor erkek ve hareket halindeyken Jette'nin elini tutuyor sıkıca, Jette kalıyor. Adamın canı bir kez birilerini kandırmak, entrika çevirmek istemedi ve hemen kötümser bir havaya bürünüyor, dönüş yolunda, Jette'nin arkasından koşabilmesi için otobanı değil, karayolunu tercih edecek.

– Elbette burada yüzebilirsin, diyor kadın. Kadının elini tutup gaza basıyor. Eller ayrılıyor. Kadın veda etmek için, hâlâ sıcak olan kolunu kaldırıyor. Sadece bir an, sonra topuğunun üzerinde tam dönüş yapıp, başka bir amaçla Neumann'ın gözden kaybolduğu yöne yürüyor.

Jette ve Neumann hakkında konuşmayı sevmiyor Kindermann. Kadehini kaldırıyor, duruyor, yeniden masaya koyuyor, birbirlerine sen demeyi teklif ediyor. Katia ada-

mı düş kırıklığına uğratmamak için çaba sarf etmek niyetinde. Jette'nin hikâyesini neden yazmak istediğini sormasını beklerken, gizli olduğunu düşündüğü konular, altına "konspirativ" mührü basılmış, onun için, anne babasının banka hesapları kadar tabu olan eylemler üzerine konuşuyor saatlerce. Bir keresinde Jette, ikindi vakti kapıda durup, ertesi gün yakınlarını ziyarete gitmelerini istemiş. Orada insanların kaygılı ve kınayan bakışlarını görmezden gelerek Kindermann'ın eline bir plastik torba tutuşturup şelalenin oraya göndermiş; yeni buluşma yeriyle ilgili talimat almak için. Çocukların doğum günlerinde açık alanda oynadıkları Şifre Avı oyununa benzeyen bu tiyatro gecenin geç saatlerine kadar devam etmiş. Daha sonra dönüş yolunda Kindermann'ın direksiyon başında uyumaması için bağıra çağıra şarkı söylemiş Jette. Herford yakınlarındaki bir konaklama yerinde önlerine çıkıp bir mark isteyen bir serseriyle karşılaşmışlar. Plastik torbanın içine elini atan Jette, büyük bir şaşkınlık yaşamış çünkü torbada sadece kâğıt para varmış.

Kindermann, sabahleyin gazetede banka soygunuyla ilgili haberi okuyunca kaygılanmış.

– Korkmamış mı?

Katia bekliyor.

> Akşam saatleri, telaş içinde
> Birçok şey hedefi şaşırıyor. Bazıları daha da ileri gidiyor. Çok ileri, diyor, geride kalanlar. Yaz mı? Hâlâ sıcak, hiçbir şey yapmadan da. Bazıları...

Daha sonra, diyor Kindermann, Jette yeraltına geçtikten sonra, ne zaman başını biraz geriye atmış, ceketi omuzunda, elinde plastik torba olsun veya olmasın, sarışın bir kadını uzakta caddeyi geçerken görse, sürekli bir yere

yetişme telaşında olan Jette ile buluştuğunda duyduğu korkuyu hatırlayıp sırıtmak zorunda kalıyormuş. İyi göremiyor, yoldan geçen insanları tanımaya çalışıyor. Bir içki daha almaz mı, diye soruyor, kendisine bir kadeh daha söyleyecek.

Acaba geçmiş yirmi yıl içinde saçlarını kısa kestirmiş mi, diye soruyor kadın. Erkek hayır anlamında başını sallıyor. Birkaç gün sonra kulakları açıkta, soğuktan yakınıyor. Kadın, şapka takmasını önerecek, erkek bu öneriyi yaşına yapılan bir dokundurma olarak alacak.

...devam ediyor gitmeye.

– Seni havaalanından alırım, diyor, Jette'siz hayatın isteksizlik ve mide ağrısı yarattığı Neumann homurdanarak.

– Annemleri aramamalısın, yanıtını veriyor Jette, sol eliyle yaklaşık Konrad yaşında olan kız yeğeninin ağzından çikolata artığını siliyor.

Konrad kollarını kavuşturmuş, annesini izliyor.

– Ayrıca trenle geleceğim, diyor Jette, Neumann'ın kendisi hakkında her şeyi bildiğinden emin olmasına kızarak.

Gelen konukların dostlukla uğurlandığı merdivenin üst basamağında duran Konrad, donuk bakıyor Jette'nin arkasından.

Jette, Berlin'e dönüyor. Elinde kahve reklamı basılı küçük bir bayrak olan küçük kızı, büyükanne bel çukuruna dayayarak tutuyor kucağında.

– El salla, el salla, diye yineliyor yaşlı kadın, torununun elini tutup sallıyor hızla. O sırada küçük kız, elindeki küçük bayrağın sivri ucunu büyükannenin akça pakça yumuşak koluna batırıyor.

Kadın ve iki torunu Jette köşeyi dönmeden önce giriyorlar eve.

Sonra? Daha sonra Jette, elinde bir benzin bidonuyla parlak öğlen sıcağının içine yürüyor, sağda ve solda iki benzin istasyonunu arkasında bırakarak, kent merkezini banliyölerden ayıran dört şeritli bir araba yolunu geçiyor. Toprağa iyice yapışmış izlenimi veren bungalovlar, düzenli ön bahçelerinin arkasına gizlenmiş, davetsiz misafirleri çimleri sulayan fıskiyelerle uzak tutuyorlar. Jette Münih'ten hoşlanmıyor. Gerçekten, buraya nasıl geldi, daha biraz önce Berlin'e gitmiyor muydu?

Çantada, iki gazete arasına bir şarap şişesi sıkıştırılmış. Jette, Peter-Paulus 22 numaralı evin bahçesine açılan kapıdan giriyor, kahve içmeye gelen ve yanında öğleden sonra içmek için bir şişe şarap getiren zararsız bir ziyaretçi. Sadece benzin bidonu sahneye uymuyor; araba stop mu etti, yedek bidonuyla yardımcı olabilir mi diye soracak bir kavalye arıyor sanki. Fakat Jette'nin yardıma ihtiyacı yok. Her ihtimale karşı, yedek anahtarın kapı üstündeki çıkıntıda bulunduğu sırrının paylaşıldığı dostların eve geldiklerinde yaptığı gibi mutfak girişine doğru çimenlik alandan geçiyor.

Bodrumda gözden kayboluyor, yeniden ortaya çıkıyor, öğle güneşine karşı gözlerini kırpıştırıyor, şarap şişesini tozlu bahçe masasında bırakıyor, mektup kutusuna da bir pusula, güllere ve aslanağızlarına su vermeden arkasını dönüyor. Şarap şişesi güneşte çaresiz duruyor, bidon kilerde. Günler, her zaman pazarmış gibi uykulu.

– Bunların hepsi daha sonraydı, diyor Kindermann, çoktan buyana son bulmuş olsa da olayları oluş sırasına

göre sıralamakta ısrarlı, sanki açıklayamadığı o şeyin arkasında bir mantık, zamanla sınırlı bir mantık varmışçasına. Müzenin yakınlarındaki Schlosspark'ta yürüyüş yapıyorlar. Koşucular eklemlerini çürüterek koşuyor, bakışlarını çoktan arkalarında bıraktıkları şeye sabitleyerek tur bindiriyorlar ikisine. Kindermann elleriyle, eski gür saçların özlemini çeken çıplak ve kırmızı kulaklarını şiddetle sıvazlıyor ısıtmak için. Neumann'la ilgili olay Münih'ten çok önceydi ve Münih olayı Neumann'ın işiydi, diyor karmaşık ilişkilerin hakkını vermek için. Jette, Neumann'ın yanına; tuvalet kapılarının çıkarıldığı, telefon konuşmalarının amplifikatörle bütün alana verildiği, aşkın sadakatten kurtulduğu, merakın kıskançlıktan daha ağır basmak zorunda kaldığı fabrikadan bozma bir komün evine taşınıyor.

– Yaşasın macera, diye böğüren Neumann, somurtarak bakıyor içeriye. Aralarında suskunluk yayılıyor, ayırıyor onları, herkesi yalnız bırakıyor.

Kar havası.

Jette sevgililerini, tıpkı attığı adımlar, bir kenarda bıraktığı kurallar gibi, saymıyor. Yiyecek artıklarıyla dolu masada zayıf, kızıl saçlı bir herif gazete okuyor. Onun yanında bir erkek çocuk, üç yaşında, hiçbir şey dinlemiyor, Konrad adını da. Çocuk elindeki çay kaşığını bir tahtadan yapılmış lokomotife bir Neumann'ın kafasına indiriyor. Neumann okumayı sürdürüyor, burnunu parmakları kesilmiş kahverengi bir eldivene siliyor. Kovboy filmlerindeki kahramanlar veya vatmanlar gibi.

– Jette, diye bağırıyor ansızın. Sanki çıplak parmak uçlarını ekmek makinesinin altına tutmuş gibi. Koşarak gelen Jette, çocuğu alıp, erkeğin gri çoraplarının altına sıcak su şişesi koyuyor.

"Geri dönmek için aldatmak"

Kindermann, parkın yan çıkışına yöneliyor. Kendilerini hava alanına giden yolda buluyorlar.

– Burada sokak çatışması olmuştu, diye bağırıyor yavaşça.

– Rock'çılarla. Hızlanıyor.

– Rock'çılar size dayak mı attılar, diye soruyor Katia.

– Bizim yanımızda mücadele ettiler, diyor Kindermann, bir an için kırmızı kulaklarını unutuyor, iki elini göğsüne koyuyor.

– Hiçbir şey bilmiyorsun, çenesini boynuna doğru itiyor, Katia'yı süzüyor dikkatle, ilk kez fark ediyor onun ne kadar cahil olduğunu.

– Aptal kadınlar, eğer çirkin değillerse, yemeğe götürülür. Daha iyi bir şeyler seçmeli, sadece makarna değil. Kindermann kapıyı itiyor, buğulanmış gözlüğü alıyor gözünden, kadının önünde şapkasını çıkarıyormuş gibi alay edercesine. Pizzeria sokak çatışmasını parmaklıkların arkasına sakladı ve hayatta kalmayı başardı.

3 Aralık

Uyuyan köpekler için yazmayacağım, onlara ayrılmış özel yolları zamanında terk etmediğimde hırladıkları zaman korkmayacağım.

– Peki Konrad, diye soruyor Katia, masada makarna ve peynirin üzerinden, sanki çocuğu masaya çağırmayı unutmuşlar gibi.

– Ve Philipp? Devam ediyor sormaya, beyaz ekmeği küçük toplar halinde yuvarlıyor, eskiden bunlarla Noel'den önceki Küçük Perhiz zamanında Afrika'da açlık çeken çocuklar için toplanan yardım kutularını doldururdu.

– Philipp, onu böyle düpedüz soramazsın, diyor, düpedüz derken kastettiği küstahça.

– Peki diğerleri? Ve sen? Katia soru sorarken neden sorduğunu unuttu. Kindermann nedenini biliyor.

– Kimsenin suçu yok, diyor. Adlı adsız görünmeden orada oturanlar sonsuz bir yavaşlıkla başlarını Katia'ya çeviriyorlar. Onlarla karşılaşmak zorunda kalmamak için bakışlarını adamda sabitliyor.

– Tereddüt etmeden ateş etmek, ölmek için tereddüt etmek demek değildir, diyor kadın. Tek başına oturuyor, dimdik. Gitmek zorunda kalmadığı sürece insanlara yüzünü dönmüyor. Yemek buharı içinde korku endişelendiriyor onu.

– Fakat bu, bu ne zamandı aslında, diye tekrar ediyor Kindermann mekanik sesiyle, başını gömlek yakasının içinde adeta vidalanmış gibi tutuyor.

– Daha sonra, diyor Katia, bu çok daha erken başlıyor.

Daha sonra

Belki de hayattaki şeylerin tek bir yanı olmadığı, sadece bunların tehlikeli yanlarının değerlendirilmesi, yaşamın geri kalanı için dolmak amacıyla saç firketesinin prizde tutulması gerektiği görünür olmaya böyle başlamıştır.

O zaman.

Belki o zaman Jette çoktan başka bir yerdeydi, kendisini çok uzun süren bir 'eskiden'den kurtararak. Soğuk suya atılınca, kalın kâğıt altlık dibe çökerken yavaşça yukarıya çıkan çıkartma resimlerine benziyor. Her hareket ince cilde yeni çizgiler ekler. Onun göründüğü resim yok artık, onu arayan resimler var. O, daha hafifleyip bilinmeyen yüzeylere sürüklenir ve Neumann onun adını mırıldanıp yün battaniye ve başka sevgi kanıtları ister, eskiden fabrika olan mekânda kalorifer tesisatçıları ve

polisler kapı koluna el atarken Jette'nin bir bardak suda koparılan fırtınaya ilgisi gevşiyor.

ve

Alüvyonlu toprak, faydalı niyet, bilinmez olanı işlenebilir yapmak. Marş, marş.

Katia iki elini de ceplerine gömdü. Orası daha sıcak. Ellerin uzanabildiği yere kadar, sis. Peki sonra? Kindermann, Katia'nın ellerinin cebinde olmasını yanlış yorumluyor.

– Ben öderim, diyor, önüne bir banknot koyup tuvalete gidiyor ve ancak hesabın ödendiğinden emin olduktan sonra dönüyor.

ve

Oyuncu olabilirdi, belki parçalanmış arazi gibi güvensiz olduğu o anda bir otobüsü kaçırsaydı, otobüsü kaçırmazdı herhangi birinin kalbinde yer bulsaydı, uzunca, daha uzun ve onun değil başka birinin kadını olsaydı.

– Geç kaldın, diyor Neumann, Jette'yi hava alanında kucaklarken. Hayvanat Bahçesi İstasyonu'yla Tempelhof'a en hızlı sürücü bile yirmi dakikada ulaşır. Ama bunu söylemiyor. Jette, uçak yolcularının arasına karıştı.

– Taksiyle geldim, diyor Neumann. Arabada benzin yok, üç dakikalık mesafede duruyor. Yedek benzin bidonunu da bulamadım.

– Taksiyi hemen gönderebilirsiniz. Gri giysiler içinde bir adam Neumann'ın kulağına iyice yaklaşarak söylüyor bu sözleri, kimliğini gösteriyor, karşılığında kimliklerini görmek istiyor. Üçü şaşkın; isimleri, tarihleri ve fotoğrafları karşılaştırıyorlar.

Jette'nin pasaportunun arasından Konrad'ın iki fotoğrafı düşüyor. Memur mahcup kaldırıyor yerden fotoğrafları. Neumann'ı konuşturmaya çalışıyor. Neumann sessiz çünkü görüntüsünü değiştirebilir ama şivesini gizleyemez. Neumann kalıyor, Jette birkaç saat sonra bırakılıyor.

– Anne, telefonun dinleniyor, diyor Jette, Konrad'ı doğum günü için aradığı zaman.

ve ...

Aktrist, ışıkta yükseliyor, bir de sürgün. Çöl kumu yerine sahne tozu yutmak ve onu, önemli kitapları okumaktan kurtaran bir sevgiliyi yatakta alıkoymak.

Kindermann ancak şimdi, otobüsün gelmesine üç dakika kala, Jette'nin Neumann'la birlikteliğinden söz ediyor iki misli hızla, sonra Philipp'le birlikteliğinden, hapishanedeki fotoğraflardan. Jette, siyaha boyanmış kısa saçlarıyla Yemen'e giden uçağın merdivenlerinde, Jette, radyo ve televizyonda, gazetelerin baş sayfalarında. İyice yanarak sönüyor, uzak ve yabancı, eski içtenlik artık görünür olmayabilir.

– Bundan sonra bende buluşabiliriz, diyor Kindermann. Yemek hazırlayabilir ve Jette gittikten sonra mahkemenin bana verilmesine hükmettiği kutuları tavan arasından indirebilirim. Duydun mu, diye soruyor.

– Evet, diyor Katia, gelirken şarap getiririm. Otobüs son cümleyi yarıda kesiyor.

...ve geceleri

Öfkeyle ittifak yapıncaya kadar uysal. Ondan daha kötü hissetmelerine rağmen daha iyi görünen başkalarına dur durak bilmeden öykünme. Kuşkucu ama iyi huylu, asi ama çekingen, ukalâ ama yarı eğitimli, kendine tutkun ve her şeye meraklı.

Dudakları boyalı ve başlarında yağmurluk başlığı olan iki yaşlı kertenkele, alışveriş torbalarının arkasında siperleniyorlar; bacakları mazgal genişliğinde açık ateş etmeye. Paçalı don danteli dişlerini gösteriyor. Kırmızı şapkalı kız büyükannesini asla dinlememeliydi. Çünkü büyükannenin kendisi kurtları yalayıp yutuyor.

Potsdamm Caddesi'ndeki üçüncü otobüs durağında ayaklarının ıslak olduğunu fark eden Katia, topuklarını önündeki demire dayayıp ayak parmaklarını hareket ettiriyor.

– Böylece iyi Jette, kötü Jette'ye dönüştü, diye vızıldıyor, kertenkelelerin Katia'ya yönelttikleri suskunluk. Yağmurluğun başlığı hışırdıyor.

– Böylece nazik sarışın, önce mutfak bıçaklarını daha sonra çalar saatleri fırlatan, yeni ütülenmiş kurulama beziyle ön camdaki kanı temizleyen, yeni tabancayı hemen yandaki okul bahçesinde deneyen, onları daha iyi yiyebilmek için Mercedes'le okula götürülen bütün çocuklara ateş eden sadist bir kadın teröriste dönüştü. Kertenkelenin elleri çantanın sapını sağıp duruyor.

Yaptığı iş ellerinin genç kalmasını sağlıyor. Şimdi, artık Neumann olmadığından telefona bağlı hoparlör kablosunu kesip eski fabrikadaki en küçük odayı sadece kendisi için düzenliyor.

– Neumann'ın serbest bırakılması amacıyla hazırladığı her bildiriyle kendi odun ateşini besliyor. Kertenkeleler şapkalarından kibir yoluyorlar, her şeye verilecek yanıtları var.

– Ama şimdi tuvaleti Jette kilitliyor, diyor Katia kızarak.

– Jette, ödünç aldığı kimlikle Neumann'ı hapishanede ziyaret ediyor, ev kadınlığında kalitesini yeraltının hizmetine sunmaya söz veriyor, diyor kertenkeleler.

– Katia, yerinden fırlıyor, otobüsün durması için düğmeye basıyor, sohbet için teşekkür ediyor ve kadınlara el çantasını bırakıyor. Düş kırıklığına uğradılar.

Duvarın hemen yanındaki yayınevinin önünde bekliyorlar. Arabayla gelenler daha uzağa, yan sokaklara park ediyorlar. Toplananlar uyuşmuş olan bacaklarını açıyor, fısıltıyla konuşuyor, sigara içiyorlar. Jette, sigara içmediği ve neredeyse hiç konuşmadığı için, hiçbir şey yapmadan öylece duruyor. Eller boş, kafa hafif, ansızın setin karşısında, şantiye alanına ait iki bariyeri şiddetle çekmeye başlıyor, sanki bulaşık yıkarken, aklından hiç çıkmayan bir şarkı mırıldanıyormuşçasına gülümsüyor. Diğerleri seyrediyor, biraz önce konuşan sigara yakıyor aceleyle. Jette, deterjan reklamının yapıştırılmış olduğu panoyu kırmaya girişiyor, ışıldayan ev kadınını ve minnetle ışıldayan tertemiz çocuğun bir parçasını yırtıyor. Sonra panoya tekme savuruyor, pano direnmekten vazgeçince gevşemiş tarafından çekiyor, soran bakışlarla bakıyor etrafına, ellerini beline dayamış.

Erkek olsaydı o da bir sigara yakardı. Eğer yapılması gereken her şey yapıldıysa... Bunun yerine reklam afişinin bir parçasına kibrit tutuyor, için için, duraksayarak yanıyor kâğıt. Bir kadın tarafını değiştiriyor, bütün panoyu tahtaları sallanan bir çit gibi parçalamak için yardım ediyor Jette'ye, bir genç, selesi olmayan sahipsiz bir bisikleti barikatın ilk katına taşıyor. Şimdi diğerleri de sigaralarını atıyorlar. Birkaç dakika içinde karayolunu enine kesen, duvara dikey bel hizasında bir çöp yığını yükseliyor. Arkasında toplanıyorlar heyecanlı ve şaşkın. Uzaklardan siren sesi geliyor.

Jette etrafına bakınca park etmiş bir arabanın üstünde Kindermann'ı görüyor, olup bitene arkasını dönmüş. Elleri cebinde, güney yönünü bulmaksızın gökyüzünde daireler çizen bir kara karga sürüsünü izliyor.

5 Aralık,
Noel'den önce İkinci Pazar

Kendisini açığa çıkarması için gerçekliğe daha ne kadar meydan okumak gerekir? Fazla ileri gitmek mi ölçü? Barikatın üstünde, Jette bir tarafta, adamla kargalar diğer tarafta. Kısacası: Bodrumda keşfedilmeyi bekleyen bir bidon. Terk edilmiş evde mutfak masasının üstünde bir not: Taşındım. Mektup kutusunu doldurmuş yeni adrese gönderilmeyecek reklam broşürleri ve gazetelerin yanında yangından söz eden bir not daha.
Soket çorabın içinde tabanca, naylon torba içinde para, bir avuç dolusu sevgili, satranç oynayan ve annesi, her vedanın üstüne kayıtsızlık serperek uçağa binip gidince yangın alarmlarını kıran bir oğul.

Rengârenk mumlardan ışık zinciri, ampulsüz tavan lambasının çevresine dolanmış. Kindermann, Kreuzberg'in, ürkek turistlerin neşe içinde inerek pılı pırtı yığınlarını karıştırdıkları, fazla yüksek sesle ve fazla mahcup güldükleri, kapalı çarşı barından bira aldıkları, kendilerini sanki tatildeymiş, sanki evlerindeymiş gibi iyi hissettikleri bir kesiminde oturuyor. İşsizler, akademisyenler, kel kafalılar ve bir şekilde başaramamışlar, akşamüzeri işgal geçene kadar bomboş ama pahalı şarap dükkânlarında, yan sokaklarda, yataklarında saklanıyorlar. Buzdolabını açıp kapayan Kindermann, ocak başında bir şeyler yapıyor, şunu mu sever, bunu mu, dondurulmuş gıda yer mi, diye soruyor, öneride bulunabilmesi için hangi müziği sevdiğini öğrenmek istiyor ve yine kendi istediği başka bir plağı koyuyor. Bu arada Katia kutuların içini araştırıyor.

8 Aralık, Çarşamba

Kızıl dağların ötesinde keskin nişancılar çocuklara ateş açıyor. O halde deniz yoluyla gel. Beyaz at eyerlendi bile.

Gazete yığınının altından bir dergi çekip çıkarıyor Katia. Hazine sandıkları. Bir zamanlar, harap halde olduğu için ziyaretçilere kapatılmış Asker Anıtı'nın orada, içinde servetten daha fazlası bulunan bir sandık gömülü olduğunu anlatmıştı şiddetle, bundan şiddetle emindi, buna şiddetle inanıyordu.

Sırf çete lideri kızın bacakları herkesten hızlı, çenesi daha da hızlı olduğundan emrettiği için itaat ederek kazmıştı diğerleri.

Doğuştan lider, demişti annesi fısıltıyla ve çocuk Katia'nın bunu kimden miras almış olabileceğini sessizce araştırmıştı aile içinde.

– Tuhaf bir kız. Annesi komodinin üstündeki gece lambasını söndürmüş ve saniyeler içinde her şeyi karanlıkta yitirmişti.

– Paskalya öncesi Kutsal Perşembe günü Katia, din dersine giren yeni papaz yardımcısına karşı sınıfın önünde oturma eylemi örgütledi. Adam, Bakire Doğum Mucizesi ile ilgili başka varsayımlarda bulunmayı reddetmişti. Paskalya'dan önceki Kutsal Cuma günü Jette hapishanede, her ihtimale karşı, Arapça küfürler öğreniyor.

– Orospu eşeğin oğlu diye tekrarlıyor, gırtlağını paralamaktan boğazı ağrıyana kadar.

Paskalyadan sonra Katia'nın annesi okula çağrılıyor. Genç papaz yardımcısının iddiasına göre çocuk etki altındaymış. Adamın yanaklarındaki kırmızı lekeler halka halka, Jette artık kimsenin aklına gelmiyor. Katia'nın da. Ancak yedi yıl sonra tekrar hatırlıyor, unutmanın uçurumu, çok derinlere inip bakıyor Katia.

Kutudan ikinci bir dergi çekip alıyor. Hazine sandıkları, içeriği değil, o esnada edinilen duyguyu anlatan sözcük. Dergi Jette'ye gönderilmiş. Kapakta Jette'nin fotoğrafı var. Arka planda bir rahip. Uçakla gideceği yerde onu sıkıntıya sokacak siyah kürk ceket var üzerinde.

Bu sayıda, haftalarca bir gardıropta tutsak kalan belediye başkan adayının kaçırılması anlatılıyor. Aday, beş yoldaş ve bir Jette ile takas edildikten sonra seçimi kazanamadı. Dergi Jette' nin eline geçmemişti. Kadın tutukevinde vicdan sahibi bir kadın gardiyan, kurallara göre 227/3 tutuklularının hakkı olduğu için, geride kalan eşyalar arasına koymuş olmalıydı bu dergiyi.

– Hadi yemek, dedi adam. Katia homurdandı.

– Ama acıkmış olmalısın. Homurtuyu istediği gibi yorumladı, gidip masayı kurdu. İçinde rulo haline getirilmiş kumaş peçete olan plastik bardak, çocuklar için diş fırçası, kırmızı. Katia, sanki doğru frekansı bulabilirse uzaklardaki bir yıldızdan haber alabilirmiş gibi kaldırmış elinde tutuyor diş fırçasını. Siyah ve altın rengi boş bir kahve kutusu, bir kırılmış göz kalemi, bir çakmak.

Çok az hiçbir şeyden daha azdır.

Her şeyi neden bıraktığını Jette biliyordur.

Katia, gözlerini kapayıp iki eliyle kutunun içini yokluyor. Soğuk, soğuk, daha soğuk. Aynı yerden başlayan bir ip olmalı, ikisinin de söylemek zorunda olduğu bir dua, başka bir şey düşünürken, yine de aynı şeyi, erkekleri düşünüyorlardı. İki kısa etek, herkese göstermek için.

– Dikkat sıcak, dedi adam ve dizinin yanına bir tabak koydu.

– Jette seni fazla kültürlü bulurdu, diye Katia'yı kızdırmaya çalışıyor Kindermann, o arada iyice sokuluyor kıza. Tıraş losyonu yemek kokusunu bastırıyor.

– Jette beni hiç bulmazdı, diyor Katia, dizlerini ayırıp iki bacağı arasında oluşan üçgene yerleştiriyor tabağı. Saat iki buçuk civarında gece otobüsüyle kız arkadaşının evine gidiyor. Jette köşeyi döndükten epey sonra bile adam hâlâ balkonda. Gökyüzünde kuş yok, hava kararınca kuşlar yere iniyor.

Otobüsten inen Katia'yı kar fırtınası karşılıyor. Defterini mantosunun altına sokup kollarını karnının üstünde çaprazlıyor. Kudamm'da* turistin biri bir şey soruyor. Evin arkasındaki avlu karanlık. Çift camın ardında biri horluyor. Kız arkadaşının evinde sadece bir odada ışık var. Kapıyı açarken hayal kırıklığı yaşıyor Katia; daktilo kullanımda. Kapıdan başını uzatıp, ben geldim, diyor. Cevap yok. Arkadaşı kulaklığını takmış yarın için bir radyo yorumu yazmakla meşgul.

Giysi odasındaki ranzaya tırmanıyor. Sağ duvarda Greta Garbo gülümsüyor, solda Marilyn Monroe çene çalıyor. Katia'nın dizleri üstünde direniyor Jette, boş kâğıt yığını altına saklanıyor. Kâğıtları karıştıran Katia aralardan kendisine şüpheli bakan bir göz görmek istiyor. İpek gibi pürüzsüz açık renk saçın altında bir yanak başını sallıyor, "Fena değil, fena değil", kayboluyor, ona kalıyor.

"Jette'de devrimci acelecilik var" yazıyor Katia ilk sayfaya. Bu bilgiyi gazeteden almadı. Sonra: "1969'da Yahudi cemaati binası bombalanır. Şüpheli Neumann üç ay sonra Tempelhof hava limanında tutuklanır. 1970. Serbest bırakılan Jette, kalabileceği bir eve gider. Fakat arkasında onu izleyen biri vardır." Yazmak. Çakıl taşlarının arasında bir şey parıldıyor.

"Nollendorfplatz'daki bir evde Neumann'ın günlüğü bulunur" yazıyor Katia ikinci sayfaya.

* Kudamm: Berlin'deki ünlü Kurfürstendamm caddesinin kısa söylenişi.

"Günlükte Neumann'ın aleyhine kullanılabilecek bir sürü bilgi vardır. Jette kendisini tokatlayabilirdi." Bu da yoktu gazetede.

Yazmak. Gelen her düşünceyle aldatmak. Katia yaprakları çevirmeye devam ediyor. "Sonraki yıl, şubat ayının bir cuma günü. Jette, Neumann'ı Moabit Hapishanesi'nde ziyarete gittiğinde tutuklanır. Başka birinin pasaportunu kullanmıştır. Hakkında tutuklama kararı vardır. İddiaya göre Yahudi cemaatine karşı saldırının üstlenildiği bant kaydında konuşan odur." Bir şüphe.

Yazmak. Katia'nın başı yorgun göğsüne düşüyor. Yazmak? Yazmaya devam etmek; "Münih' ten gelen bir tutuklama kararı vardır; içi benzin dolu sarı bidon nedeniyle. Neumann Jette aleyhinde ifade verir."

Katia çabucak topladıklarının listesini çıkarırken yatağın kenarında arkadaşının başı görünüyor. Yarın Münih'e gideceğini söylüyor. Katia kalabilirmiş.

Kalıyor.

9 Aralık, Perşembe

Bugün, ayağının altındaki toprağın, onu başka herhangi bir yerle değiştirmeyi isteyecek kadar ısınmadığını düşünen ... o toprağı kendisi ateşe verir.

Jette, Münih'in banliyölerinden birinde bir villada şarap şişesi unuttu ve benzin döktü. "Savcıları Yakmak İçin Geçici Komite" imzalı bir not haftalardır posta kutusunda duruyor. Oysa savcı bey karısından ayrıldığı için aylardır şehirdeki evinde kalıyor. Ailenin geri kalanı Merano'da tatilde.

Tehlike zamanaşımına uğruyor.

Neumann hâlâ hapiste.

– Alt kilidi iki kez çevir ve gideceğin zaman zinciri de tak, diyor arkadaşı. Her Noel'de Münih'e gidiyor. Kapı eşiğinde iki valiz, Katia'nın ilgileneceğine güvenmediği için bütün çiçekler su altında, hamsteri aceleyle okşuyor, ev işleri, ev hayvanı ve ev arkadaşlarının uygunsuz hareketleri hakkında uyarı notu aynaya iliştirilmiş, telesekreter mesajı yenilenmiş, bir kucaklama, üç öpücük, kapı arkadan kapanıyor.

Sessizlik.

Sessizlikte bir yumurta pişirme kararı alıyor Katia. Müzik açıyor, günü sakinleştiriyor, başladığından farklı sonlansın diye yalvarıyor. Nihayet serbest kalan daktiloya, kafasındaki sıkıntıyı kâğıda dökecek bir yazı tipi olup olmadığını soracak. Jette yine serbest, boyalı saçlar ve başkalarının kimliğiyle Neumann'ı ziyarete gitmekten hiç vazgeçmiyor.

Yıl başladığı gibi bitiyor, Kudüs'e yolculuktan geri kalan hep biri var.

Mayıs ayında, adı Marie olan kadın, adı Hans olan adam için pencereden atlıyor, doğrudan yeraltına. Kasım ayında yalnız kalmak istemeyen Jette, koyulaşan, neyin üzerinde büyüdüklerini dile getiren çimenlere basıyor. Sevgili hapiste, şimdi yanında olan tercih ettiği biri.

– Adı ne, diye soruyor Marie.

Jette, Marie'yle buluştu. Üniversite çevresindeki arazinin bomboş olduğu bir cumartesi günü yürüyüş yapıyorlar. Daracık yollarda, kimsenin toplamak istemediği iyice olgunlaşmış elmalar, üzerlerine basılmaktan komposto olmuş, yollarda, konuşarak ortak bir söylemde buluşmak.

Çete ittifakları. Konuşan ölür.

10 Aralık, Cuma

"Çünkü bu öldüren dünya, her canlının bildiği gibi sadece şiddetle değiştirilebilir."*

– O kadın işe yaramaz, diyor, adı Hans olan, düşünmeyi Marie'ye bırakıyor. İnatla kafa patlatıyor Marie, zaten ağrıyıp duran başına aldırmadan. Masanın uzun kenarında oturan Jette, çalıntı kimlik için fotoğrafını kesip düzeltiyor sessizce.

10 Aralık

Her gerçeklik, her sorun karşısında bir durumdur.

Yazdığını, adı Hans olan, yırtıyor, "Yeniden yaz" diyor. Buğulanmış gözlüğünü ovalıyor Marie mahcubiyetten.

– Bu konuda bir şey söylemiyorum, diyor Jette. Marie'nin, deli gibi sol eliyle yuvarlayıp durduğu sigara jelatininden gümüşi minik bilyeleri topluyor masanın altından.

– Kiler fareleri gibi, diyor Jette masanın altında.

– Yere düşürülen şeylerin izi sürülür, yolun sonunda ise –pat. Jette sanki uçan bir sineği yakalamış gibi şaklatıyor ellerini.

– Bu, her cümleyle kendini yitirme riski, diye mırıldanıyor Marie. Hiçbir şey duymadan kendi içine dalmış, yeni bir kâğıt geçiriyor daktiloya.

– Bana bak, diye tehdit ediyor, adı Hans olan, tamamlanmış kimlik kartını masanın kenarına sertçe vurarak, kol yarı yolda havada kalmış, sağ omuz sanki dans etmek ister gibi önde, bu duruşunu koruyor, sadece gözlerini oynatıyor, ne kadar iyi göründüğünü görüyor ve başka bir şey söylemiyor.

---

* Bertold Brecht'in *Önlemler* adlı öğretici oyunundan.

10 Aralık

Gerçeklik, kendisini yine kendisi kanıtlayan ve makul görünen çılgın bir kavram mı? İşlevini gören sanrı mı?

Marie gibi değil.

Jette, tutkuyla hatırlamak dışında alışkanlıklar edinmiyor. Vefasız ve sadık biri o. Marie'yle bir anlaşması var.

– Orada, diyor Jette, başparmağıyla gri gökyüzünü gösterirken.

– Ve benim yasımı unut, diyor Marie.

Savaşın son bulmasının yıldönümü ve anneler gününün ardından Marie, pencerenin önünde ölüme yürüyecek. Biri onun için hapishaneye postayla halat gönderdi, kontrolden geçmemiş ve kalın. Halat elinde duruyor. Çamaşırlarında yabancı birinin kokusu olacak.*

Jette, ne kadar ileri gidebileceğine bakıyor. "Dur" diyen oldu mu silahını çekiyor, yasaklanmış yollarda, yok denilen şeyi arıyor; içindeki boşluğu

11 Aralık, Cumartesi

Yedi yıl şehir gerillasının ardından iki taraftan 47 ölü.

Eğlenceli olmalı, diyor Jette, Marie veya adı Hans olan karşı çıktığında kulak asmaz bir tavırla iticileşiyor. Eğleniyor, kendisini sevimsizleştiriyor, somurtuyor, gişelerin bulunduğu alanda insanlara yere yatmalarını emrediyor, eller ve ayaklar iyice açılacak. İçi kaymaklı dışı çikolata kaplı Zenci Öpücüğü denen bir sürü top kek arkasını kollayacak. Jette kapıdan çıkıp otomobille köşeyi döndükten ve yedinci dağı da aştıktan sonra bile onlar mevzilerini koruyor. Banka müdürü, bunun sadece bir oyun

* RAF üyesi Ulrike Meinhof'un cezaevinde ölü bedeni üzerinde sperm bulunmasına gönderme.

olduğunu iddia eden karga karası iki Zenci Öpücüğü' nü öfkeyle itiyor bankodan.

12 Aralık Noel'den önce Üçüncü Pazar
Korkuyu değil, korkuyla ilişkiyi yitirmek.

Jette Zenci Öpücükleri'nin hayalini kuruyor.

– Sessiz olan. O ölmek zorunda, diyor adı Hans olan.

– Çabuk ol, diyor sarışın kadın.

Gizlice tavuk eti yiyorlar.

Onun soğuk otuz sekiz kilosunun* ötesinde mücadele sürüyor.

Suskun ölünün sakalı uzamaya devam ediyor, ağzı açık kalıyor. Kimsenin umurunda değil.

Çevresi sessizleşti.

Jette şu an bir şey daha söyleyemeyecek kadar büyük konuştu.

Öpücüklerin hayalini kuruyor.

– Hayır, Katia'nın kaybettiği şal Kindermann'da değil.

– Peki Neumann?

– O da Kindermann da değil. Cevap espriden uzak. Hemen geri adım atıyor.

– Ona ulaşabilirsin elbette, diyor ve tuhaf bir bakışla bu konuda ne düşündüğünü ele veriyor.

– Elbette Neumann'a ulaşabilirsin, belediye binasında. O, yani vekil bey, kendileriyle eşitmiş gibi onunla konuşmak zorunda kalanları kızdırıyor.

* Onun soğuk otuz sekiz kilosu: RAF üyesi Holger Meins 1974'te cezaevinde ölüm orucunun 57. günü öldüğünde beden ağırlığı otuz sekiz kiloya inmişti.

– Onu nasıl tanıyabilirim, diye soruyor Katia, Jette hakkında, Jette'de kendi yerini alan Neumann'ın ellerindeki Jette hakkında ne düşündüğünün ipucunu veren bir şeyler söylemesini umuyor. Üçüncü sayfada bir fotoğrafa dokunuyor Kindermann hafifçe. Geçen haftanın gazetesi. Kırklı yaşların ortasında bir adam, son saç kıvrımı üstünde bir duş bonesi, etrafını fotoğrafçılar çevirmiş, senato önünde konuşuyor. "Vekil Neumann, eski okul arkadaşı ve Berlin'in seçilen yeni belediye başkanını kutluyor. Neumann, içişlerinden sorumlu senatör adayı olacak" yazıyor fotoğrafın altında. Katia'ya kendisine doğrudan ulaşacağı bir numara veriyor Kindermann.

Katia bir süre temas kurmayacağını söylüyor. Her şeyi aldı mı, taksi çağırsın mı, bundan sonra nasıl devam edeceğini bildirecek mi diye soruyor Kindermann. Katia üç soruyu bir baş hareketiyle cevaplayıp, adamın yüzünde sitem ifadesini görmeden gidiyor.

– Kendisini kötü hissedince hep aynı plağı dinlerdi. Belediye binasındaki vekil odaları hücre kadar dar.

– Çok kişi böyle yapar, diyor Katia iğneleyici biçimde çünkü artık kendisinin aklına gelmeyecek bir şey duymak istiyor. Neuman pencere kenarında duran kaktüsleri suluyor, renkli kamışların etrafında dolanan gri-yeşil tombul kurtlar.

– İşim hemen bitiyor, diyor. 13.00 Haberlerini açıyor. Beş dakika sonra koridordalar. Kapıları sırayla iterek açıp bütün çalışma arkadaşlarıyla tanıştırıyor: Wallerfang'tan Katia. Sanki bu sözcük parolaymış gibi başını sallayıp konuşmasına devam ediyor herkes. Neumann hakkında yanlış bir şey söyleyene geçici konuşma yasağı koyuyor Neumann.

Katia tedbirsiz ve büyüleyici olma kararı alıyor. Başarısız.

Neumann iki soya şnitzel öneriyor. Katia yutkunuyor.

– Hayır, onu bu dönemden tanımıyorum, diyor Neumann. Bir zamanlar kızıl olan seyrek saçların altında kurnaz yüzü alabildiğince geniş sırıtmak için yayılıyor. Restoranı taksiler kuşatmış. Yoğun, parlak yeşil ışıklı yazı yirmi dört saat sağlıklı yiyecek sunuyor. Kentin ortasında otobanlardakine benzer bir mola yeri.

– Bu eczanede çalışmayı bıraktığında onu yeni tanımaya başlamıştım, diyor Neumann; oyuncuymuş da kötü yazılmış bir monoloğu seslendirmek zorunda kalmış gibi tırnaklarına bakıyor.

– Ne yazık ki sirkte anons yaparmış gibi yayıyor ünlüleri.

– Hassas bir cildim var. Bir primadonna gibi, diye ekliyor ve ağzını daha da yayıyor. Görünürde bir tek diş bile yok.

– Jette'nin hayatında bir soytarı daha, diye düşünüyor Katia.

13 Aralık, Pazartesi

Yol veya çıkar yol? Kendine gitmek, eğer gerekiyorsa zorla.

Başka bir Neumann koltukaltından çekiştiriyor, gözlerini gizli bir plan kuruyormuş gibi dikmiş Katia'ya.

– Herkes bize bakıyor, diyor Katia, hiçbir şey anlamadan göz gezdiriyor çevresine, kolunu geri istemeyi unutuyor.

– Şimdi şef garson sessiz ve mesafeli bir tavırla barın arkasına geçiyor. Arkada, köşedeki adam kalkıyor yerinden, yemek sonrasına geçildiğine kanıt olarak meyve bıçağını tutuyor başparmağıyla işaret parmağı arasında.

Beyaz masa örtüsüne damla damla akıyor. Ellerinden çatal bıçakları düşüyor diğer müşterilerin. Biri titreyen parmaklarla sigara yakıyor. Hiç nedensiz bir sandalye devriliyor, bir kapı açılıyor hızla, mutfak kapısı, kafa yerine içi oyulmuş bir kabakla hızla yaklaşıyor garson, gümüş tepside iki kokteyl kadehi. Tam önümüzde topuklarının üstünde keskin bir fren yapıyor. Boş kafanın içinde sessizce dolanan mavi bir ışık, ölü göz çukurlarından ritmik dönüşlerle ışık demeti fırlatıyor. Neumann'ın eli Katia'nın omzunu tutuyor sıkıca.

– Bize bakıyor, tehditkâr, diyor Neumann.

– Hey sen. Elini indir, diyorum, o aparatif tabağımızı düşürüyor yere. Yerde parçalanıyoruz. Biri cam kırıklarını temizliyor. Diğerleri yemeğe devam ediyor.

– Hayır, hâlâ yiyorlar, diyor Katia. Kimse bizi fark etmedi. Geri yaslanıyor, elleri nemli ve tabii yüzü kırmızı.

– Az daha ölecektik, diyor Neumann, Katia'nın ağzına bütün bir patatesi sokuştururken.

– Paranoyak, diyerek yutuyor zorla.

– Zırva, diye düzeltiyor Neumann. Bazı insanlar birbirini bulunca patlayıcı bir karışım çıkıyor ortaya.

– Şerefe. Kadehler şiddetle çarpıyor birbirine. Adamın saçları rengini yitirmiş kızıllıkla ışıldıyor.

– Jette'yi ateşe attın, diyor Katia aceleyle. Neumann, duymamış gibi, gazete satan çocuğu çağırıyor eliyle işaret ederek.

– İkinci el zırvalar, diye okuyor Katia, Neumann'ın aklından geçenleri.

– Olgunluk sınavını geçmiş, orta sınıfın dini inançlarına sahip, eskiden kimsenin rağbet etmediği bugün ise kıymete binmiş çorbalık tavuk. Moral bozukluğu içinde özgüveninin son kalıntısını arıyor Katia el çantasını ka-

rıştırarak, burnunu siliyor, pasaportu masanın üstüne koyuyor. Neuman şaşırmıyor. Katia defterini çıkarıyor eşeleyerek, son sayfasını açıyor. Pullar hâlâ üstünde.

– ...Lübnan'da hayatını yit..., duraksıyor.

– Sen de okudun mu bunu? Haber bağıntısız duruyor.

– Hayır, diyor Neumann, pullara koleksiyoner gözüyle bakarak. Bu gazeteyi okumam ben. Kendisi ve Katia için alevli bir tatlı siparişi veriyor.

– Bilgin var mıydı? İnat ediyor Katia.

– Onu teşhis etmediler, oluyor Neumann'ın yanıtı.

– Belki sen daha şanslısındır. İzliyor Katia'yı.

– Kimden daha şanslı?

Cevap yok. Çünkü ağzı dolu.

– Ne bekliyorsun? Ne kadar büyüdüğünü ve aptallaştığını görmek için buradan geçeceğini mi sanıyorsun? Yüzüne karşı gülüyor adam.

– Bitti, diye düşünüyor Katia.

– Doğası gereği mi bu, diye soruyor tedirgin.

– Botanik üzerine yazsana, sanırım Jette de bunu tercih ederdi. Neumann Jette'nin adını ilk kez anıyor. Kendisine anlatılmayan şeyleri uyduracağını söyleyerek tehdit etmek istiyor Katia.

13 Aralık

Uyuyan köpekler için asla yapmam...

– Hapiste ne kadar kaldın, diye soruyor.

– Beş yıl, diyor Neumann, 70'den 75'e kadar. Ben çıktığımda Jette ortada yoktu, kaybolmuştu, eğitimine devam ediyordu. Ne bileyim ben.

ve

... asla barınaklarına adım atmam.

– Onu en son ne zaman gördün. Nefesini tutuyor.

– Hapishaneye son kez gelişinde. Ziyaretime gelmişti. Banka soygunu, kamu düzenini bozma, duvar boyunca* huzur bozan eylemlerini sürdüren terörist bir örgüte üye olma şüphesiyle tutuklandı. Hayır, onu son görüşüm bu değildi, bir de televizyonda izledim, güneye doğru uçmak için yanında bir din adamıyla uçağa binerken. Kendisiyle son derece nazik konuştuğu için papaz onunla çok iyi anlaşmış olmalı. Bir an duraksıyor.

– Sence ben sana ne anlatıyorum?

Katia, cevap vermemek için çaresizce sol yanağının ince iç derisini ısırıp susuyor.

1970. Jette ve Neumann için yıl hukukçular balosunda başlıyor. Neumann smokin kiralamış. Jette dans ederken bombayı el çantasında unutuyor. Gece yarısından hemen sonra paltolarını omuzlarına atmadan önce, dans pistinin orta yerindeki fıskiyeye çamaşır tozu döküyorlar. Herkes gözünü köpüren mucizeye dikmiş, kadınlar korkmuş gibi yapıp, beylerin koluna asılırken, Neumann'ın soğuk nefesini ateşlendiriyor Jette. Sallanan kapının kanatları arkadan vuran gecenin sarı aydınlığı içinde birbirine sürtünüyor, yavaş, daha yavaş. El çantası kadife taburelerden birinin üstünde, kilidi açık, şaşırtıcı. Gürültüye rağmen uyuyakalan bomba işlevini yerine getirmiyor. Yeni yıl sabahında bina görevlisi çantanın içinde para cüzdanı var mı diye bakarken, kendisine bile yabancı bir haykırışla yere düşürüyor çantayı.

13 Aralık

İçinde "çünkü" geçen cümleler duymak istemiyorum.

* Berlin duvarının batı tarafı kastediliyor.

Katia bugün taksiyle gidiyor. Sürücüye ödemeyi peşin yapıyor Neumann, çarparak kapatıyor kapıyı. Wallerfanglılar karanlıkta özellikle tehlike altında, diyor sağır camın ardından.

– Bırak, bende bir şeyler kalsın, diye düşünüyor Katia, bırak kalsın, kalsın.

Tahrik eden her şey.

Jette 605 gün yaşayacak Neuman'la. Onunla birlikte Coburg'a gidip, bir belgesel filmde oynuyor. Günler sayılıdır. Yakın çekim. Jette kanepenin kenarında oturuyor, eteği dizinin epey üstüne kaymış. Bir Smith Wesson'la oynuyor, kameranın ardında ona bakan gözün etrafında sallayıp duruyor namluyu. Geceyi, haşlama et ve is kokulu bira ikram eden Neumann'ın annesinde geçirip, İtalya'ya doğru yola çıkıyorlar. İnceleme gezisi, diyor Neumann. Genelde Romalı kadınların, özelde Hamburg'ta bir modelin üzerinde karşı cinsin özelliklerini inceliyor. Viva Maria. Jette öfkeli, geri dönmek istemesine rağmen kalıyor, çok inatçı. Ürdün'e uçuyorlar. Jette, kalıyorum, diyor. Ayrılıyorlar. Şişme yatağı Neumann'a veriyor. Kendisi bir yatak buldu, vahşi ve sakin.

– Bir tıp merkezinin inşasında yardımcı olup olamayacağımı sordular, diyor Jette.

– Onlar mı? O adam sordu demek istiyorsun. Neumann kırgın.

– Bana yazabilirsin, diyerek teselli ediyor Jette, ona mektup arkadaşlığı önermenin ne kadar ahmakça duyulduğunu biliyor.

– Amman postanesinden alınmak üzere. Gizli bir planı varmış gibi gülümsüyor Jette.

Neumann kendisine sırıttığını sanıyor, sıcağın altında bırakıyor Jette'yi, yanıp kavrulmasını umuyor, uzaklaşırken güneş yanığını kaşıyor sitemle, burada kadın tuvaleti olmadığını düşünüyor.

Kaddafi'nin yakın koruması bir kadın. Hüseyin, ülkesinde Filistin devrimini yok etmeye çalışıyor, başarıyla. Jette, elinden geleni yapıyor. Başarıyla. Hiç kimseye ait değil ve bir yeri var, küçülmeden "ben" diyebildiği bir yer. Havayı çok sıcak, barakaları çok pis ve yemeği çok kötü bulan Almanlarla karşılaşıyor. Adı Hans olan, ipek pantolonuyla kumun içinde gönülsüzce ilerliyor ağır adımlarla, birkaç dakika sonra küfrederek vazgeçiyor. Sarışın bir kadın teselli ediyor onu, "Bebeğim" diyor. Marie, suçüstü yakalanmış gibi yanlarında duruyor. Elleri, uykulu, dizlerine kadar sarkıyor.

– Çete, diye kızıyor Jette, bu sözcüğün tarih yapacağı hakkında en ufak bir fikri yok. Çete; komşu çocukları, öğle istirahati buyruğuna rağmen garaj kapısına vurarak futbol oynadıklarında Jette'nin annesi böyle homurdanıyordu.

13 Aralık

Masum doğan, hiçbir kuşak yok? Her cümle gücünü, sondaki noktalama işaretinden de alır.

Kara Eylül'de Hüseyin, elinden kaçamayan Filistinlileri imha ediyor. Kalaşnikof artık karyola direğinde asılı değil. Jette çoktan gitti. Marie'yle randevuları var, Berlin'de yürüyüş yapacaklar. İşte yürüyorlar, sol elde sigara, tabanca az sonra sağda.

14 Aralık, Salı

Bir şeyin eksikliğini duyuyorum.
Ne?
Ne.
Geçeceğini söylüyorlar.
Olayların seyri, öğrenecek bir şeyler olduğunu gizliyor.

Jette'nin erkekleri vardı ve o sigara içmiyordu. Jette'nin erkekleri var ve o sigara içiyor. Rote Hand. Kendisini arayacak olanlarla aynı marka.

– Vietnam'dan bana ne, diye kızıyor Neumann.

– Elimden bir şey gelmiyorsa, bana ne.

– Gel, diyor Jette, gel, gel. Kadın, devrimci bir sürecin gelişiminde önemli bir rol oynayabilir, kurye, hasta bakıcı, öğretmen, aşçı, terzi olarak.

Gel.

Jette geri döndü.

Tüfeği yeniden doldurabiliyor. Daha sonra Jette'nin boynunu okşuyor Neumann. Kedi yedi canlıdır, erken ölüyor olsa da.

Konusu "Neumann" olan bir dokümantasyon gönderiyor Neumann Katia'ya. İşgal edilmiş evlerden birinin boşaltılması sırasında, Berlin'in içişlerine atanmamış senatörü bariyerin üzerine tırmanırken Bask beresini düşürüyor. Öbür tarafa geçtiğinde, futboldan tanıdığı operasyon şefinden beresini kendisine uzatmasını istiyor.

– Durumumuz nedir? Ya hep ya hiç mi? Soda mı şampanya mı? Hırsız mı polis mi? Neumann'ın kartpostalı bir hafta sonra geliyor, önde gün batımı siyah beyaz, arkada yazılar mor ve dik. Katia gururu okşanmış, sırdaş olmuş gibi hissediyor kendisini, konunun ne olduğunu ve ne cevap vermesi gerektiğini bilmiyor.

Üzerinde yürünen yoldan daha yavaş olunabilir mi?

16 Aralık, Perşembe

Kararın gizemi kalıyor. Ne zaman? Neden şimdi? Ne için?

Adı Hans olan, elma dilimli krep yiyor. Yanındaki sarışın kadın dostça gülümsüyor. Kadından daha sarışın olan Jette, görmezden geliyor gülümsemeyi. Bir yudum, bir yudum Calvados.*

– Anlaşıldı değil mi, diye soruyor, adı Hans olan, gözlerini tabaktan kaldırmadan.

– Kimlikler temin edilecek, fotoğraflar değiştirilecek, mühür falan biliyorsun işte ne gerektiğini.

Jette başını sallıyor.

– Sonra ev, birkaç isim bul, ama kızlık soyadını kullanma. Jette, cevap vermek zorunda kalmamak için başını sallıyor.

– Dikkatli ol. Artık Neumann'a aşk mektubu yazmak yok. Dokunacak başka birini bul kendine. Yoksa hepimizi ele geçirecekler, kullandığınız parfüm markasının peşinden gitmeleri yeter. Sarışın kadının dizine dokunuyor, kadınlar başlarını sallıyorlar.

Jette ayağa kalkıyor, üzerinde iki keçinin birbirine diklendiği kül tablasının yanına iki Mark bırakıyor. Bronz boynuzlarını tuttun mu, kontrol altına alırsın. Dışarıda Philipp bekliyor.

16 Aralık

Hayat beklentisi, insanın hayattan beklediği şeydir.

Jette çetede kalıyor, Kasım 1971'e kadar. Ürdün'den, Neumann'dan ve anavatandan kurtuldu. Efendisiz ve berbat durumda. Jette'den Jette'ye arayışta biri diğerini geride bırakıyor, hüzünlü bir çocukluk, öğretici kimi

* Fransa'nın güneyinde elmadan üretilen bir tür brendi.

aşklar, beklemek, kur yapmak, bir zamanlar önemli olan her şey şimdi tartılıyor ve bakmaya bile değer bulunmuyor. Titreme nöbetleri. Mücadele bir hayat gibi sürecek, ölene kadar. Bunun için gerekli nefrete ve isteğe sahip. Uyguladığı şiddetin içinde kendi kenar çizgilerini keskinleştiriyor, sırtı serbest, çünkü sırtını duvara dayıyor. Jette kızdığında pabucunu plağın üstüne atmıyor artık. Büyük günah, mümkün olan, ruhun tutsaklığından azledilmiş.

16 Aralık

Sadece ulaşılabilir hedefler zahmete değmez.

Hamburg'ta yaşıyor, evi zemin katta, kısa süreli. Grup için sahte evrak düzenliyor, geceleri hep aynı örtünün ve hep eğri görünen ayın altında yaşıyor. Erkek kendisinden daha genç. İlk kez koşullar tersine dönüyor, ne yöne gidileceğini, nerede yeterli olduğunu, neden hâlâ yetmediğini Jette belirliyor. Philipp'le Jette öğlene kadar uyuyorlar, sabahın erken saatlerinden beri gayretle araç gerece çeki düzen veren, plan kuran diğerlerinin yan bakışlarını yok sayıyorlar. Geceler, uyku için çok yazık, çoğalıyorlar.

Neumann telefon edip kartpostalının etkisini öğrenmek istiyor.

– Teşekkür ederim, diyor Katia, fazla hazırcevap değil.

– Son eve dönüş yolculuğundan kalan bozuk param var hâlâ.

– Kendine dondurma al onlarla.

Bir çekmece çekiliyor, sıkışıyor, iteleyip çekme sesi, kâğıt hışırtısı.

– Bekle, diyor Neumann, ahizeyi bırakıyor. Katia kaktüslerin iç çektiğini duyuyor. Neumann bir şey arıyor bürosunda.

– Al, diyor. Yedi rakam yazdırıyor, o kadar çok soru sorma, diyor. Kıkırdıyor. Jette'nin avukatı sarışın sever.

Bekleme odasındaki bayan kabarık sarı saçlarını geriye doğru sıvazlıyor, kozmetik konusunda tavsiyeler almaya gelmiş gibi süzüyor Katia'yı. Düz ayakkabı, bir aralık günü için fazlasıyla ince gri trençkotun altında ayak bileklerinde kat kat olan ve neredeyse koltukaltlarına kadar uzanan yeşil külotlu yün çoraplar. İç içe geçirilerek kıvrılmış iki şal, eldiven yok, kaymaktan bir tepenin üstüne kapak atılmış gibi altından saç tutamlarının fışkırdığı deri kasket. Her zaman, masada, tuvalette, yanındaki erkek çoraplarını çıkarırken yatakta, aynaya ihtiyaç duymadan sürebildiği kan kırmızısı ruj dışında makyajsız. Burnunun üstünden, kötü sürülmüş allık gibi yanaklarına yayılan kırmızı bir çizgi geçiyor. Katia'ya miras kalmış; öfkeden kudurduğunda, korkudan, heyecandan kontrolden çıktığında, yorgun, kirli, kanadı kırık kendini bıraktığında, miras almış bunu, miras almış. Sekreter hanım, mağrur kılık kıyafetine yakışmayan çatlak genç kız sesiyle, bitişikteki iki numaralı odaya geçmesini rica ediyor. Katia hâlâ üst üste giydiği elbise yığınından sıyrılmakla meşgulken, aynı ses bir kapı öteye gitmesini buyuruyor. Çubuğuna tünemiş olan bir papağan özgürce cırlıyor, halıyı korumak için çevresine kat kat serilen gazete kâğıtlarının üstüne pisliyor. Omuzları dar beş Tamil, üst üste attıkları bacaklarını değiştiriyorlar; sağın üstüne sol. Baldırları sarılı kadın, Katia ona çok yaklaşmış gibi çekiyor ayaklarını.

Katia oturmak için kanepeyi seçiyor, sessiz ve sakin kalıyor kanepe.

Jette yüzünden itibarını ve mesleğinden aldığı hazzı yitiren avukat, masa üstünde duran kayıt bilgileriyle yüzünü karşılaştırıyor, yaşını sormuyor, Wallerfang'ı sormuyor. Başını sallıyor, doğruluyor, yumuşak ellerini yayarak masa kenarına yaslıyor, sanki suskunluğuna bir şey eklemek ister gibi bir an öne doğru eğiliyor.

– Sempatizanlar, diye düşünüyor Katia, anlamsız olduğu kadar önemli. Bunlar tam saatinde öğle uykusuna ihtiyaç duyanlardır, çünkü dışlanma insanı yorar.

Storlu siyah dolabın kapağı şiddetle takırdayarak iniyor aşağıya.

– Bütün o sempatik yüzler, her biri aynı özür dileyen gülümseme içinde silinip gidiyor, sesini alçaltıyor üzüntüyle, masa başında çalışmaktan bükülmüş sırtını daha da öne kaydırıyor, nane kokulu nefesiyle aydınlanmış anlayışsızlığını ifade ediyor. Katia bekliyor. Avukat orta parmağıyla I ve J harfleri arasını tarıyor, sonunda ikinci sıradan bir K dosyası çekiyor. Fakat iki sıcak yazdan sağ salim çıkıp gelmeyi başaramayanlar, sadece bir poz daha fazla gangster mantalitesine sahipti. Grup oyunları yerine katiller? Onların da araba kullanırken deri eldivenleri vardı ama başka nedenlerle.

Dosyayı bu akşam geri getirmesini söylüyor avukat.

Katia, kapıya doğru yürürken duraksıyor, dosyayı karnının üstünde tutuyor, sırtıyla kapı kanadını bastırıp iyice kapatıyor.

– Onun öldüğüne inanıyor musunuz, Lübnan'da hayatını yitirdiğine? Sonsuz derecede yavaş sallıyor adam yine başını, yanıt vermekle saflığın bu kadarına şaşırmak arasında gidip geliyor.

Ne kadar çok belge toplar ve yorumlarsa, o kadar genişliyor Jette'ye götüren iz. İşte o zaman yanılgıya düşüyor Katia.

Ali grubun teknisyeniydi. Tanık olarak ifadesine başvuruldu, biraz hırpalandı, affedildi, asla hayatından endişe duymak zorunda kalmadı. Ali'ye Grunewald'de öldürmek kastıyla kurşun sıkmadı kimse. Kavgaların erkek fahişelerin rutini sayıldığı İstasyon Hayvanat Bahçesi'nin arkasında yediği sıkı bir dayakla paçayı sıyırdı.

– Yandı, diye haykırıyor Jette otomobilin içinden, gaza basıp uzun farları yakıyor. Erkeğin yakasını bıraktıklarında, duvardan aşağı kayıp çömelme pozisyonunda kalıyor, pantolonundan mendil çıkarıyor, yüzünü ceketinin koluna gömüp derin nefes alıyor. Jette otomobille yaklaşıyor, araba hareket halindeyken, üç kapının kapandığı duyuluyor.

– Hâlâ BMW, diye homurdanıyor teknisyen Ali.

Oyunu çok ciddi oynayan Jette, acemice hatalar yapıyor. Bir paket posta pulu, kâğıt mendiller, kullanılmamış, iki ruj, bir yün çorap, numarasız bir gözlük, logaritma tablosuna benzeyen bir adres defteri; bu numara yanıt vermiyor. Aranan birinin tarifinde ne bulunmaz? Onun ele geçmesine yol açacak her şey mi? Otomobilin tepesinden aşağı kayan çantayı Ali fark etmiyor.

Jette çantasını kaybetti, yine. Gütersloh'dan teknik konularda harikalar yaratan Ali'nin de şansı yaver gitmedi. Aslında polis olmak istiyordu. Başvurusu reddedildi. Jette, kaderin tatsızlığı, diyor. Ali'ye sadece teknik, statik gibi işinin gerektirdiği konular hakkında konuştuğunda güveniyor. Tessin'e tatile gitmişti, dağarcığında bazı kesin

kararlarla döndü. Nişanlısı da bu yükü taşımasına yardım ediyor. Teslim olmak istiyor Ali. Ne var ki Baden-Baden istasyonunda polis ondan önce davranıyor. Onu tanıyan iki sivil memur tarafından tutuklanıyor. Öfkelenen Jette söylemişti zaten: Yeraltına çekildikten sonra eve tatil yapmaya gidilmez, olacak şey değil. Sonra bütçe defterini çekmeceye geri atmış, grup kasasından Ali'ye tatil avansı vermeyi reddetmişti.

Katia gözünü Ali'nin dosyasına dikti; sorgular, çizimler, fotoğraflar ve bir sürü okun yer aldığı haritalarla dolu en az bin sayfalık bir dosya. Sivil giyimli, silahlı iki memurun eşliğinde olay yerinde inceleme yapmak için dışarı çıkması Ali'ye daha iyi hatırlamak için derin nefes alma olanağı sağlıyor.

Dosyayı mutfak terazisine koyuyor Katia: Üç kilo seksen yedi gram. Ali'nin kimseyi suçladığı yok.

Bugün, güney Almanya'da tek başına yaşıyor, Wilhelm F. adına düzenlenmiş kimliği var, bekâr. Hafta sonlarını ve yaz tatillerini iki mısır tarlası arasında bulunan boş bir bahçelik alanda geçiriyor, bitişikteki köylüler bu toprağın mülkiyeti konusunda kavga ettiği sürece ekip biçmeye devam edebilir.

17 Aralık, Cuma

Nasıl böyle olabildi? Bir adım geri atılamazdı. Görevden ve umutsuzluktan, mücadeleden ve hayal kırıklığından. Gençlik mi?

Aynen.

Kasım 1971'de Katia, Jette'nin katkısı olmadan her şeye inancını yitiriyor, çocuk İsa'ya ve bakire doğumu mucizesine. Melek gibi sinirlere sahip ve profesyonel biri gibi masum Jette, adı Hans olanı ve ilaveten bütün çeteyi terk

ediyor. Dışarıda Philipp bekliyor. Kaşmire BMW'ye ve buyurgan ses tonuna eğilimi olan Hans, Neumann'ı sevmemişti. Jette ve Neumann hapishaneye mektuplar gönderiyor, Hamburg'un iyice kuzeyinden gelen mektuplar. Hans'ın arkasından iş çeviriyorlar. Bir gün Hans, arkasına dönüp baktığında, hep bildiği şeyi görüyor; güvenilmez kişilik, Jette. Sonra Jette, Juliane olan kod adını "Hedwig Dünn" ile değiştiriyor, Neumann'ı düşünüp Philipp'e kanca atıyor. Mekânını değiştiriyor: Hamburg'un yeraltından Berlin'in yeraltına geçiyor. Kareli valizde çamaşırların altında sahte mühür takımı, küçük kalibre otomatik bir tüfek ile bir 14'lü saklı. Birkaç hafta sonra Ali ürkekçe onlara katılacak. İkiden fazlası bir grup eder.

17 Aralık

Başkaları gibi düşünmekten sizi alıkoyan nedir? Koşullara söz geçirmenin imkânsızlığı mı?

Ali, her zaman arabada otururdu. Diğerlerinin çıkmasını beklerdi, uzun saçları siperli bir kasket altında saklı.

Katia mutfağa gidip su koyuyor ocağa. Sorgunun elli yedinci sayfasında, Ali bugün de kendisi için atanan avukatı istemiyor. Onun yerine nişan yüzüğünü çevirip duruyor. Katia bir kutu hazır kahve buluyor dolapta, Gold. Kapak fırlayana kadar ötüyor çaydanlık. Katia çölde iz arıyor.

Saat altı otuz. Gece treniyle Berlin Friedrichstrasse'ye varıyor Jette. Philipp, ölülerin topluca gömüldüğü doğuya ait dehlizlerde Jette'nin arkasında yürüyor, intershop'ta

linyit, alkol kokan nefesler ve kusmuk karşılıyor onları peltek konuşmalarla. Ellerinde yük olduğu için el ele değiller, ölü istasyonlar güzergâhını kullanıyorlar. Berlin merkez, Französische Strasse, Alexanderplatz. Jette'nin yüzü kül rengine kesmiş, burnunun üstünde gözlük izini andıran kırmızı bir çizgi var. Sabah serinliğinde yavaş yavaş iki yanağına yayılan çizgi, bitkin yüzünde yalandan zindelik izlenimi uyandırıyor. Yorck Strasse'de köşe başında, sürekli açık olan ve yarım saat önce kahvaltı servisine başlamış bir yer buluyorlar. Kadın, makinedeki bayat kahveyi döküp yenisini hazırlıyor, küllükleri boşaltıyor, pencerelerden birini açar açmaz bir kedi fırlıyor dışarıya. Sadece duvarın civarı değil, Berlin'in bütünü aslında bir köy. Küçük ekmeğin ikinci yarısını kenara itiyor Jette. Philipp'e yaslanıp uykuya dalıyor. Philipp çekinerek çiğnemeyi sürdürüyor, bir sigara sarıyor, eski alışkanlıkla ayakkabılarını neredeyse çıkaracak. Bir bankta oturuyorlar, yüzleri kapıya dönük, kibrit satmak zorunda olan ama kendileri ısınamayan çocuklar gibi. Jette'yle ilk buluşmada Philipp, sırtını kapıya dönerek oturma hatası yapmış, Jette'den anında azar işitmişti. Onun kızgınlığından yararlanıp gözlerini bacaklarına dikti, genç kız bacaklarında siyah diz altı çoraplar, dizle eteğin kenarı arasında çokça çıplaklık. Jette, yirmisinin epey üstünde, taşralı öğrenci kız olmanın tadını çıkarıyor.

Philipp polisten çoraplarla kaçmak zorunda kalmamak için ayakkabısını çıkarmıyor. Öğrenci kızlara zaafı var. Jette'nin başı kucağına düşmeden tutup tekrar omzuna koyuyor. Her şey ilk bakışta. Kısa etek giymiş Jette'nin, Philipp'in zaafına zaafı var.

Ali bugün de avukat istemiyor, onu aşkla avlamalarına izin veriyor. Beklenmedik yeni bir itirafta bulunur, sayfalar dolusu anlatırsa, hücrede nişanlısıyla yarım saat

nişanlıların yaptıklarını yapabilir. Cümleleri, bir belgesel senaryosunun reji talimatları gibi duyuluyor. Ölçütler doğru. Silahla yapılan bir atış buradan orayı hedefleyen bir kurşundur, öldürmeyi hedeflemez. Sadece bedenin ortasını hedefler. Katia yumruklarını gözbebeklerinin üstüne bastırıyor. Uzaktan bir mezarlığın ana kapısını görebiliyor.

17 Aralık
Elbette aramızdan bazıları ölecek. Bütün insanlar ölümlüdür.

Jette, Philipp ve Ali bir bankayı ilk kez yoksullaştırdıklarında, Jette yeşil BMW'nin direksiyonunda oturuyor, motor çalışır vaziyette köşede bekliyor, erkek kılığında çünkü delikanlı gibi görünmek istiyor. Boşuna iki genç erkekle bir kadını arıyor polis.

17 Aralık
Birine çok tehlikeli olduğu söylenirse o kişinin önemi artar.

Katia sayıyor, yirmi bir, yirmi iki, yirmi üç... Şimdi Jette'nin elleri arkaya çevriliyor, düşünebileceğinden daha hızlı.

– Bir yanlış anlaşılma, demişti Katia'nın annesi her zaman.

– Polisler de insan sonuçta ve çoğunlukla lise mezunu bile değiller. Annesi, eğitimli ayakkabı satıcısı.

17 Aralık
Silahlı mücadele, bunu zaten bilenlere göstermek mi?

Katia düşündüklerini kaleme alıyor. Yeraltında, insanı saat be saat yalnızlıkla cezalandıran bir akşamı kurtarabilecek taze meyve yok, balkonda tembel tembel geçen

günler yok, plaklar yok, fotoğraf albümleri yok, kedi yok, avuç dolusu telefon numarası yok. Artık hiçbir şeye sahip olmamasının Jette'ye ne yararı var? Her şeye çok yakın olacak kadar az mı?

Katia ağzının kenarındaki sivilceyi kanatıncaya kadar tırmalıyor. Jette hakkında ne kadar çok şey öğrenirse o kadar yabancılaşıyor. O artık gülen bir şey değil.

Telesekreter tıkırdıyor. Arkadaşı koridorda alçak sesle hep aynı cümleyi söylüyor. Hamster kafesinden çıkmak için eşeleniyor, boşuna. Belki de sadece açtır. Katia buzdolabından bir havuç alıp ısırıyor ucundan.

– Al Josef, adil paylaşım, diyor ve hayvanın kırmızı gözlerinin derinliğine dalıyor. Gece rüya gördü, yatağının ayakucuna biri oturmuş örtüyü çekiyormuş, durmadan. Rüyasında rüya görmediğini gördü.

yabancı kalan biri o.

Sessiz gece, soğuk, yıldızlı gece.

Katia perdeleri çekiyor.

17 Aralık

Yitmişlik duyguları şiddetin habercisidir.

Jette her şeyi ve silahı koyabilmek için kendisine geniş iç cepleri olan bir motosiklet ceketi satın alıyor.

Siyasetten çıkış, polisiye olaylara giriş, yazıyor Katia ikinci bir deftere. Ev sessiz, birinin kapıyı çalmasını bekliyor. Sivilcesini tırmalıyor yine. Duvarda görünen özlü sözler yok. Gece sessiz, gece soğuk.

daha sonra

Peki yarın?

Son yirmi yılın iyicilliğine son vermek.

Jette buluşma noktasında duruyor, ellerini ceplerine sokmuş, cepler hemen göğsünün altında. Bir topuğuyla diğerine vurup duruyor. Zamanın ötesindeler. Banyodaki havalandırma kapağından her şeyi konuştular. Birazdan gölgelerini görecek. Hapisteki iki kadına melek saçı denilen gümüş tel sözü verdi, ince, küçük elmaslarla kaplı bir şerit, parmaklık kesmek için. Felaketten melek saçına tutunarak çıkmak.

Eylem başarısız oldu. Birbirine düğümlenmiş yatak çarşaflarıyla son kademesine kadar açılmış merdiven arasında, üç metre aralık var. Ali yanlış hesap yaptı. İki kadın hayal kırıklığı içinde, Jette öfkeli. Sonraki günlerde personel çarşafları bodrumda su püskürterek nemlendiriyor, iyice yumuşayan çarşaflar ilk denemede, en zayıf kadını bile taşıyamayacak ve yırtılacak.

Katia sağ elini sol, sol elini ise sağ koltuğunun altına sıkıştırmış. Sadece sayfa çevirmek için oradan çıkarıyor. Gerilla: %40 planlama, %40 doğaçlama ve %20 her şeye rağmen imkânsız olanı gerçekleştirmek. Şehir gerillası öncelikle can sıkıntısına karşı mücadeledir. Katia bilgilendi.

– Şu an gülünç durumdayız. Eşelemeye devam ediyorlar. Ali ve Philipp çocuk çadırları için iskelet olarak kullanılan yeşil kırmızı sarı çubuklarla yeşil BMW'nin bagajında çalışıyor. Boşuna. Anahtar mazgal demirlerinin arasında gözden kayboldu. Sigara molası. Bu arada alışkanlıkla polis telsizini açıyorlar. Canlı yayın:

"Öğrenci yurdunun park yerinde iki şüpheli görüldü. Şu anda bir bagajı..." Ali yan gözle Philipp'e bakıyor, aynı anda bir polis otosunun köşeyi dönüp sessizce sokuldu-

ğunu görüyorlar. İki polis arabadan inip ihtiyatla yaklaşıyor. Ali arkadaşıyla göz göze geliyor. Memurların iyice yaklaşmasına izin veriyorlar. Polisler kimlik sorunca Philipp elini ceketinin yan cebine, silahın durduğu yere götürüyor. Polis memuru da beline.

Jette'ye hızlı ve kısa bir dua gönderiyor Philipp. Kahvaltı masasından fincanı yere düşüren Jette, yerdeki kahve gölcüğünü hemen silmiyor.

– Şimdi, diyor Philipp yavaş sesle, silahını çekip koşmaya başlıyor. İki polisten daha genç olanının takip ettiği Ali ters yönü seçiyor. Silah sesleri geliyor kulağına, koşmaya devam ediyor, yön duygusunu yitirmesine rağmen kurtuluyor.

– Kaçış yolunu tam olarak çizebilir misiniz lütfen, diyor sivil giyimli memur Ali'ye keçeli kalemi uzatırken.

– Planı kaputun üstüne koyabilirsiniz, diyor memur. Ali küçük adımlar çiziyor, sol, sağ, kar üzerinde tavşan izleri gibi. Korkak tavşanlar. Ama temiz hava iyi geliyor. Ali özenle çizmeye devam ediyor, sağ, sol, sağ. Zarif, kavisli bir çizgi.

– Bu duvardı, diye açıklıyor, sadece sanatçı ruhuna sahip olanlara hitap edebilecek resmini.

Jette, bacakları gergin, kahve birikintisinin önüne çömelmiş, sanki biri onu içine atlamaya zorluyormuş gibi. Philipp o kadar hızlı koşuyor ki araya, kaburgayla deri arasına, başla yaka arasına bir şey girmezse başaracak gibi. Daha yaşlı memur soluk soluğa, sanki ne işe yaradığını unutmuş gibi beylik tabancasını sallıyor. Uzaktan bir silah sesi duyuyor Philipp, aptal gibi yere düşürüyor silahını.

Jette ağırlığını iki topuğuna verip çömeliyor. Koşarken yere düşürdüğü silah parçalanıyor ama bir hamlede parçaları toplayıp koşmaya devam ediyor Philipp, onu takip edenin hâlâ çok önünde. Girdiği yol tek yönlü. Tam o sırada dar bir garaj kapısından tekleyerek rengârenk bir VW minibüs çıkıyor. Sürücünün yanındaki koltuğun kapısını koparırcasına açan Philipp, kabaca hadi sür komutunu verirken direksiyondaki genç kadın sadece ona bir göz atmakla yetiniyor. Birkaç dakika sonra parçalanmış silahı çıkarıp takmaya çalışıyor. Nereye gitmek istediğini soran kadına Philipp, gözlerinin içine bakarak arabasının egzozunun bozuk olduğunu söylüyor. Kadın teklifi anladı. Merkezden epey uzak bir caddede hem konut hem dükkân olarak kullanılan bir evin önünde duruyor. Bakımsız ön bahçeden geçip salon ve mutfak işlevi gören bir odaya giriyorlar. Perdeleri çekmek isteyen kadını bileğinden tutuyor Philipp. Zamanında bırakmayı unuttuğu için yatak odasına gidiyor kadının peşinden. Jette fincan parçalarını kaldırıyor yerden.

Sürekli düşünmekten baskı altında olan Katia biriyle konuşmak zorunda. Neumann'ı arıyor. Ahizeyi kaldıran yok. Jette'nin Kindermann'ını arıyor. Telesekreter, babası tarafından yakalanmış ürkek Don Juan'ın aryasını çalıyor kısaca. Suçüstü. Katia şimdi daha sakin, yarım dakikalık bir suskunluk bırakıyor teybe. Kindermann, teypteki sessizlikten tanıyacak onu.

– Umurumda değil, diyor Jette ve ceketini geçiriyor üstüne, merdiven basamaklarını ikişer ikişer iniyor, erkeklerin bu umursamaz davranışlarını kabullenmeye

çalışıyor inatla. Kuleden, ortak evlerinden iki cadde ötedeki meyhaneye gidiyorlar yan yana. Jette önüne çıkan her şeye kusuyor öfkesini, teneke kutularını tekmeliyor, taş atıyor, itfaiye çıkışındaki kalça yüksekliğindeki demir bariyerlere vuruyor.

– Gözünde nasıl canlandırıyorsun, diye soruyor Philipp. Ellerini iyice sokmuş ceplerine, bükülmüş dirseklerinin üzerinde omuzları elbise askısı gibi gergin ve dimdik bakıyor.

– Şimdi sen onu tanıt bakalım, diye değiştiriyor Jette cümleyi.

– Üniversite öğrencisi mi? Artık üniversiteden mi adam buluyoruz? diye devam ediyor sıkıştırmaya.

Philipp zorlanıyor ama vazgeçmiyor, siyah deri ceket giymiş bisiklet süren bir kadının arkasından bakıyor. Duruyor Jette. Philipp Jette'nin önünden yürümeye devam ediyor, geri geri, bir gülücük çalmak için gözü dudaklarında. Onu öpmeye çalışınca Jette burnunu ısırıyor.

– Hadi, diyor Jette ve meyhaneye kadar son yüz metreyi yarış niyetine koşarak bırakıyorlar arkada.

– İki açıdan da yararlı bulduğun için onu hemen gruba almak istiyorsun. Yararlı bulduğun için derken sözcüğü dudakları arasında büzüyor.

– Ona dikkatle bak, diyor Philipp.

– Düzmek insanı kör eder, diyor Jette.

– Kıskandığımı sanma sakın ama... Yarış esnasında bileklerine düşen çoraplarını çekiyor.

– Ama ne? diye soruyor Philipp.

– Biliyorsun, kızı iyi bulursam, bir de ondan hoşlanırsam, o zaman eklemlerin ağrıyana kadar kıza atlayıp beni aldatabilirsin.

– Ama hiçbiri hoşuna gitmiyor. Philipp Jette'nin çenesini avuçlarının içine alıp incinmiş kedilere yapıldığı gibi okşuyor.

– Kadınları sevmiyorum, diyor Jette.

– Bir kız grup için yeterince risk zaten.

– İşte, diyor Philipp başıyla kapıya doğru işaret ederek. Jette sandalyeye iyice gömülüyor, kulağına gidiyor eli. Koyu renk saçlarını arkadan toplayıp bağlamış, triko pantolonlu bir kadın duruyor kapıda. Philipp'e bakıyor. Fazla uzun.

– Baştan yanlış, diyor Jette.

İnsan neyle ölçülür? Katia, eğer uyuyakalıp yeniden dirilişi kaçırmazsa, insana mahşer günü sorulacak olan emanet yetenekler meseleni düşünüyor.

Neyle ölçülür insan? Bir zamanlar nasıl olduğuyla mı? Önce ne yaptığıyla mı? Daha sonra ne kadar geç karar verdiğiyle mi? Ve ölüm korkusu, yeterince yaşamamış olma korkusu mu bu?

Jette öfkeli.

– Kuzey İrlanda'daki kanlı çatışmalar Almanya'da da ölüme ilk kurbanı veriyor. Saat on sekiz, bayanlar ve baylar, diyor hoparlördeki ses. Bomba erken patladı.

Jette mutsuz. Biri, İngiliz yat kulübüne uyarı telefonu etmeyi ihmal etti. Bekçi öldü, annesi ise ağır yaralı.

– Saat on sekiz on beş. Hava durumu.

– Bok hava, diyor Jette ve sandalyede otururken pencereyi tekmeleyerek kapatıyor.

Bildiri taslağını yırtıyor. Yat kulübüne uyarı telefonu etmeyi ihmal eden uykucu kovuluyor üç gün sonra da tutuklanıyor. Kısa süre sonra neler öttüğü kulaklarına geliyor. Bir sonraki sefer hayvanat bahçesinde ayıların bulunduğu alanın önünde buluşuyorlar. Herkes orada, darmadağınık ve capcanlı, Jette de.

Katia ne biliyorsa yazıyor, hangi saatin bomba yapımına uygun olduğunu, telsizle nasıl yanıltıcı –polisi dekonuşmalar yapılabileceğini veya üniversitede nasıl ve ne zaman fotokopi çekilebileceğini, hangi cumartesi günleri orasının boş olduğunu biliyor.

Katia, hiçbir arabaya ait olmayan bir araba anahtarıyla dolaşır gibi gürültü yaparak dolaşıyor ortalıkta.

Jette kendine sadık ve zayıf kalıyor, ona "Hedwig Dünn" diyen Philipp'in kızlara benzeyen yuvarlak suratını çimdikliyor. Diyor ki: İlk bakışta kimsenin dikkatini çekmezken, sonradan bir dağ kristali gibi değer kazanan "Hedwig Dünn." "Karnını iyice doyur" diyor Hedwig Dünn Jette'ye, kahvaltı öğlene kadar sürüyor. Domuz yağında yumurta, taze küçük ekmekler, Karlsbad kruvasanı; iki kişiden fazlasına yetecek iştahları var. Duygularını hâlâ şaşkın bir halde gökyüzünde eğik duran aya tutkun olmasına rağmen, yere saçılmış kesik gazeteler, çalıştıklarının kanıtı.

Jette soğukkanlılıkla gün içine yürüyor, asla bir günden fazlasına değil, günün ne getireceğine bakıyor, "Evet" ya da "Hayır teşekkürler" diyor, iyice ısınana kadar avuç içiyle dizini kavrıyor. Dostu disipline nazik bir gülümseme göndererek geride bırakacağı kalan saatler için yetiyor bu ısı. Jette çalışmayı sevmiyor. Hedwig Dünn "O da sevmez" diyerek Jette'ye destek oluyor ve değiştirilemez işaretin, üstdudaktaki benin üstüne altından bir yıldız yapıştırıyor.

Genç bir adam gruba katılma başvurusunda bulunduğunda, görüşme talep ettiğinde, Philipp'le Jette, buluşma noktası olarak kararlaştırılan evin önüne sarhoş kılığında Ali'yi yerleştiriyorlar. Ali sendeleye sendeleye

bir ileri bir geri arşınlıyor yolu, ara sıra evlerin girişlerine kayar gibi oluyor, tehlike anında derhal ayılarak hem ıslık çalıp hem kilitlenmemiş otomobil kapısını aynı anda halledebilmek için araba yolundan ve kaldırımdan gözünü ayırmıyor. Yukarıda evde koltuğa rahatça yaslanıp oturan Hedwig Dünn, adayın vicdanına sesleniyor; yapacak başka bir şeyi olup olmadığını, bu ümitsiz girişime gerçekten katılmak isteyip istemediğini soruyor. Yeni olan istiyor. Jette omuz silkiyor. Bu kadar zayıf bir karşılamadan dolayı hayal kırıklığı yaşıyor aday.

Jette, Philipp'in önerdiği kadını ciddi ciddi değerlendirmek zorunda kalmamak için de çabucak karar veriyor. Acilen bir erkeğe ihtiyacı var. Biri daha yitip gitti.

– Vuruldu, diyor Philipp ve yutkunuyor.

– Üstünü aradılar, külodunu ve pantolonunu parçalarcasına indirdiler. Ellerini üstünden çektiklerinde, ikisini de kaldırmak istedi ve makineli tüfek taşıyan Ufaklık'ın refleksini tetikledi.

Jette sağ eliyle yüzünün yarısını kapatıyor.

– Yüzünden kopan kanlı parçalar evin duvarına kazındı. Kurşun arkadan gözü delip geçti, diyor Philipp.

Ertesi gün onun, Philipp'le Ali'nin fotoğraflarını görüyorlar bütün gazetelerde. Taksiyle olayın yaşandığı Kirchplatz'dan geçerlerken, şoför çatışmayı ve birini hakladıklarını anlatıyor.

Orada oturanlar arabalarını yıkıyorlar. Philipp'le Jette koltuğa iyice gömülüp başlarını sallıyorlar iki yana; çok etkilendiler. Philipp gözlüğünü çıkarıp siliyor. Taksi şoförünün dikiz aynasından kendisini dikkatle süzdüğünü fark edince alelacele takıp iyice çukur görününceye kadar yanaklarını içeri çekiyor.

Katia telefonun diğer ucunda Kindermann'ın kulaklarını, sanki yorgun bir köpeği mayınlı alanda gezmeye zorlarmış gibi çekiştiriyor.

– ve bir tornavidayı eğeleyerek otomobil anahtarı haline getirmek. Katia yeraltında pratik çalışma üzerine raporunu daha da ileri taşıyor. Kindermann dinlemede.

– Bir Alman bankasında müşterilerin nasıl giyindiğini, yeraltında yaşayan birinin nasıl uyum sağladığını, soğuk almış fare gibi görünürken son ümitsiz cilayı nasıl attığını biliyor musun. Yüksek bilgi düzeyinden emin, Kindermann'ın bu kız saf mı acaba diye düşünen sessiz huzursuzluğunu duymazdan geliyor.

Ona göre Jette bir kahraman ve azize, erotik şekilde kırkbeşliğini çeken bir hanımefendi; bir haydudun, sonunda biri kendisini evcilleştirsin diye asi gibi görünen sevgilisi değil, varsayımında bulunuyor Katia.

Jette'nin ne kadar ileri gidebileceğini, yaptığı şeyi, yapılması gereken şey fikriyle aynı düzeye ne kadar getirebileceğini bilmek istediğini söylemek istiyor.

– Oldukça yüksek bir soyutlama performansı bu, diye tebrik ediyor Kindermann.

– Onun adres defterinde var mıydın sen, diye karşı vuruşa hazırlanıyor Katia.

– Sanırım.

– O zaman seni yakmış. Ahizeyi yerine bırakıyor Katia.

Telefon susuncaya kadar çalıyor. Katia mutfakta oturmuş, ısınmış cihaz elinden düşer korkusuyla sesini kısmaya cesaret edemiyor.

Çağırdığı ruhlar, ondan nasıl kurtulacaklar?

Jette gişe tezgâhlarının üstüne sıçrıyor. O esnada beyaz köpüğü esmer yüzüne taşan bir Zenci Öpücüğü'ne basıyor.

Bu hırpalanmış haliyle artık onu tanımayacak Jette, hiçbir "Hatırlıyor musun" nazik bir kulak kabartmaya değmez.

– Kapa çeneni, diyor Jette, tüvit giysisi içinde titreyen korkmuş memura, çünkü ayağının altındaki sesi yürekten gelen bir ses olarak değerlendirmiyor.

– Anahtarı istiyor ve gözlerini dikkatle gezdiriyor müşteriler üzerinde. Kollarını bacaklarını açmış, hakiki ve hakiki olduğu kadar soğuk mermerin üstünde yatanlardan sadece erkekler göz ucuyla bakıp öldürücü kurşunu bekliyorlar. Oysa kastedilen asla onlar değil, onlar sadece rahatsızlık veriyor. Kadınların gözleri kapalı.Yine hayata dair hiçbir şey görmüyorlar.

Diş teli olan bir kız büyükannesinin şişman kıçına rahatça yaslanmış heyecanla başparmağını emiyor.

Katia sorgunun son yirmi sayfasına göz gezdiriyor hızla, sondan başa doğru çeviriyor sayfaları. Ali. Kendisini düzelteceğine ve nişanlısı da ona göz kulak olacağına söz veriyor. Jette tutuklandığında grup panik yaşıyor. Bir esas ve bir yan cümle dışında Ali'nin Jette hakkında başka bir ifadesi yok. Kentin diğer ucunda Philipp'le Ali gizleniyor, metroda geçiriyorlar günleri, saçlarını boyamışlar, üzerlerinde ucuz giyim mağazalarından satın alınmış giysiler var.

Avukat bürosu saat 19'da kapanıyor.

Jette ertesi gün ekmek almaya gittiğinde, gazete bayiinde, 80 000 DM'lık bir ganimetten söz edildiğini okuyor. Şaşırıyor, tekrar sayacak, çünkü sadece 70 000 DM'lık deste yaptı.

Hiçbir banka soygunu kapitalizme zarar vermez. Jette bunu da Ürdün'de Filistinlilerden ve Brecht'ten öğrendi ve buna rağmen nasıl yapıldığını da.

– Bu yapılmaz, diyor sabahki ilk karşılaşmadan bu yana daha geniş, daha belirsiz, daha akışkan kendi yolunda giden avukat.

– Ne yapılmaz, diye soruyor Katia ve torbayı elinde çeviriyor.

– Eline bir torba alıp tabancayla bankaya girmek ve ardından tabancayı çorabına sokup kahvaltılık ekmek almaya gitmek, bu yapılmaz, diyor avukat.

– Jette'nin çorabında tabanca yok, iddiasında bulunuyor Katia ve klasörü çantadan çekiyor.

Büronun havası, düşünce olarak hâlâ taze görünen her cümle üzerinde yük oluşturuyor, ağır ve kuru.

17 Aralık, akşam

Görüşülecek her dava öncesinde daima bir çöküş olur.

Bronz rengi masa lambası çeneyle yanağı alttan aydınlatıyor, avantajlı bir durum değil. Katia gitmek için hazırlanmadığına göre, avukat onun henüz hoşnut olmadığını varsaymak zorunda.

– Ali'nin telefon numarası mı, diye soruyor avukat, Katia'nın ziyaretini kısa kesmek için.

– Hayır, Philipp'inki, diyor Katia, avukatın ismi ancak anlayabileceği kadar kısık bir sesle.

– Ona ayda sadece bir kez telefon edebilirsiniz. En iyisi yazmanız, diyor, lambanın yanındaki bloknottan bir yaprak koparıyor, yanlış yazıyor, üstünü çiziyor, kararını değiştirip yeni bir yaprak alıyor.

– Philipp grubun patlayıcı uzmanıydı bilgisini paylaşıyor sorulmadan.

Katia duvara asılı dolaptan upuzun bir spagetti paketi çekiyor. Üç dilek hakkın var, diye teselli ediyor

kendisini, sanki çoktan kovulduğu bir çocukluğun kuralları hâlâ geçerliymiş gibi. Üç dilek. Katia spagettiyi çiğ yiyor.

Bir; Wallerfang'da postane gişesinin önünde duruyor, tavşan dudaklı kadın gözlerini Katia' nın yanından geçirip dehşet içinde öteye dikmiş, sonunda olacağı buydu diye mırıldanarak sağ tarafında asılı afişin önünde haç çıkarıyor. Katia –nasıl oluyorsa– sapları kırmızı bir plastik torbayı açık tutuyor. Sonra sırtında hafif bir baskı, özellikle kalınlaştırılmış, "Gel" diyen bir ses. Onu Wallerfang'ın tuz direkleri arasından geçiren baskıya itaat ediyor. Adamın biri histeri nöbetine tutulmuşçasına bir domatesi ezip duruyor ama farkında değil. Katia kendini tutamayıp gülünce sinirlerinin bozulduğunu düşünüyor herkes.

İkinci spagetti paketini yırtarak açarken, "yakıcı soğuk" benzeri bir kavramın sıcak için olup olmadığını düşünüyor.

Berbat durumda.

İki; Katia arabaya bindiğinde arkasında sadece sesli konuşan iki adam onu yok sayıyor. Bu gerekli miydi, diye soruyorlar. Rehineler can sıkıcıymış, özellikle de kadınlar. Çoğunlukla korkudan adet görüyorlarmış. Tanıdık taşlı araziden geçiyorlar arabayla. Kadın sesi buraları iyi biliyor. Katia, karanlığın merakını örteceğini umarak başını çevirdiğinde bir kibrit parlıyor. Sarışın bir saç perdesi yana doğru uçuyor, yüzün yarısı görünüyor, başıyla selamlayıp karanlığa geri çekiliyor.

Ve üç?

Katia unutulmuş çilekli dondurmayı kasap bıçağıyla kazıyarak alıyor buzluktan. Çilekli dondurma sevmeyi bırakalı yıllar oldu.

Ne konuşur ölüler? Ölüm sözcükleri mi?

– Kan akana kadar vurun, diyor, yoldan geçen bir adam; adeta yanındaki Pinscher cinsi köpeğin ikizi.

– Seni arabaya aldığımda göreceksin gününü, diyor üzerine çullanmış bir kask. Biri siyah çizmenin üstüne bir parça kremalı pasta fırlattı. Adamın doğrudan yüzüne tekme atmasını engelleyen de bu.

O an başını iyice eğip koruyabiliyor Jette.

Kıl payı kurtuluyor.

Berbat durumda olan sadece köpek.

Katia eğer bir şeyi hiç mi hiç bilmek istemiyorsa, saymaya başlıyor. Saymak geciktiriyor.

Jette şimdi yirmi şınav çekebiliyor, boyu yüksekliğinde bir duvarın üstünden atlayabiliyor, yüz metreden sonra giderek daha hızlı koşabiliyor ve hayatı on ikiden vurabiliyor, on saniyede üç şarjör. Jette'nin elleri asla terlemiyor ve ateş ettikten sonra ağzında Pernod* tadı hissediyor. Jette başka biri, Almanya'da başka biri olma yolunda.

Artık söyleyeceklerini gülümseyerek söyleyemiyor.

– Eğlenceli olmalı, diyor Jette, buna rağmen.

– Eğlenceli olmamalı, diyor, adı Hans olanın yanında yaşayan sarışın kadın. Kazağın kollarını parmak uçlarına kadar çekiyor.

O sırada Jette gidiyor. Bu mevsimde dışarıda hava daha soğuk. Philipp orada ayakta dikiliyor. Elbette aramızdan bazıları ölecek.

2 Haziran yükseliyor. Daha tilki avı başlamadan onun zamanı geldi, kamusal ve yararlı.

* Su katıldığında beyazlayan anasonlu bir Fransız içkisi.

Ne kalıyor? Erkeklerde, lastik bir bantla geriye doğru bağlanmış uzun saçlar mı?

– Hedwig Dünn kim ki, diye sormuştu Philipp geçenlerde, iki eliyle Jette'nin belini dans eder gibi tutarak.

– Benim koruyucu meleğim, yanıtını vermişti Jette, alnını Philipp'in göğsüne dayarken. Diğerleri yine hemen duvarın yanında kulede bekliyor. Jette yine fırına gidiyor. Saat 10:48 olmalı. Karşıya geçerken deri ceketinin ceplerini karıştırarak bozuk para arıyor. O an, o an iki adam yürüyor yanında. Dikkat, torba kopuyor. Dikkat, diye söyleniyor Hedwig Dünn tekrar. Jette'nin saçları, araba ani fren yaptığında olduğu gibi çelenk şeklinde yüzüne doğru uçuyor. Saniyeler için bu görüntü kalıyor aklında. Kolunda acıyı hissetmeden önce nihayet bileğine takılan kelepçe sesini duyuyor.

Hiçbir şey demiyor. Dudakları tek bir çizgi haline gelene kadar sıkıyor. Kulede diğerleri kahvaltı bekliyor, şamata yapıyor, ayaklarıyla yeri kazıyorlar. Dakikalar, saniyeler içinde, daha kısa sürede belki, mekânı temizliyorlar, kızgın sesler kök salıyor. Wallerfang'a Jette'nin el yazısıyla kutlama kartı yazmaya başlıyor Philipp. Konrad bugün dokuz yaşına basacak.

Berbat bir durum.

2 Haziran 2 Haziran'da başlıyor.

Kurşun sağ kulağa isabet ediyor, fısıldıyor, 2 Haziran, bendim. Öylece yola çıktım. 2 Haziran 1967, saat sekiz buçuk sularında, polis memuru Kurras, Opera binasının karanlıkta kalan batı tarafında, Sihirli Flüt'ün ikinci perdesi oynanırken emniyet kilidi açık bir tabancayı indiri-

yor. Sahne girişindeki kapı görevlisi parmaklığı kapatıyor kimse avluya kaçamasın diye.

Kaldırımda bir kız, tanımadığı bir delikanlının başının arkasına mendil bastırıyor, şaşkın, soruyor, dudaklarından değil tüm gözeneklerinden dökülüyor soru.*

Jette çok uzakta.

Bıyık, kırmızı gömlek, çorapsız sandaletler. Şimdi ateş etmeyen, örtünün altında yatan ilk kişi olur. Fotoğrafçılar objektifleri değiştiriyor, Berlin plakasını netleştiriyor ve başlığın fotoğrafı bu oluyor.

B-MW-67.**

Belediye Başkanı Albertz, rahip, öleni suçlu ilan ediyor.

Jette yakınlaşıyor.

Rahip taziyelerini bildiriyor.

Jette orada.

Rahip, yedi hafta sonra belediye başkanlığını bırakıyor. Yedi yıl sonra aracı olarak Yemen'e giden bir uçakta oturuyor. Jette orada.

19 Aralık,
Noel'den önce Dördüncü Pazar

Olayların toplamı sonuç talep ediyor.

Jette hapiste.
Philipp'i hapishanede ziyaret ediyor Katia.
İki cümle arasında on yıl var. Ne sormalı?

19 Aralık

2 Haziran, Büyük Perhiz öncesi banka soyarken karnaval maskeleri takıp ortalıkta dolanan asi kalabalık.
Eğlenceli olmalı, dedi Jette.

---

* Benno Ohnesorg'u vurulduktan sonra kaldırımda kan içinde yatarken gösteren ünlü fotoğraf kastediliyor.

** Sözü edilen fotoğrafta görülen aracın plaka numarası.

Ortalıkta dolanan asi kalabalığın zihniyeti, Kızıl Ordu'nun zor görevini yerine getirmesini büyük ölçüde engelliyor. Bunu Mao söyledi.
Jette dinlemedi.

Katia ceplerini boşalttı, bütün uygulamaları kabul ettiğini yazılı olarak bildirdi. Tampon, tükenmez kalem ve rujun masum olup olmadıkları araştırıldı ve yanında götürmesine izin verildi.

Kızla oğlan arasında kararsız, şişkin sevimsiz bir canavar, köşede gizlenen sallanan tahta atın kıçına durmaksızın vuruyor. Tahta at kederle kendi içine doğru sallanıyor, şen sesler hatırlıyor yitik zamanlardan. Tavandan vızıldayarak yayılan ışıkta Katia, yara bere içinde kalıyor, lekeler kaplıyor her yanını. Gözenekler genişleyip her şeyi yutuyor, en büyük pisliği bile. Sadece kadınlar bekliyor, sigara içiyor, yeni bir kadın geldiğinde boyalı saçlarının arasından geçiriyorlar ellerini. Gözleri çevreleyen koyu renk halkalar, uykuyu içeri almayan korunaklı bölgeler. Uykusuz gecelere değen şeylerden geriye ne kaldı ki? Kömür torbası koridorda biri onu alsın götürsün diye bekliyor. Kedi olanca taşkınlığıyla torbaya çarpınca 2.70 DM'lık şişeler devriliyor gürültüyle.

Kimse bunu tek başına yapamaz.

Bir kadın, dişlenmiş tırnaklarından kıpkırmızı ojeyi kemirerek çıkarıyor. Katia tuvalette renkli konturların üstünden geçiyor. Bacaklarının arasında erkek ve motosiklet olmadan hayli uyuşuk bir kız ölü sarı saçlarını dağlar gibi kabartıyor, kulaklarının arkasına, dekoltesine parfüm sıkıyor, Katia'nın gülümsemesine karşılık vermiyor. Neden olmasın.

Saça, başa son bir dokunuş, çoraplar düzeltiliyor. Bir nane şekeri Katia'nın sandalyesinin altına yuvarlanıyor.

Okunmamış bir sayfayı çeviriyor Katia. Çocuk şekeri ağzına sokuyor. Annesi başına tebelleş olmamasından memnun, "Gel buraya" diyor. Kimse okumuyor. Yedi numaraya ayrıcalıklı davranılıyor, hoparlörden değil, şahsen çağrılıyor. Katia onu götüren adamın elini sıkıyor, eldivenlerini çıkarmıyor.

Heyecanlı görünmemek için telkinde bulunuyor kendisine. Ama sonra pazar günü birlikte oyun oynamak için söz alan yaramaz kız giriveriyor araya. Beklenti dolu günlerde yalvar yakar oldukları mucizeye yabancı delikanlı katılmamıştı. Kasaba sıkıntısını vahşi bir ortama tıkıştıracak prens yok. Var mı?

Philipp elini uzatıyor. Yarım saat çalışmaya başladı. Devlete Karşı İşlenen Suçlar Dairesi'nden rahatsız edici griler içinde iki bey oturuyor, biri Philipp'in diğeri Katia'nın yanına. Üniformalı bir gardiyan, kapının gölgesinde geride duruyor.

20 Aralık

Devler giderek büyürken, imparatoru ve atını çekiştirip durmak.

– Altı olayda nitelikli gasp nedeniyle on iki yıl hapis cezası. Hırsızlık yapıyor, birilerini öldürebilir, dediğini duyuyor Jette babasının hoparlörden, o esnada radyo fişinin vidasını değiştiriyor. Bıçağın keskin olmayan geniş ucuyla bastırıyor.

– Görüyorsun işte, Jette annesinin zorlanarak nefes alışını duyuyor,

– görüyorsun işte, nasıl bir canavar yetiştirmişiz. Babasının, birileri hemen duymaz, yeterince uzun dinlemez kaygısıyla cümle başında ya da sona doğru tekrarlama gibi bir özelliği var.

Hücre on metrekare. Ayrıca, uzun kafalı Yunanca öğretmeni de söz alıyor.

– Jette'nin lise mezuniyetindeki konuşmayı hatırlatarak, yalnızlığa giden yola girme, topluluk içinde kal, diyor.

– Jette'nin içinde sükûnet istediği on metrekare.

– ...dünyada terörizmin varlığını duyunca kızımın yolu terörizme çıktı, diye gerilere gidiyor babası.

– Ne istedilerse o oldukları, on metrekare. Burası Radyo Deutschlandfunk. Jette uzakları arıyor, skala üzerinde dünyayı döndürmeyi sürdürüyor.

Dün yağan karın üstünde yeşil otlar boy veriyor. Philipp onu buradan çıkarmalı. Duvarları yumruklayarak söylüyor bunu.

Philipp, hilelerini bilmemenin daha iyi olacağı panayır sakinlerinden biri gibi. Katia'nın imgelerinin izin verdiğinden daha şişman, ıslık çalarak atlıkarıncalar kuran, ıslık çalarak arkadan kızların bacaklarına bakanlar gibi şişman ve cüretkâr. Ya da ayı kafesine girmeye cesaret edip sanki benzerlerinin arasındaymış gibi soğukkanlı salına salına dans edercesine yürüyen geniş favorili o adamlar gibi. Philipp, Katia çabucak gözlerini kaçırıyor, erotik bir vaka. Terleyen elini triko eteğine siliyor. Karman çorman konuşuyor; tükenmez kaleminden, Neumann'dan, neyse ki havadan söz etmiyor, çünkü değerli zamanı çaresiz suskunlukla harcamak istemiyor.

Philipp, Katia'nın başının üstünden öteye bakıyor. Sanki arkasında biri duruyormuş gibi, Katia geriye dönünce Philipp ellerini kaldırıp çenesini avucuna dayayarak memurların görmesini engelleyecek bir bariyer kuruyor. Duvarın tepesinde, tavanın biraz altındaki pencere deliğinden ince mavi gökyüzü şeridi düşüyor içeriye. Katia da elleriyle at gözlükleri takıyor gözlerine.

20 Aralık

Tehlikenin en büyüğü insanın kendi korkularıdır.

Jette orada yatıyor, pencerede parmaklık, yatakta parmaklık, derisi gergin, artık sadece bir dış çizgi. Grevde, yitip gitme tehdidinde bulunuyor, son özgürlüğüyle el sallıyor, hafifçe ve muzaffer.

– Gözkapaklarını yukarı çekerek Jette öldün mü, diye soruyor Katia ve uyanıyor, elleriyle yüzünü kapatmış.

Kindermann göğüs cebinde bir alışveriş listesi saklıyor. "Mümkünse; Guerlain-Crème pour peau sensible,* fiyatı yirmi mark" yazıyor Jette. "Bir adet sıvı göz kalemi, fırçalı, bir maskara, siyah. Satina marka sabun ile makyaj malzemesi. Ve tıkınmalık bir şeyler..."

Kindermann bugün kontrolden salam, bonbon vs. geçiremiyor. Jette'nin gözleri o kadar büyük ki göz kalemi taşkına yol açabilir, artık hiçbir şeyi tutamayan göz denizi. Ağzı sımsıkı kapalı.

20 Aralık

Kör değil. Devrimin zaferine kadar dayanabileceğine inanacak kadar kör değil, vurulmayabileceği, tutuklanmayabileceği, ölmeyebileceği hayali kurduğu için değil. Hayat, ölmek için yaşama açlığıdır.

– Gel bir kahve içmeye gidelim, diye şaka yapıyor Philipp az konuşan Katia'ya. Katia onun elini tutup kahvenin yanına iki de Frankfurter Kranz pastası söylüyor.

* Guerlain-Crème, hassas ciltler için.

"Tıkınmak, ama ne? Yani belki yine şöyle bir Nescafé Gold. En fazla iki paket sigara, Rote Hand. Onun dışında baharatlı şeyler. Noel için gelen salam örneğin, muhteşemdi. Evet, bir de keçi peyniri istiyorum. Eğer bonbon olacaksa, şöyle karışık bir şey tercih ederim, lastik şeker değil, daha farklı olsun. Ama aslında hiç fark etmez. Esas mesele dışarıdan geliyor olması. Zaten çok farklı oluyor her şeyin tadı."

Dört haftadır Jette istek listesi yazmadı. Kindermann iki eliyle arkasında siyah bir kürk ceket tutuyor, mahçup. Jette kendisini daha iyi anlasın diye ağız maskesini burnundan indirmeye çalışınca, enerjik bir el naylon torbaya arkadan yapışıyor, bir hamlede hediyeyi koparıp alıyor. Aynı şekilde maske takmış boğuk bir kadın sesi, hiçbir giysisinin şu anda gerekli olmadığını söylüyor. Bir gün gerekecek mi o da belli değil.

Bir gün. Jette'nin düşünceleri dolanıyor odanın içinde. Belki bir gün. Dört haftanın ardından.

– Onu daha sonra hiç görmedim, diyor Philipp Katia'ya. Katia'nın at gözlükleri titriyor. Philipp'in açıkladığı sır değil, talihsizlik.

Çene iyice açılınca hastabakıcı dişlerin arasına ağzın açık kalmasını sağlayacak mekanizma sıkıştırıyor. Kırmızı bir mide sondası kullanılacak, orta parmak kalınlığında.

– Lütfen birini gönderin. Hadi. Çabuk olun. Artık yataktan kalkamıyorum. Hastabakıcı tavuk eti kokuyor.

Jette, zamanında bırakma kararı alıyor. Beş haftadan sonra.

Talihsizlik canına tak edince, sondan bir önceki hamlede Kindermann'ı yokluyor Jette, elini kaldırıyor. "Yardım et" sözünü susuyor.

Karşı koymamasını söylüyor, az önce yasak olan bir şeyi, izin verilen bir şeye çevirmesini, kendi zamanı doğru zamana denk gelene kadar sabırsızlığını yönetmesini söylüyor. Kindermann susuyor, ağız maskesi altında susması pek fazla dikkat çekmiyor. Jette'nin, günlerin masumiyeti içindeymiş gibi artık hiç kimsenin silahlara gözünün ucuyla bile bakmadığını görmek istemeden her yerde kendi tiyatrosunu sahnelediğini söylemiyor. O da elini kaldırıyor, gözleriyle gülümsüyor, ertesi hafta için ziyaret belgesi doldurma sözü veriyor. Başka şeye ihtiyacı var mı acaba, diye ekliyor güvensiz. Bir hemşire yatağı odadan itmeye başladı bile. Jette zar zor başını kaldırıyor, bedeninin üst kısmını yastıklardan yukarı çekiyor, yatağa saplanan sivri ve kıpkırmızı dirseklerine dayanıyor.

Memnun olurmuş, Kindermann tekrar gelirse memnun olurmuş.

Yatak daha hızlı uzaklaşıyor. El sallıyor.

20 Aralık

Dişler erken dökülsün diye gökten pasta yağan ülkeden gitmek. Gönlün arzusuyla olabilirliğin eşzamansızlığını uzunca bir seyahatle dengelemek, Berlin'i Beyrut'la değiş tokuş etmek, her ikisi de bölünmüş kentler.

Dengelemek için spor yaptığını söylüyor Philipp, tatlıları dengelemek için.

Her sözcükte kulaklar büyüyor.

Çeyrek yıl okulu asmış, hayatı denemiş, coşkudan azdıran yerler, dinginleştiren yerler. Bunları Jette'ye durmadan anlatması gerekmiş.

– Seni buradan niye çıkarmadılar?

– Seyahat etmeyi sevmem.

– Peki Jette?

– Jette'nin güzel bacakları vardı, Philipp Katia'nın sorusunu eğip büküyor, sorunun etrafında dolanıyor, Katia'nın ellerine bakıyor.

Üç buçuk yıl birlikte yaşadılar, başlangıçta gevşek bir ilişkiydi, sonra yeraltında zift ve kükürt gibi kaynaştılar.

– İllegalitede karı koca gibi, ölüm sizi ... Philipp susarak tek başına bir anıya dalıyor. Katia koluna vuruyor kapı çalar gibi.

– Bütün bunları anlayamazsın sen, diyor Philipp. Katia şimdi gülecek olsa, bu yaşında ağzındaki diş telini Philipp, yalnızca Philipp görecek. Senin esas niyetin ne, diye soruyor Philipp. Yazmak mı? Bu sözcük o kadar kolay dökülüyor ki dudaklarından, Katia onu kıskanıyor.

– Yazmak? Katia kızarıyor.

– Almanca mı? Yangını söndürmek için ellerini yanaklarına dayıyor Katia.

Griler içindeki beylerin gözleri saatte.

– Ziyaret saati bitti, diye bildiriyor kapıya yaslanmış olan gardiyan. Şekerleme otomatından bir hediye çekmek isteyip istemeyeceğini soruyor. İkinci kez ateş basmasıyla birlikte, küçük yazıları yine okumadığının bilincine varıyor Katia.

"18 DM değerinde madeni parayla kafeteryada..." Çantasından kâğıt para çekip çıkarıyor bozdurmak için. Üniformalı görevli, yanında para olmadığını ama diğer beylere sorabileceğini söylüyor. Devlete Karşı İşlenen Suçlar Dairesi, sanki tasarruflarını ayakkabı tabanının altına saklamış gibi, cevap vermeden, gözlerini bağcıklı siyah pabuçlarına dikmiş bakıyor.

Aklı kızıl saçlı başından iyice gitmiş halde dışarı koşuyor Katia. Üniformalı olan durduruyor. En azından

vedalaşmak istemez mi? Katia dikkatle Philipp'in dirseğinden tutuyor, önce birinden, sonra duraksayarak ikincisinden de, bilemiyor, nasıl, acaba devam etse mi. O anda Philipp çekiyor onu kendisine doğru, sarılıyor, sıkıca, tekrar gelirse kendisinin de sevineceğini, evet sevineceğini söylüyor.

Otuz yedi günün ardından Jette ilk çorbasını kaşıklıyor, ağzı daha doluyken, bir pantolon istiyor, rengi turkuaz olsun.

Elli gün sonra Jette bilerek havaya karışıp yok oldu. Dışarıda Philipp bekliyor, boşuna, içerde, daha sonra, ömür boyu.

20 Aralık

Tutsakları kurtarmak; hiç kimse bir yıldan fazla tutuklu kalmamalı.
Ama Jette Philipp'i içerde bırakıyor?
Doğru olup olmadığı, mümkün olup olmadığına bağlı.
Sonbahar yangını mı?

– Banyo zamanı, diyor gardiyan kadın ve kapıyı açıyor.

Küvetli banyo 45 dakika sürüyor, herkes gelmiş. Kindermann, sabunluğun yanındaki taburede şapkası ve paltosuyla oturuyor, ayaklarının arasında içinde beyaz şarapla iki termos. Neumann, üzerindeki siyah mayo hariç soyunuyor, kırmızı bir oyuncak ördek çıkarıyor hediye paketinden.

– Kara-Kızıl Yardım* diyor mayosunu içi görünecek kadar havalandırırken. Küvetin içinde Philipp suyu sıcak tutuyor, fön olmadığı için saçlarını iyice tepede atkuyru-

* Cezaevindeki tutuklulara uygulanan baskılara karşı dayanışma örgütleyen bir sivil inisyatif.

ğu yapmış. Jette, kapıyı gözetim görevlisinin burnuna çarparak neşeyle kapadığında arkasında Jacob duruyor, sol kolunun alt kısmını kalorifere yaslamış, sağ eli kemerinde, tümüyle deri giysiler içinde. Jette onun yakınlığını burnundan nefes alarak çekiyor içine.

– Görüşmeyeli çok oldu, diye selamlıyor, bornozun sırtından aşağı kayıp gitmesine engel olmuyor, küvete girip gözlerini kapıyor.

Dünyanın bütün erkekleri onunla ilgili.

Ayak tabanlarından başlayarak kabarıp taşıyor içi, nereye koyacağını bilemediği mutlulukla doluyor. Daha hafif, daha yüksek. Yüzünden ter damlıyor suya. Çığlık olması gereken şey, içinde beş insanın kaynar sıcaklıkta soğuktan titrediği bir sese boşalıyor.

Geçecek, diyorlar.

Gece yarısı bulunduğu kör noktadan, içeride, şiddetle çekilmiş oraya; düş görüyormuş, bir çuvala sokulup, ilk büyükçe su birikintisinde boğulduğu düşünü görüyormuş sık sık. Erkeklerine soran gözlerle bakıyor. Kindermann ayağını okşuyor, Neumann göğsünü, Philipp tüyü olan her şeyi. Jacob, kaloriferi iyice açıyor, teselli olsun diye.

21 Aralık, Salı

Hayatın en büyük servet olmadığı kararına vardığından beri, artık uzun zamandır insanlar arasında bulunmuyor.

Gardiyan kadın kapıya vuruyor. Erkekleri ürküterek kaçırtıyor. Bu hız, hareketsizlik içindeki bu hız, diye düşünüyor Jette, her bir ayak parmağını şefkatle tek tek kuruluyor.

Sandalyenin bacakları gözlerini yukarıya dikmiş, akşamın ölü olduğunu bildiriyor. Şimdiden, henüz fırsat

yokken, gitmiş Jette, çok uzaklara. Philipp tezgâha yaslanmış sondan bir önceki birasını içiyor. Göbek yapmaya ve haydutluğa eğilimli avukat aracılığıyla Jette'ye yazamaz. Tel Aviv'in öğle gazetesinde Kishon* serbest bırakılması istenen tutuklu teröristlerin hemen kurşuna dizilmesini talep ediyor. Bunun üzerine son birasını içiyor Philipp.

Jette'nin hücresi öylesine sıcak ki sürekli üşüyor.

Berlin Yüce Divan Başkanı gözetleme deliğinden bakıyor. Bir erkek sesi Fleurop Çiçekçilik'ten geldiklerini bildiriyor. Yargıç bir gün önce altmış dördüncü yaş gününü kutladı. Kışa inat hâlâ solmamış rengârenk çiçek demetinin ardından bir grup genç ittiriyor kapıyı. Yargıca uzanıyor eller birbirine karışarak, yün robdöşambrını parçalıyor. Gözlüğünü düşürüyor yargıç. Üç kurşun, ikisi isabet ediyor; Azizler Yortusu'nda toprağa veriliyor.

21 Aralık

Ölüm çeşitleri? Suya düşmek, nefessiz, aradan bir taş düştüğünde sadece su gibi görünen dibe varmadan az önce dingin bir tabaka üstüne çöküp kalmak. Sonra tekrar yüzeye çıkmak, saçlar çelenk gibi yayılmış.

Böyle olağanüstü güzel bir gün, tıpkı bugünkü gibi.** İnce, saydam bir pus tabakası altında yatıyor Beyrut. Güneyde bir yerlerde yoğun duman yükseliyor dağın

* Ephraim Kishon: Macar asıllı Yahudi yazar; daha sonra İsrail'e göç etmiş ve İsrail hükümetinin politikalarını var gücüyle savunmuştur.

** 1975'te RAF tarafından kaçırılıp rehin tutulan Hıristiyan Demokrat politikacı, Berlin Belediye Başkan adayı Peter Lorenz karşılığında serbest bırakılan tutukluların sağ ve esen olduğunu bildirmek için onlarla birlikte Yemen'e giden arabulucu Rahip Albertz'in TV yayınında söylediği parola. Albertz'in bu sözleri TV'de yayınlandıktan sonra rehine Peter Lorenz serbest bırakılmıştı. Romanda Peter Oswald olarak geçiyor.

eteklerine doğru. Mezraa'da araba lastikleri yakılıyor. Jette haritada parmağını kuvvetle üstüne bastırıyor o yerin. Philipp Berlin'de dolaşırken, Jette öğleden sonra Arapça sözlükleri inceliyor, sessizce dili gözlerine belletmeye çalışıyor. Zamanı var, bir kol saati üzerinde ölçülemeyecek kadar zamanı var.

Kış geçip gidiyor.

Philipp hâlâ kentte dolaşıp duruyor. Yanında yürüyen yalnızlığını görmek zorunda kalmamak için, kısa ceketinin –paltoları küçümsüyor– yakasını kaldırıyor. Bir binaya duvar boyu yapıştırılmış sinema afişinde çıplak kadın bacağı, ince çizgili takım elbiseli iki bacağın arasına sıkışmış. Philipp duruyor, sağ elini sol eliyle, sol eliyle bedenini saran anıyı koruyor. Pernod kadehinin önünde, kırmızı mini etek giymiş Jette, çantasında tabanca. Ayakkabısını çıkarıyor, çıplak ayağıyla Philipp'in bacak arasından yukarı tırmanıyor. Bazı insanların el parmakları bile onun ayak parmakları kadar hareketli değil.

Üç metal boru araba yolunun orta şeridinde gökyüzüne doğru birbirine geçmiş, eski bir Opel geçiyor uğuldayarak; üstüne gümüş rengi ralli şeritleri yapıştırılmış, arkası yükseltilmiş, yarış diye kükreyen egzozu delik. Islak, karlı havaya rağmen camdan bir kol sarkıyor. Erken dönem düşleri, bir gün film yıldızı, otomobil yarışçısı, başbakan olmak istiyor.

Kendisiyle gerçeklik arasında genişleyen bir boşluktan söz ettiği için okulda Jette'ye Sartresse diyorlardı. Philipp Sartre'ı sadece anlatılanlardan biliyor, Jette'nin anlatımlarından.

Bir seçim afişi önünde duruyor. Yağan yağmurun altında bir adamın yüzü reklam panosundan kurtulmuş, çocukluk düşleri her yerde. Alay edilmiş, kırılmış, dövülmüş ve ayaklar altında ezilmiş biri her yarışın ardından

okul bahçesinde bir gün herkese göstereceğine yemin ediyor. İktidara geldiğinde.

Philipp Jette'yi tekrar görmek istiyor.

Ağır ceza mahkemesinde Jette, kurşun geçirmez camla korunan sanık avukatları bölümünde, tayin edilmiş sanık avukatına saldırıyor, küfür ediyor, tokat atmaya çalışıyor, masaya tükürüyor. Avukat onun kolunu tutunca bir kez daha kravatına tükürüyor.

Jette böyle, yapacak bir şey yok.

Üç gün disiplin cezası alıyor, duruşmadan men edilecek.

Philipp Jette'yi görmek zorunda.

Havalandırmada ilkbaharın kokusunu alamıyor Jette. İmkânlarının dolambacına geri itilmiş halde, bozuk bir yolu deniyor tekrar. Yüzünü gözünü çarpıtıp şaklabanlıklar yaparak, yüksek ateşte kaynatılan süt gibi köpürerek bir zamanlar olduğu o kız yükseliyor içinde. Jette'ye ateş basıyor. Neredeyse unutulmuş o yüzlerin birinden geçerek siyaha boyuyor saçlarını.Yılın yarısında, yazın, Jette otuzuna basacak. Kendi kendisiyle iki ciddi sözcükten fazla konuşuyor, sağır duvara karşı omzunun üstünden kahkaha atıyor.

Philipp, İstasyon Hayvanat Bahçesi'nde bir metro kartını damgalatıyor. Eski sarı vagonlar istasyondan çıkarken uzak mesafe trenlerine ayak uydurabiliyor. Theater des Westens'in* yakınlarında geriye düşüyor, istasyon şefinin, gün henüz ağarırken sabahleyin ilk trenin işlemini pijamasının üstüne giydiği üniformasıyla hallettiği bir taşra kasabasının girişinde de bulunabilecek ahşap çatılı duraklardan geçiyor takırdayarak. Evlerden birinin duvarında "Olgunluk" yazıyor.

* Batı Tiyatrosu.

Tutuklandıktan günler sonra Jette hücresine dünyayı taşıdı, Yakın Doğu ile ilgili makaleleri kesip ince pelür kâğıdına yapıştırdı. "Maalot'ta Dehşet Günü"; üç Filistinli yirmi üç tutuklu Arap teröristi serbest bıraktırmak için okul basıp İsrailli çocukları rehin alıyor. Paraşütçülerin kurtarma harekâtında yirmi dört çocuk yaşamını yitiriyor. Üç delikanlı panik halinde ateş açıyor çocukların üstüne; ölenlerin çoğu kız çocuğu. "Okulun ele geçirilmesi altı dakika sürdü, bunun beş dakikası fazla" diye yorum yapıyor sorumlu general.

Jette o cümlenin altını çiziyor.

"Böyle olağanüstü güzel bir gün, tıpkı bugünkü gibi." Parola 4 Mart 1975 tarihinde televizyonda veriliyor, saat başı bütün haberlerde tekrarlanıyor. Karnaval bitti. Son maskeler düştü.

– Bunun arkasında akıllı bir Renanyalı kafa olmalı, diye mırıldanıyor Başsavcı. Öğleden önceki bant kaydını kulaklıktan tekrar dinliyor.

– Ve Tanrı konuştu: İshak'ı, sevdiğin biricik oğlunu al ve Moriya bölgesine git, orada sana göstereceğim bir dağda oğlunu yakmalık sunu olarak sun.*

Her zamankinden daha uzun vaaz verdiğinde hiç kimse ayaklarıyla yeri kazımıyor. Rahip Albertz, sanki son cümlelerini söylüyorlarmış gibi tane tane konuşanlardan değil.

Kelepçesini çıkardıklarında, hareketsiz kalıyor Jette, omuzlar yukarı çekilmiş. Başı daha küçük, daha solgun, sert kış elması, ilkbahar güneşi, pencere parmaklığından bir ışık huzmesi atmaya yetecek kadar yükselmeden önce yeneceğini seziyor.

* İsa'nın Dağdaki Vaazı.

– Bayan Kindermann? diye soruyor Rahip.

Söyledikleriyle değil, yaptıklarıyla tanıyın onları.

– Evet. Jette, bağlı birinin duruşunu değiştirmeksizin yüzünü ona doğru çeviriyor.

– Bay Albertz rehine değildir, diye buyuruyor sonra yüksek sesle.

Başsavcının arkasında bir kapı sertçe kalorifer peteğine çarpıyor.

– Badem ezmesi figürlerinin hastalıklı görüntüsü dikkatini çekti mi hiç, diye soruyor karısı, masanın üstüne şans getiren domuz figürü koyarak.

Yarım gözlüğünün üstünden karısına şöyle bir bakmıyor bile Savcı, yemeğe hemen geleceğini söylüyor, buraya ait olmayan bir düşünceyi silip atmak zorundaymış gibi, masada duran notların üstünü sıvazlıyor.

– Sanki sezmiş gibi, diye konuşuyor kendi kendine kadın odadan çıkar çıkmaz.

– Yedi yıl önce 2 Haziran'da siz neredeydiniz Bayan Kindermann, diye soruyor Rahip Albertz.

– Çok uzakta, diyor Jette, şimdi koyu renkte olan bir tutam saçı eliyle alnından itiyor, kürk ceketinin üst düğmesini açıyor.

Henüz görünürde güneş yok.

– Çok uzakta, ailemin yanında, diyor.

Televizyondan canlı yayınlanıyor Lufthansa uçağının havalanışı.

Peter Oswald ellilerin başında, avukat. Muhafazakar muhalefetin belediye başkan adayında eksik olan şey popülarite. Bu durum değişecek.

Cuma günü, seçimlerden üç gün önce, sabahleyin, saat dokuza geliyor; belediye başkan adayının arabasının önü

bir kamyon tarafından kesiliyor, Fiat da arkadan çarpıyor, Oswald'ın şoförü süpürge sapı darbesiyle yere yıkılıyor, başkan adayı başka arabaya naklediliyor. Artık bütün ulus onun arkasında.

Jette hücresinde kolları, baldırları için, açlık çekerken pörsümüş her şey için jimnastik yapıyor. Yatağın başında leylak rengi kadife pantolon asılı. Jette onu giyecek. Sayıyor, yirmi bir, yirmi iki, yirmi üç, gergin uzattığı bacaklarını yatar vaziyette başının üstüne kaldırıp indiriyor. Henüz kendi kendisinin tutsağı, artık kendi kendisine dokunmak istemeyen biri.

İki iğne koluna, iki sol bacağına, yarı uyanık, bir başka arabanın bagajında, sonra bir kamyonun kasasına naklediliyor, sonra bir bodruma, elleri kelepçeli, gözleri bağlı. Oda beş metrekare, bir kanepe, bir sandalye, katlanır bir bahçe masası, pembe. Masa üstünde bir seçim broşürünün kapağı. Adayın kendi fotoğrafı, renkli. Halka kararlı ama yine de sevimli baktığı, gözyaşı torbalarının boş olduğu, sarkan yanakların gülümsemeyle gerildiği tamı tamına bu fotoğrafı tercih edinceye kadar karısıyla birlikte uzun süre uğraşmıştı Oswald. Sorumluluk bilinciyle şu sloganı seçti: "Berlinliler tehlikeli yaşıyor."

Diğer partiden meslektaşları dedikodusunu yapıyorlardı.

– Anlaşılan Oswald geceleri evinde korkuya kapılıyor. İyi espri. Ağızlarda bira köpüğü.

Jette, erik reçeli kutusunun kapağında kendi yansımasına bakıyor. Diplerde sarı saçlar henüz görünmüyor.

– Bu da ne böyle karnaval peruğu gibi diyecekler, önce Almanca, sonra Arapça. Fark etmez.

Uzaktan siyah saç daha az dikkat çekici oluyor. Sahnede de öyle.

Kartonu, iki çamaşır ipi parçasına bağlayıp boynuna astılar. "Peter Oswald, 2 Haziran Hareketi'nin tutsağı." Polaroid fotoğraf çekildi. Rüzgâr hızıyla çoğaltılan bu fotoğraf birçok dergiye kapak oluyor, renkli. Daha az yaygın siyah beyaz günlük gazetelerde kullanılıyor. Fotoğrafçı yükünü tutabilirdi.

Kadife pantolonu geçiriyor üstüne. Kalçaları tam oturuyor. Jette memnun. Kimse karşı çıkmıyor. O anda kapı açılıyor.

– Bayan Kindermann, diyor sivil giyimli bir adam kibarca.

– Benimle gelin lütfen. Kelepçeleri takıyor.

– Bunlar soğukkanlı profesyoneller, diyor Başsavcı. Serbest bırakılması istenen tutuklulardan hiçbiri cinayetle yargılanmıyor veya cinayetten hüküm giymemiş. Kamuoyu önünde bunu savunabilir. Şeffaf dosyanın içinde, iki büyük hüzünlü kulağın arasında Oswald bakıyor korkuyla.

– Sanki sezmiş gibi... diye mırıldanıyor Başsavcı ve en sevdiği elemanını çağırıyor.

– Bonn'da Büyük Kriz Masası ürkek çalışıyor.

Rahip Albertz Frankfurt hava limanı kompleksinin yer altı yollarından hafif makineli tüfeklerin yanından

geçirilerek, tutsakların beklediği bir odaya götürülüyor. Masanın üstünde transistorlu radyo var. Tutsaklar ve gizli dinleme aletleriyle baş başa bırakıyorlar onu. Yoldaşları, tek bir sözcük söylemeden Rahibin üstünü kabaca aramaya başladığında Jette özür diliyor.

Roma, Trablus, Libya halkına mesaj, sonra Addis Ababa. Yolculuğun hedefi hâlâ gizli. Sonunda Aden, Güney Yemen. Rahip Albertz döndükten sonra televizyonda parolayı söylüyor. "Böyle olağanüstü güzel bir gün, tıpkı bugünkü gibi."

Lietzenseepark'ın orada bir arabanın kapısı açılıyor. Oswald'ın cebine, ailesine telefon edebilsin diye bozuk para konuyor. Taraflar hafifçe başlarını sallayıp karanlıkta kayboluyorlar.

Birbirlerini anladılar mı?

22 Aralık, Çarşamba

13 Mart'ta kış ülkeyi kesin olarak terk ediyor.

Peki, o zamanlar Katia ne yapıyordu? O günlerde Katia artık kucakta değil ama hâlâ televizyon önünde oturuyordu. Yıllar gelip geçmiş, hiçbir şey getirmemişti. Sadece arayı kapamıştı Katia. Jette'nin sadece yarı yaşındaydı artık. Yaşı otuzun üstünde olan kimseye güvenme. Onlar unutulabilir. Katia da Jette'yi unutmuştu, neredeyse. Neredeyse kasten.

Herkes kendi içinde, ayak basmadığı bir mezarlık taşır.

– Bu hayat, Jette, benimkinden o kadar farklı ki sırf arada on beş yıl olduğu için mi? Katia şimdi buna benzer şeyler düşünebilirdi. O, Wallerfang'ta gençti.

– Sen ne olmak istiyorsun, diye sordu annesi, ergenliğinin sivilcesini patlatırken beklenmedik bir anda.

– Ay, yanıtını verdi Katia kısaca. Fazla akan kan nedeniyle soru unutuldu. Akşam, çanlar gün bitimini çalar, Katia piyanoda dördüncü haftadır Bach'ın envansiyonlarıyla eziyet çekerken, iki parmak hareketi arasına takıldı soru, kendiliğinden.

– Duruma bağlı, diye mırıldandı Katia. Daha net bir şey aklına gelmemişti.

– Duruma bağlı ve çoğunlukla durum oluştuğunda insan bunu fark etmez. Piyanonun kapağını çarparak kapattı. Parıldayan siyah ahşap yüzeyden, kararsız yumuşak bir Madonna yüzü bakmaktaydı. Katia düşünceli düşünceli yamuk burnunu kıvırdı. Yüzünü sıkıcı buluyordu.

22 Aralık

Ölüm, ağrı yok, hayır, sadece soğuk ve sessizlik, mekân dolusu. Ve sis. Bu sis nereden geliyor?

Henüz hazır değil.

– Sus, diye bağırdı Katia annesine emreder gibi ve ağzındaki diş teliyle oynamayı sürdürdü; bir aşağı, bir yukarı. Jette, uçağa yanaştırılan körüklü yolun son üç basamağını çıktı, geri döndü, kararsız. Sonra el salladı. Katia da el sallayarak karşılık verdi. Annesi deli misin dercesine parmağıyla alnına vurup, biraz uğraşarak ayak parmağıyla televizyonun en alt düğmesine bastı. Televizyon kapandı. Katia önemli bir cümle söylerken tükürük saçmamak için diş telini ağzından çıkardı. Sevineceğini söyledi, Jette tekrar gelse sevinirmiş.

22 Aralık

Silah hareketsizliği çözer.

Katia Kindermann'a telefon ediyor. Hamster öksürüyor. Aslında bu bahane. Hamster yalnızlığı öksürüyor. Katia korkuyor, bilmediği şey, bilmediği şeyden korktuğu. Jette ise bu günlerde kötü bir refakatçi, kötü bir danışman. Sadece sıkıntı yaratıyor.

– Erkek arkadaşın yok mu senin? Kindermann, yorulmaksızın yeni yanılgılarla üstünü boyadığı bir resim edinmeden araştırmayı bırakmıyor.

– Katia mı? Dik bakışlarla kendi arkasına çekilmiş. Ama soruyu duydu, öğle sonraları kasvetli saatlerde üçle beş arası zaman zaman kendi kendisine de soruyordu bu soruyu.

– Öğleden sonra aşk, diye iç geçiriyor Katia. Yarı çıplak bir erkeğin beyaz perdeyi güneş ışığının önüne çekip kendisine döndüğünü görüyor. Ama ne yazık ki erkeklerin çoğu koridorda duruyor ve orada da kalıyor.

– Son dönem araya hep bir şeyler girdi, Katia kucağına bir yastık alıyor. Araya hep bir şeyler girdi, bir telefon, not almak istediği yakıcı bir fikir, kimseden katlanmasını bekleyemeyeceği yıkanmamış saçlar, acilen düzenlenmesi gereken krom kaplı giysi standı oysa o esnada yağmurda sinemanın önünde üşüten biri vardı. Saatler sonra koridorda, elleri ceketinin cebinde, sanki havalanıvermek ister gibi Kindermann'ın çevresinde salınıyor.

– Paris'te birini tanıyorum, aklına hemen kurtarıcı olarak kırık bir gönül ilişkisi geliyor, eski bir erkek arkadaş olarak şekillendirilebilir.

– Ben de Paris'te birini tanıyorum, diyor Kindermann.

23 Aralık, Perşembe

Vurmak için el havada, tekrar "Yardım et" diyor. Yazıyor. "Gel" diyor ve "Kal."

Kindermann'la Katia vedalaşırken, uzun süreliğine olduğunu bilmiyor ikisi de. Kışa kaçıyor Kindermann, Portekiz'e uçuyor, yanına daktilosunu ve balıktan zehirlenme korkusunu almış.

23 Aralık

Harita üzerinde bir ütopya; içinden süt ve bal akan ülke, Filistin.

Kindermann'ın şapkasının gölgesinde Jette içtenlikle dişlerini gösteriyor. On yedi yaşında. Küçük radikal bir taşra azınlığı, ellili yılların sonlarına doğru, Kindermann'ın ailesinin evinin çatısında bacaya işiyor. Arka planda – başka ne olabilir – bir saksofon ağlamakta. Duygular büyük ve gerçek, başka türlü ifade edilemez. Ayakta işeyenlere katılan sarışın bir kız. Jette Kindermann'ı etkilemek istiyor. On beş yıl sonra peltek konuşan boşanma hâkiminin karşısında tek başına duruyor Jette, nikah şahitleri yerine sırtına dayalı iki makineli tüfek. Kindermann ise ödünç alınmış bir otomobille kent içinde dolanıp duruyor, cezaevine ve boşanma duruşmasına giden yolu her şey bittikten sonra buluyor. Bitti.

Otobanın orta şeridinde Jacob, dikkatli olsun mu, diye soruyor. Zaten çok geç, diyor Jette, kırmızı eteğini yukarı sıyırıyor. Bir ışık Jacob'un mutlu baba yüzünü yalıyor. Hadi. Devam.

Berlin'deki kanepenin üstünde her şeylerini veriyorlar. Enstrümanını dişleriyle zorlayan ve o arada nasıl uyarıldığını göstermek için pantolonunu aşağı bırakan siyahi

gitarist oraya pek bakmıyor. Neumann inlemeye başladığında, yılgınlıkla kırmızı gözlerini kapatıyor, sessizce ağzını açıyor ve uyuyup gidiyor, o arada Jette'yle Neumann yay gibi hafif çekiliyorlar. Aynı anda.

Jette orada karşılaşmamış olmasına rağmen, Kızıl Dağlar'dan geliyor o, gezilerde ihmal. Philipp kızıl adada doğmuş, tramvay rayları ve iki köprü arasında gri Berlin. Orada mutfak ve tuvalet lambaları sabahları saat altıda yanar, on beş dakika sonra kapılar çarpar, otobüsler dolar.

Yataklar çoktan soğumuştur.

Philipp, hayatın nasıl geçtiğini söylüyor, Jette ise nasıl geçmesi gerektiğini. Başkaldırı ölene kadar...

Sonunda, otuz yaşında ve hâlâ amacına ulaşmamış.

Kindermann, daima soldan kitap rafları boyunca ensesinden itekledi; Jacob, el üzerinde taşıdı, arkasından itti; Neumann, eteğinin ucundan yakaladı. Hiç kimsenin düşmesine izin vermeyen Philipp, sirk gösterisi gibi tehlikeli yumruk üstünde dengede tuttu onu.

Erotizmle eğitim. Jette derisiyle dinliyor. Bütün erkekleri vedalaşmadan...

Terk etti.

23 Aralık 1982

Ölümü bunların sonuçlarından oldu.

Jette'nin gitmek için iyi bir nedeni vardı. Katia Berlin'i, öncelikle kendisi için izah edilemez nedenlerle terk etti.

Tekrar: Jette'nin gitmek için nedeni vardı. Katia'nın kalmak için nedeni yoktu. Vedalar. Bir süre ayrı kaldıktan sonra tekrar görüşmek ve veda hakkında konuşmak. Duygular hakkında konuşamam ben, demek. "Bizim" demek

ve "Geçti"yi kast etmek. Hâlâ olabiliyorsa, kucaklaşmak istemek, biri burada, diğeri orada, ölü.

Yine yalnız oturmak, veda hakkında yalnız başına konuşmak. Uzun caddenin karşısında ona dik dik bakan başka yol yok artık. Denizi aşmak, dağı aşmak. Umursamazlık boca ederek. Yüzünde su, ama ruhu kurak.

Değiştirilebilir özellikler.

Bleibtreu Caddesi No. 18, 1982, Aralık sonu. Katia anahtarı, ateşi çıkan hamsteri de yanına alan kapıcının karısına bırakıyor.

Yedi yıl sonra tekrar aklına geliyor.

3

Lonsee'de salıncakta bir köpek oturuyor. Lonsee Wallerfang yakınlarında. Yedi yıl sonra köpek orada oturuyor, ağız çevresi yaşlanmış, bacaklar daha çarpık. Bu kış soğuk yapmadı. Aralık ayında dikenler çelimsiz gülleri taşıyordu.

Katia dilini, ön dişlerine hafifçe bastırarak dinlendirmek için damağından alt çeneye indirdi zorla. Giderek daha ender konuşuyordu. Gevşemiş olmak için gevşedi. Jette de. Daha hızlı. Saat dokuz buçuğa doğru hâlâ yağmura ve karanlığa batmış bir pazar sabahı Wallerfang'ta banliyö treninden indi, demiryolu hattı boyunca, sarmaşıklarla kaplı piyano fabrikasına kadar yürüdü, köşeyi döner dönmez, çift sesli çalan çanlar tam yüzünün ortasında patladı, çok katmanlı sığ bir güneş ışığı yayılmıştı

havaya. Her adımı dirençle karşılaşmaktaydı, şimdiye kadar sadece gözlerini aradığı bir yabancıyla ilk temasa benzeyen hoş bir dirençti bu. Katia artık bir bir dökülmek zorunda olan bütün sözcüklere karşı koyuyordu hâlâ. Kurtuluş, hatırlayabilmek demektir.

Temiz çarşaflar. Yoldan çıkma, yedi yıla ihanet etme ve "Yuvamdayım" deme riski büyüktü. Gece rüyasında, geri dönüşü olmayan, ateşi hissetmeden yandığı, kurşun sesi duymadan kalbinin parçalandığı bir ülke gördü. Her adım sınır ihlali anlamına gelebilirdi. Bir ses kulağını sıyırıp geçti: "Bu ülkeye uyguladığınız şiddetin altında kalacaksınız."

Rue de Verdun, Avenue Bliss, Rue Madame Curie, Rue Jeanne D'Arc. Beyrut'taki Holiday Inn otelinin pencere oyuklarından ayaklarının altına serilmiş duran gecekondulara bakıyordu. On dokuzuncu kattan her şeyi görmüştü Katia. Kadın caddenin karşısına geçti, bir adama işaret etti, bunun üzerine ayağını geri çeken adam bir an tereddüt etti ve yukarıya bakmadı. Koyu renk saçların özellikle ayırma çizgisinin dipleri "sarışın sarışın" diye bağırıyordu. Katia, aşağı inen bir asansör bulamadan sayısız koridordan geçti.

Birkaç sokak ötede biri, patlayıcı yüklü mavi Vosvos'u ateşledi. Zırhlı Chevrolet yanından geçerken ikisi birden, tampon tampona havaya uçtu. Kızıl Prens ise doğrudan cehenneme. Katia arkasında yumuşak ve yatay duran duvara yapıştı.

...ona Jette'yi sordukları, parmaklarını kırdıkları, kırık cam üzerinde yalınayak yürüttükleri, tabanları patlayana kadar falakaya yatırmadıkları, hayır yatırmadıkları bir kâbus. "Jette, neden beni terk ettin" diye ağlamıştı. Di-

ğerleri bunu kavga ettiklerine ve ayrıldıklarına işaret olarak yorumlamış ve bunun üzerine Jette'nin hangi yöne gittiğini öğrenmek istemişti.

Duy.

Annesi bir fincan kahveyle bir kâse esmer şeker koydu yatağın yanına. Yedi yıl.

– Kızım olgunluk sınavını 1.3'le geçti, diye anlatıyor Katia'nın annesi fırıncıya, bale öğretmenine, dükkânı Jette'nin babasından devralan genç eczacıya.

– O zaman dikkat edin de kızınız terörist olmasın, diyor genç eczacı tentür dolabıyla ahşap banko arasında.

Saçlarının seyrekleştiği yerden, büyük, pembe bir dalga dökülüyor yüzüne. Gözlerini aşağı indirebilmek için öksürük şurubunun yanına çabucak bir avuç küçük numune koyuyor.

– Ziyarete ne zaman geliyor, diye soruyor.

– Katia Wallerfang'a Noel'de gelecek, diyor anne. Basküle çıkıyor.

Yedi yıl sonra, aynı kiloda, bakımlı ve sadece göz çevresiyle sağ şakakta daha belirgin yorgunluk; anne, kel kafalı eczacıya bu cümleyi tekrar söylüyor. Eczacı, bugün numunesi kalmadığı için üzgün.

Yıllar hiçbir şey değiştirmedi. Kadın çöle kaçmıştı.

Oradan geri dönen yoktur.

Bir boşluklar vardır, bir de diş boşlukları.

...Jette ölmek üzereyken kalbi paramparça yanı başına yığıldığı, Katia'nın yanına diz çöküp başını tuttuğu, sonra başının da delik deşik edildiği. Katia'nın fırladığı, başka bir ülkeye, başka bir eve kaçtığı. Arkanı dönme.

Kırılan, iki kat güçle düşen çatı bütün umutları yerle bir etti. Başladığı yerde bitti, yabancı bir ülkede. Mırıldanıyorlar, bizi duy.

Tanıdık çevrede, zamanı aşıp gelen sabah, bazı noktalarda bir zamanlar olmuş olanları getiriyor. Katia'nın hiçbir şey yapmadığı, ama bir şeye, öncelikle aşklara sahip olduğu yedi yıl.

İki yazar, biri genç diğeri daha yaşlı, bir meyhaneci, iki mimar aynı anda – yorucu bir dönemdi –, bir ressam, bir ayakkabıcı, bir analist sadece kısa süre, Avrupa'da bir kültür festivalinin yöneticisi ve dostu, sürekli refakatçısı olarak kalan bir kitapçı. Katia Paris'ten ayrıldı, kurtulamadığı burs nedeniyle bir o dalda bir bu dalda öğrenime başladı. Yemeğe çıkarılmadığı verimsiz dönemlerde yeni kurulan bir radyoda çalıştı. "Florian"da biri düğünden, "Exil"de bir başkası birlikte Beyrut'a kaçmaktan söz ediyordu. Birinci teklif birkaç hafta sonra karşılıklı anlaşmazlıklar nedeniyle hal yoluna kondu. İkincisi kaldı. Birlikte yaşamak değil, edebi yararlılık açısından birlikte ölmek isteyen daha genç yazarı tekrar gördüğünde, verilmiş bir söz kabarmıştı mekânın içinde. Evet, birlikte Beyrut'a uçmak, ayın yedisinde huzursuz bir aşk gecesinin ardından bir caminin önünde ateş menzilinin içine düşmek, ayakta birbirine sarılmak, delip geçen temiz bir atışla her iki kalbin birleşmesini beklemek için günlerce

el ele sokaklarda yürüyerek kaybolmaktan daha kolay bir şey yoktu. Minaredeki hoparlörden gelen umutsuz seslerin kendileri için olduğuna inanmıyorlardı. İstedikleri gerçekleşmeyince kavga etmişlerdi.

Kendine birkaç cümleyle yer bulan yedi yıl. Bir şeylerin doğru olmadığını biliyordu Katia. Paris'ten Berlin'e dönüş, Berlin'den, hayır Wallerfang'a değil. Burada duraklamıştı sadece, kaçırılmış bir Noel'i telafi etmişti, henüz yatarken, valizinin yan ceplerinde bir taslak aradı. Eğlenceli olmalıydı. Ama bu valizin yan cepleri yoktu. Bilmek ile yapabilmek arasındaki uçurum ne kadar umutsuzca susuyormuş gibi görünse de Katia'nın bacaklarını hızlı bir hareketle atmasına, babasının terliklerine basmasına, ocak başında Noel hazırlığı yapan annesine, hayır yardım değil, ama eşlik etmesine engel değildi.

Kahve fincanını yatağın yanında bıraktı.

Yine de memnun olduğuna memnun olmak.

Kimse görmeden Katia kilosunu kontrol etti, sonra baskülün üstündeki aynada kırmızı burnuna baktı. Göz çevresindeki halkalar artık en uç açıda birleşmekteydi, uykuyla ya da temiz havayla yok etmek mümkün olmuyordu. Boynunda ağaçların yaşını gösteren üç halka. Köklerini sürekli başka yere diken ağacın yaşı hakkında yalan söyleyen halkalar.

– İyi günler, genç bayan, bayan. Duruyor. Yüzü pembeleşen eczacı mahcubiyetini atamadan, grip ilacı isteyen Katia'ya seçsin diye aynı boyda yeşil renkli iki kutu uzattı tezgâhın üzerinden. O sırada kapıyı bastonuyla iterek açan gür saçları aklaşmış ihtiyar bir adam, paspası düzeltti, şapkasıyla gözlüğünü çıkardı, deri eldivenlerini

çekti, hepsini, sanki evindeymiş gibi, yazı sehpası göbek yüksekliğinde olan kırmızı plastik sandalyenin üstüne fırlatıp tezgâhın arkasına geçti. Orta parmağını göz hizasındaki suntaların üstünde gezdirdi, en alt kilitleri açtı, ağzının iki yanını sarkıtarak pastilleri yokladı, taze ve yumuşak olup olmadıklarını kontrol etti, nihayet sanki onları yeni fark ediyormuş gibi, kendisini selamlamak isteyen iki kişiye baktı.

– İyi günler. Eczacı, parlak burnunun üzerinde duran gözlüğünü düzeltti.

Katia da kısa süre için tuttuğu nefesini koyverirken iyi günler dedi.

Gülümsemeden önce karşısındakini dikkatle süzen ihtiyar adam sabırsızlık içinde dingin duran ellerini indirdi. Katia, sarkık ağız kenarlarından, otomatik olarak yukarı kalkan omuzlardan, ikisi de vücudun ağırlığını kaldırmak istemeyen ayaklara kadar ürperdi.

– Katia, dedi adam sanki başka birini kastediyormuş gibi ve yaşlılık lekeleriyle dolu, zayıf, damarlı, solgun elini kaldırdı.

– Ama sen ne kadar, diyerek duraksadı ihtiyar.

– ... yaşlanmışım, diye tamamladı Katia adamın cümlesini ve isteksizce elini tutarak ısıttı.

Hiçbir şey değişmedi, sadece bir şey görünür olmakta. Duyulur olmakta.

– Ne yapıyorsun?

– Hiçbir şey.

– Jette'den de hiçbir şey olmadı.

Bir şırıltı sesi var; sanki biri çatıya çıkmış, bacanın içine, cızırdayan, sönermiş gibi olan ama yanmaya devam eden ateşin üzerine işiyormuş gibi.

Eczacı kapıyı biraz aralayınca, sokaktan gelen sesler suskunluğu kırdı.

– Eğer uzun süre kalacaksanız, diye sordu Jette'nin babası, bir de ona "sen" diyebilir mi diye, ziyarete gelsindi. Karısı memnun olurdu, bu kadar zaman sonra.

Hiçbir şey yaşandığı kadar sancılı hatırlanmaz.

Katia, Noel'den önce çaya geleceğine söz verdi.

Tek başına düşünce ceza gerektirmez ama yine de günahtır. Düşüncede, sözde, fiilde günah işledim. Bir insan, suçuyla özdeş midir?

Ayn-el-Hulve, Sayda yakınlarında bir sığınmacı kampıydı. Katia ellerini ceketinin kollarına saklamıştı. Birini tanıdığında selam veriyor ama durmuyordu. Barakalar yıkılalı çok olmuştu. Çıplak çalıların sardığı, kış koşullarının yıprattığı kırmızı değil, paslı tepeler, bir zamanlar ne olduklarını unutmuşlardı: Yasaklı ve vaat edilmiş topraklar. Çöp, eski püskü ev eşyaları, plastik ve metal iç içe geçip pis bir renk almış, göğsü yırtık kırmızı bir bluz, Martini şişeleri, telleri kaskatı, ölümüne sıkışmış, havayı delen bir şemsiye. Ayn-el-Hulve, Sayda'nın yakınlarında bir gecekondu mahallesiydi, yanmış otomobil lastiği kokusu ise her yerde aynı.

Hayali yoksa, ölüm ona az, varsa çok fazla.

Katia, Kızıl Dağlar'ın en tepesine kolayca tırmandı. Jette Kindermann bir eve, FKÖ'nün barınaklarından birine girmişti. Federal Savcılığın basın sözcüsü, saldırıdan kimsenin sağ kurtulamadığını söyledi. Tepeye vardığında Katia etrafa bakındı, Jette'yle oynadıkları o eski oyunu, gözbebeklerine baskı yaparak dilek gerçekleştirme oyu-

nunu oynadı. Yumruklarını kapalı gözkapaklarına bastırdı var gücüyle.

Katia dileklerle açık tuttuğu acil çıkıştan Jette'nin gelmesini bekledi boşuna. Berlin'de ilk ölümün ardından Altı Gün Savaşı patlak verdiğinde Ayn-el-Hulve Sayda'nın etrafında çoktan kurulmuştu.

O yıl üniversite öğrencileri Çinlilere benziyordu.

Caddeyle Kızıl Dağlar arasında, hobi bahçesi yerleşimi için yeterince seçkin olmayan utangaç bahçeler saklanıyordu hâlâ. Katia bir bahçe kapısının üstünden hızla atladı, donmakta olan bir sebzeye bastı, yumuşak toprak ayakları altında vıcık vıcıktı.

Kapısı açık duran bir ambarda, beş boş sandalyenin çevrelediği bir masaya oturdu.

Yüzüne hafifçe vurduğu bir şamarla, yuvarlak masa toplantısını açtı, çağırdığı ruhları sorguya çekti. Her şeyi başlatan Rudi, gelemediği için özür dilemiş, on yıl önce banyo küvetinde boğulduğunu söylemişti.

– Ama diğerleri, Katia çekingenliğini yüksek sesle geçiştirdi fakat hemen içeri çekti başını. Kapıda bir erkek silueti, başında kefiye öylece dikiliyor, içeri girerken kendisine çarpmamak için susmayı sürdürerek başını yine çekmesini bekliyordu.

– Sahal Khalaf.* Katia'nın selam sandığı şey adamın adıydı. Müslüman Kardeşler, Mısır Ordusu'nda komando kursu, Gazze'de bir kız okulunda öğretmen, şair ve düşünür.

– Ama burası Ayn-el-Hulve değil diye itiraz etti Katia.

Adam dostça başını sallayıp tıraşsız yanaklarını eliyle sıvazladı, öyle ki Katia ürperdiğini hissetti, adam haki renkli ceketinin düğmelerini açtı, siyah beyaz kefiyesinin

* Sahal Khalaf: Salah Halef kastediliyor; El Fetih'in kurucularından Ebu İyad'ın asıl adı.

püsküllerini önüne düşmüş rahatsız edici bir tutam saç gibi omzuna attı, otomatik tabancasını ve ayaklarını masaya koyup bir sigara yaktı.

Bütün işler hallolduktan sonra uzun süre yalnız kalma.

Katia adamla ne konuşacak, onu tanımıyor. Hoş olmayan suskunluğa karşı çıkmaya cesaret etmek için ağzını açtığında, adam ses vermeye başlamadan önce kendisinin çıkardığı ilk sesi içinde tuttu Katia, nefes almaya çalıştı, biliyordu, evet bir sazana benzediğini biliyordu. Ama önemli anlarda daima üst çeneyle alt çene arasına giren, Katia'nın kendisini net ve her şeyden önce tükürük saçmadan ifade etmesini engelleyen diş telini nereye koysun.

Kindermann'la Neumann kol kola geldiler, yalnız olmadıklarını fark etmemişlerdi. Kindermann, sanki dünyada daha önemli bir şey yokmuş gibi ballandıra ballandıra Petank oyunundan söz ediyordu, cebinden küçük sarı bir top çıkarıp avucunda döndürmeye başladı.

Açık pencerenin önünde duran Philipp, İngilizce bir şeyler söyledi Arap'a. Herkes kulak kesilmişti, çünkü hepsi İngilizce anlıyordu.

– Bilmiyorum, diye cevapladı Arap Almanca, Stuttgart'ta üniversiteye gittiğini açıkladı.

– O zaman, eğer birkaç rock'çı daha gelmeyecekse başlayabiliriz, dedi Neumann, ellerini masaya koymuştu.

– Bilmiyorum, dedi Arap tekrar. Herkes, neyi bilmediğini biliyordu.

Sekiz adet elin tersi tavana bakıyordu beklenti içinde. Kindermann sarı topu dolaşıma soktuğunda Katia yanlışlıkla masanın ayağına çarptı.

– Sen burada ne yapıyorsun, diye sordu Kindermann kabaca, aslında rahatsız ettiği yönünde böyle bir sorunun ev sahibesine sorulmaması gerekirdi.

– İzliyorum, dedi Katia ufalarak.

Şimdi bütün dikkatlerin Katia üzerinde toplanmış olmasından yararlanarak, son boş sandalyeye yaklaştı Jacob sessizce.

– Ah evet, dedi Kindermann, kendisini neredeyse unuttuklarını ekledi. Jacob bunun için özür diledi. Şimdi olması gerektiği yaşta olan tek kişi oydu; aşağı yukarı elli. Masanın üstüne koyduğu ellerinden dolayı açıkça utanmaktaydı. Philipp'le Arap onu cesaretlendirerek başlarını sallayınca ellerini diğerleriyle aynı hizaya itti.

– Oyun başlıyor, dedi Kindermann.

Ağır ağır önüne yuvarlanan topu tuttu, bu sayılmazdı, tekrar serbest bıraktı. Neuman yalpalayarak kendisine gelen topu, istediği yöne doğru tek başına gidebilecek ivmeyi kazanıncaya kadar ileri geri oynattı. Ayrıca Neumann tuvalete gitmek zorundaydı. Geri döndüğünde Philipp sol elinin altındaki topla oynamaktaydı; masadan alıyor, elinde tutuyor sonra tekrar bırakıyordu. Tekrar tekrar içine düştüğü bir olukta öncekinden daha kusursuz ve parlak ilerlemekteydi top. Jacob'un yanından geçti, dostça, ama duraksamaksızın, onun sevecen bakışları engellerin üstünden daha hızlı sıçraması için yüreklendirici olmuştu, bu enerjiyi nereden aldığını bilmeyen bütün erkeklerin şaşkın bakışları altında giderek daha hızlı hareket ediyordu. Bakışlar, olabilir miydi? Sonra, hiç kimsenin istemediği düz bir çizgi üstünde masadan düştü, Arap'ın kucağına. Adam derin derin iç geçirdi.

– Bilmiyorum, dedi özür dileyerek.

Katia suratına ikinci kez vurarak, çağırdığı bütün hayaletleri korkutup kaçırdı. Topun cebinde olduğuna inanıyordu, ancak kontrol etmekten kaçındı.

Hiçbir şey olmayacak olmasına ve bu yüzden kendilerini çekmelerine rağmen günler bekleme tadında.

Siyah toprak ayakkabısının tabanlarına iyice yapışmıştı. Katia, gelip geçen arabaların gürültüsü eşliğinde ayakkabılarını park şeridinin cılız çimenlerine sürterek temizledi. Sanki Jette' nin anne babasının evinde telefon yokmuş gibi, habersiz gidecekti. Winterberg'e giden yol hâlâ yarım saat sürüyordu. Katia yukarıya tırmandı: Ayakları köylü ayağı, yanakları, yüreğinin üstünde saman ve kim bilir hangi meydan okuyan gülümsemeyle kolay tutuşabilir kara ve zehirli barut tozu taşıyan karısının yanakları gibiydi.

– Biliyorum. Katia kadının adımlarını hep ona kadar sayardı.

Ne istiyor? Kötü olan her şeyi, diğerlerinden daha iyi yapmak mı?

Ne yapmalıydı? Olduğu gibi bırakmak, hatta kalmak. Kalkıp gitmek. Sanki, patileri arasında zaman zaman tenine batan kurumuş bir Wallerfang kalıntısı olduğu halde, çoktan kaçıp gitmiş bir köpeği arıyormuş gibi sarkık kollarla köşelerde beklemek? Wallerfang, bir avuçtan fazla eski ev için yağmur çukuru. Dağın yarısında görüntü sisle kaplandı. Bir fikir çaktı beyninde. Tarihe el attı Katia. Geri çekilecek olan Filistinliler değil Hunlardı. Bütün Karlsruhe'yi ve "K" harfiyle başlayan bütün diğer kentleri Kibutz* ilan etti. Neden? Şundan.

Arap çocukları, İsrail uçaklarının attığı, tutanın elinde patlayan cennet armağanı oyuncak arabalar tarafından parçalanmasın diye.

* İsrail'de ortak tarım işletmeleri.

Katia, onlara karşı da savaşmak için henüz hiçbir Makabi'nin* gelmediği Kızıl Dağları çoktan geride bırakmıştı. Bu onu gözükara yapıyordu. Fanteziler gevşek otlarda boy atıyor, El Halil'den bu tarafa tatlı sıcak bir rüzgâr estiriyordu. Her yerde kekik ve çifter çifter korunan Wallerfangen kış cesetlerinin başlarının arkasında fark edilmeden ortaya çıkan karanlık yüzlü erkekler. Yabancı erkekler onu izliyor, on altı, ilgisiz erkek. Kulaklarında Walkman, giysilerinin altında ise el bombası. Bombanın kordonu, göğüslerin arasındaki derin V yakadan seksi iç çamaşırının ucu gibi sarkıyordu. Kuşkusu yok ama heyecanlı. Ölmek üzereyken, bir göz açıp kapama süresince onlardan önde, onlarla birlikte havaya uçtuğunda İsrail askerleri bakıyordu ardından. Walkman'den "For Bird – in Love" çalıyordu. Alman pop müziğini severdi Jette.

Uçağa bin. Evet.

Memleketteki dağlar bu tepelerden ne kadar uzak. Çok uzak. Çok.

Soğuk hava Katia'nın yanaklarını al al şişiriyor, göz çevresindeki derisini geriyordu. Katia şalını ağzının üstüne çekti, yüzündeki hainice yoldan çıkışı gizledi, her sözcükte el yordamıyla daha derin neşenin ve vahim bir durumun içine düşüyordu.

– Hiçbir zaman, Jette, korku üzerine konuşmadık. Sen korktun mu?

Katia eliyle yanakları ve kulağı üzerinde daire çizdi. Çenesinin altından tuttu.

– Jette? Korkmadın mı? Benim karşımda korkusuz olduğunun altını çizmene gerek yok.

* Roma İmparatorluğu'na karşı isyan eden Yahudilerin başında bulunan efsanevi komutanın adı.

Şalın kenarından gözlerde gülümseme yükseldi. Yaşamın yarısında ansızın duyulan bu istek, sonrasında gelen her şeyin, yılbaşı sabahında, ince kar tabakası üstünde, artık hiçbir şeyi heba etmeme niyetini taşıyan ilk adımla aynı olması isteği. Katia'nın bakışları soğuğun içinden geçerek Jette'nin gözleriyle karşılaştı, kış havası gri mavi.

– Ne diyorsun? Şiir mi okuyorsun? Tabanca yerinde mi, etraf temiz mi, her şey planlandığı gibi mi diye bakarken. Eyleme bir projektör ışığı gibi giriyorsun, kapalı devre içinde korkuyu geride bırakıyorsun, sözünü yüksek sesle söylüyorsun, peki o diğer duayı içinden mi okuyorsun? Ve ölüm korkusu, o daima ilk ve belki son sahneden önce sahne heyecanından başka bir şey değil mi?

Sohbet ettiği kadını şüpheyle inceledi, burnunu okşadı, siyahlaşmış mı diye parmak ucuna baktı. Yalan insanın burnundan anlaşılır, sivrilir çünkü.

– Tiz sesli çıngırak gibi yollarda şıngırdayan "Gerilla" adlı bir gezgin tiyatro grubu olan sizler, izleyicilerinizi korkutmak için her şeyi yapıyorsunuz. Hayatlarınızı öfkeli ve altüst olmuş halde maceralarınızdan azletmek için, imkânsız hayatlarınız ve her an mümkün bir ölümle oyun mu oynuyorsunuz?

– Ve bu eğlenceli olacak, öyle mi?

– Kanla gözlükleri temizlemek?

– Kendine büyük bir sahne seçtin. Katia takdir ederek yanaklarını şişirdi, kuşkuyla başını sallıyordu, o arada hafif bir ses çıkararak havayı dışarı bıraktı.

Cevap yok.

Bir araba yaklaştı Katia'ya, merkezdeki bir caddeyi sordu. Buralı olmadığını söyledi Katia.

– Devam. Birini öldürünce, Jette, artık başka ölümler olmuyor mu? Fakat Katia'nın yanındaki yer boştu.

– Buna rağmen ya da başka türlü sormak gerekirse; balıkçı, su ne kadar derin? Sanki eski oyunlar hâlâ geçerliymiş gibi, Katia Jette'ye uzaktan dokundu. Ufukta, Winterberg'e uçarak tırmanan zayıf siluetin baş yüksekliğinde mavi bir deniz dalgalarını beyaz Haçlı kalesine çarpmaktaydı. Sayda. Şuraya bak. Jette'yle kendisi arasındaki düz çizgi üzerinde, Jette'nin hızıyla büyüyen mesafenin içine Katia dar bir ev inşa etti, verandası beton, sıvanın döküldüğü köşelerde iskelet paslı. Mandalina ağaçlarından oluşan küçük ormanda yumurta sarısı aç tavuklar her yaprağı çeviriyordu. Bu yılki mandalinalar, geçen sonbaharda evi ikiye ayıran İsrail bombalarını hatırlamıyordu artık. Katia resimleri üst üste yığdı. Gördüğü ve okuduğu her şeyi hile yoluyla başka bir güneş altına taşıdı, yabancı parlak enlemler arasında, göz kamaştırıcı bir güneş. Sayda Beyrut yakınlarındaydı, Ostia'nın Roma yakınlarında olduğu gibi. Bakımsızlık kumla birlikte dişlerin arasında gıcırdıyordu. Sonra Ostia Beyrut yakınlarında oldu. Kasım'da geldi ölüm.

Oyuna kartları, kendi kartlarını açarak önünde boşalttığı alan, yabancı bataklık, yabancı çöl arasında sağlam bir geçit haline geldi. Oradan kimse geri dönmüyor. Fark etmez. Büyük kent sanayi kollarının yalpalayarak üzerine ilerlediği kirlenmiş çorak sahiller, yağlı sert kumla bedenler arasına itilen bir parça karton, serilmiş bir gazete üzerinden gözlerini dikip denizin dehşetine bakmak ve ölümü gerçekten anlamak için, süspansiyon sistemi kötü otobüslerle gidilen sahiller orada olduğu gibi burada da uyuklamaktaydı. Güneşin altında cilt soluklaşıyordu.

Oluklu sacdan barakalar, genişletilmiş, kat çıkılmış, yanındakine yaslanmış dayanıklılık göstergesi olarak doğuya doğru gururla sergilenen bir parça da duvar var. Ön bahçelerinde çamaşırlar uçuşuyordu, dört mandalla ipe

tutuşturulmuş. İki delikanlı öğle sıcağının ortasında bir motosiklete eziyet ederek dolaşıyordu ortalıkta. Arkada oturan, yolun kenarında hareket eden her şeye, kedilere, trafik işaretlerine, çekişip duran çocuklara taş fırlatıyordu. Görülmemek için kimseye bakma. Sayda Beyrut'un yakınlarındaydı, Ostia Roma'nın.

Sessizce yazılmış olanlar.

Bir zamanlar olanla olmayan arasındaki bariyer zayıflamıştı.

– Hayatı seviyorum.

Katia önündeki soğuk havayı tutmaya çalıştı, bir saç demetine uzanarak boşluğa attı elini. Jette dönüp bakmadı.

– Ölmek evet ama boşuna değil.

Katia, Jette'ye doğru ikinci hamleyi yaptı, onun yürüme hızına sabitledi kendisini. Felsefe yapacağına, "Merhaba" diye bağırmalıydı belki? Jette siluetine ikinci bir siluet katılmıştı, hafifçe birbirine yaslanmış omuz omuza yürüyorlardı. Dünyanın en sağlam ilişkilerinden biri. İki bisiklet sürücüsü, her sabah kiliseye giden geniş dönemeçte buluşur, yollarına devam ederlerdi, gidonları birbirine yakın. Uyumaya devam. Bir sabah ölümcül bir çarpışma oldu; daha yaşlı olan bisikletli bir saniye gecikmişti.

Hayat sigortası.

Winterberg'e giden yol daima yarım saat sürerdi. Katia iki silüeti geçip döndü.

Geri dönüşü olmayan cümleler.

Ama Kleist, dedi Kindermann, Kleist duvarın arkasından sadece bu tür cümleler buluyor ve yazıyordu.

– Ama Kleist, iddiasında bulundu Jette, Kleist zaten hep duvarın öte tarafında oturuyordu, ömür boyu yaşamın öte tarafında oturdu.

– Orada olmayı sevmiyorum ben. Jette kollarını göğsünün üstünde çaprazlamıştı.

– Ama dil, tıpkı aşk gibi en güzel çabayı gerektirir. Kindermann hızla düşüncelerinin peşinden gitmiş ve Jette'yi yanında unutmuştu.

– ve yürekten sevdiğinde, biri diğerinin yerini alabilir,* diye mırıldandı nadiren bir şeyi, belki de sadece bunu ezbere bilen Jette.

Parmak uçlarıyla Kindermann'ın sol elindeki mavi damarları takip etti bilekten yukarıya doğru.

Jette'nin yazlık elbise giymiş olduğunu ancak şimdi görüyordu Katia. Geriye dönme. Tuz damarlarda birikir.

Jette'nin annesiyle babası, çocuklar dört bir yana dağıldığında, kentin en yüksek noktasının hemen yanında düzayak bir ev yapıyor.

Olmaz. Ayağı kapı çerçevesine koymak olmaz.

Jette'nin ilk tutuklanışından hemen sonra kuşatma orada başlıyor. Evin önü, eczane, sınıf arkadaşları, öğretmenler kuşatma altında. Kindermann'ın annesiyle babası her türlü ifadeyi reddediyor, gözetleme penceresindeki rengârenk camı patlatacak kadar şiddetli çarparak kapatıyor kapıyı. Başkaları kibirli ve gönüllü bilgi veriyor. Artık bilemedikleri veya asla bilmedikleriyle ilgili tahminler canlandırılıyor. Jette'nin annesinin algıladığı ilk şey kapının içindeki ayak. Flaş ışığı kendine yol açıyor, arkasında, ateş desteği altında bir grup kötü kokan erkek. Elebaşı, kelleşmeye başlamış ve nefesi alkol kokan biri, diktafonu

* Heinrich von Kleist'ın *Penthesilea* adlı tragedyasından.

kadının burnuna dayıyor. Kadın hemen konuşmaya başlamadığı için onu halı kenarı üzerinden sertçe geriye doğru odaya itiyor. Kadın tökezleyerek bir koltuğa oturuyor, başını yana eğmiş yukarıya adama doğru bakıyor, kızının söz konusu olduğunu duyuyor. Buradan harika bir iş çıkaracaklarmış. Fotoğraflar, günlükler, mektuplar var mıymış. Emreden seslere ve gazetecilere karşı itaatkârlığı polislere itaatla hep karıştıran Jette'nin annesi, koltuktan kalkıyor zorlanarak, yatak odasında kayboluyor, içi sarı satenden mavi bir şapka kutusuyla dönüyor. Deste deste kâğıtlara, fotoğraflara, albümlere saldırıyor çok sayıda el aynı anda. Kapitone, küçük siyah bir günlük de var, kilitlenebilir ve yıkanabilir. Gözyaşına dayanıklı. Kemanlar, çiçekler, tüller içinde kızlar kavisli altın adlar arasında süzülüyor. Bizet, Mozart, Grieg, Çaykovski.

"Sevgili Jette." Yarı kel adam on yıl öncesine tarihlenmiş bir mektubu yüksek sesle okurken Jette'nin annesi sümkürüyor. "Artık genç olmadığımın farkındayım tabii. Ama sen sükûnetini koru ve düşün taşın. Geleceğini, doğumdan sonra eğitiminle ilgili nasıl bir hedefin olduğunu da düşün. Ayaklarını gerçeklik zeminine basmak zorundasın, çünkü israf edecek paramız ve zamanımız yok gerçekten..." Islak ağzını diktafona iyice yaklaştırmış okumaya devam ediyor kelleşmeye başlamış adam. Artık sadece başını yana çevirip, gözleriyle yanaklarının nasıl yandığını kimsenin görmemesini umsa da Jette'nin annesi dinliyor.

Jette'nin birlikte gelip gelmediğiyle ilgilenmedi Katia. Yerleşim yerine doğru döndü, aşağıya "In den Birken 92/B" numaralı eve giden kaldırım taşlarına atlarken dizlerinin üstünde abartılı yaylandı.

Olmaz. Ayağı kapı çerçevesine koymak olmaz.

Kimi kararsız girişim çoktan silinip gitmişti, gülümseyerek. Ama şimdi, sanki asabi bir paspas üstünde duruyormuş gibi bellek silkeliyordu onu. Şu an kayıp olsa da hiçbir şey geçmiş değildi. Evlerin köşesi, otobüs durakları, sandviç büfesi, oyun alanı, ana caddedeki paslı ölü tramvay rayları bile su birikintileri içinde Jette'nin hikâyesini atıyordu ayaklarının önüne. Kaçınılmaz, eğilmek zorundaydı. Jette'nin işe yaramaz fotoğrafını kendisiyle birlikte sürükleyip durmuştu. Dolayısıyla yollar çoğunlukla çok zahmetli hale gelmiş, dinlenme giderek aciliyet kazanmış, bazen kınanacak düzeye çıkmıştı. Katia parmağını zile bastırdı, alelacele, sanki postacıymış gibi.

Fotoğrafçı nakışlı masa örtüsü üstünde, kahve fincanı, okuma gözlüğü, çapraz bulmaca ile bir natürmort tablo düzenliyor, sıradan bir emekli hayatını, suçlu Jette'nin önceki yaşamından aksesuarlarla kuşatıyor. Fotoğrafları, siyah beyaz, eskimiş bir çerçeve süslemekte. İnsafsız tavan aydınlatması altında ailenin umutsuzlukları: Duvardaki camdan kuru çiçekler dökülüyor. Anneyle baba, kedi otu gibi çirkin bir süs bitkisinin ardına saklanmış. Arafın sabit bileşenleri arasında dört çocuk ve sandalye kenarından aşağıya ufalanan bir Jette var. Katı Protestan disiplin egemen. Kapının çerçevesinden aşağı bir haç sarkıyor, ortasındaki çıplak İsa düşmüş. Onun yerine bazı pazar günleri Jette bekliyor ısrarla, kollar çaresizce açılmış, sevgiye, anlamaya, ölmeye hazır.

Kelleşmeye başlamış olan, kâğıt yığını içinden sararmış kalın bir faturayı çekip çıkarıyor. "Uyu sevgilim, uyu cancağızım, kahraman olacaksın sen, cesur bir Kazak." Jette, yemek faturasının arkasına bir Arnavut şar-

kısının ilk satırlarını, sonra da çevirisini not etmişti. Faturanın alt kısmında bir de konyak reklamı var: "Kadehi şerefe kaldırınca Hammer'le, hayat daha güzel görünür gözüne!"

Aralanan kapıdan zincirin gerildiği görünüyordu, sanki Katia patlayıcıyla tehdit etmişti.

– Katia, dedi çatlak bir kadın sesi, rahatlamış ve güvensiz. Hava kararduktan sonra gelen her ziyaretçiyle bıçak gibi saplanan derin üzüntü.

– Kendi el yazısı her zaman işe yarar, diyor fotoğrafçı ve Arnavut ninnisini düzenlemeye ekliyor.

Jette'nin annesi, hayır, yüzünde Jette'den hiç iz yok. Katia ellerini sıktı, sağ, sol, sağ, yumruk. Değişken durumlar. Enkaz çölü. Kalıntılar arasında kaba inşaatların çürüdüğü evin arkasında paramparça bir kervan yatıyordu, herhalde Wallerfang'da çoktandır çalışmayan kuyuya bakmak için. Develer musluktan su içmez. Sabaha karşı yollarına devam ettiler. Jette bir tahtırevanda, aşkın tuhaf bir oyun olduğunu mırıldanıyordu.

Başlarının üstünde döşeme tahtaları gıcırdıyor, iki kadını ilk hayal kırıklığından çekip çıkarıyordu. Birbirlerinin dudak çevresinde, oraya gömülü, eski bir zamanda dile getirilmemiş bir neden, bir açıklama arıyordu.

Kal. Giriş kapısındaki gece mavisi sürgülü camın gerisinde açıkça Jette'nin yüzünü gördü Katia. Kalınlaşmış yüreğine, üzerinde kış şişmanlığı bulunan yağlanmış ru-

huna bakıyordu. Jette'nin gözlerine böylesine teslim olmuş halde, yedi kocaman yılın ardından düşlerinin bu kadar zayıflamış olması ürküttü Katia'yı. Jette'nin yüzü kayboldu, buharlaşan nefes içinde düşünceli, sakin evin çevresinde dolaştı. Oturma odasından 17:00 Haberleri duyuluyordu. Işık düşmanca titriyordu. Başlarının üstünde ayak sesleri duydular yine.

– Konrad, diye seslendi Jette'nin annesi, bir şey söylemek için, haykırmamak için.

Var olmak sanat değildir.

– Konrad. Jette'nin annesi alnında sitemkâr kalın bir çizgiyle bölüyordu heceleri. Kervan yoluna devam etti, susamış. Kindermann bir bisikletle katılmıştı kervana. Katia, zar zor mantosunun düğmelerini açtı.

Bir boşluklar vardır, bir de dişlerin arasındaki boşluklar.

Eksik olan bir şey var. Kelleşmeye başlamış olan, hikâyeyi kalın harflerle basılmış görüyor, kendi ismi etkileyici bir ara başlık gibi dikkat çekici bir çerçeve içine alınmış. Gazetenin isteyebileceği en heyecanlandırıcı tefrika romanını yazıyor. Ayağına çelme takılmış bir yazar olduğunu biliyor artık, çoktandır. Gerçekliğe karşı polisiye romanıyla uğraşırken kulakları şişiyor ve kulak zarı geriliyor. Jette onu heyecanlandırıyor, erişilemezliğinden dışarı haykırıncaya kadar onu kendi diline sıkıştırmak istiyor adam. Neydi adı? Jette, Jette?

Ona kalsa Jakobine derdi.

Zorba ve dişi. Adam terliyor.

Fakat adamda eksik olan bir şey var. Mendil mi?

Bir şey eksik. Seks.

"Bayan Banka planlarını bir kovboy tavrıyla gülümseyerek kamufle ediyor" ya da "Sahte saçlar ve gerçek tabancayla banka soygunu." Adam fotoğrafları sinirli sinirli, kâğıt oynuyormuş gibi karıştırıyor elinde. Harcadığı çabadan dolayı yağlı alnı aşağıya damlıyor.

– Kadife gibi yumuşak koltuklara leke yapmasa bari. Jette'nin annesinin ayakları seyiriyor ama kendisini tutuyor kadın. Çocuklar ziyarete geldiğinde, açık renk koltukları korumak için hemen örtü serer altlarına.

Ah, eğer Tanrı olmasaydı, her şey mübah mı olurdu?

Katia yemek masasının çevresinde büyük bir kavis çizerek, gözlüğünün üstünden haberleri izleyen Jette'nin babasına yöneldi. Adam elini sıktı, oturması için masadan bir sandalye çekti. Jette'nin asla oturmadığı eski yeri.

– Aynı babası, dedi Jette'nin annesi, sivri burnunu, daha da sivri çenesini ve derin saç çizgisini inceleyen bir bakışın ardından.

Dışarıda pencerenin önünde ayaklar ileri geri yürüyor, zamanı çiğniyorlardı.

– Lütfen, dinlemeyin, diye düşündü Katia, çünkü Jette'yle Kindermann'ın kulaklarını pencere çerçevesine uzattığını tahmin ediyordu.

Yasadışı işler çevirenlerin yöntemleriyle devrim yapmak. Mahalleye savaşı taşımak. Fotoğrafçı, en iyi perspektifi bulmak amacıyla masanın çevresinden dolanırken, dolabın içindeki bardaklar hafifçe şıngırdıyor. Onlara kulak veren yok.

– Acaba bir şey içmek isterler mi? Jette'nin annesi baskını rutine çevirmek istiyor. Almanya'nın en çok aranan kadınının adı Jette Kindermann ve kendisi, Johanna,

kızlık adı her neyse, onun annesi. Çocuklar ve anne babaları birbirleri için ne yapabilirler, ne kadar yapabilirler? Hiçbir şey yapamazlar.

Kelleşmeye başlamış olan, yolundan şaşmaksızın dikte ediyor. "Şu yaşlı cadıya bakın. İğrenç bir canavar yetiştirmişiz. Böyle dedi baba anneye." Elindeki günlüğü bırakıyor adam.

– Kocanız nerede?

– Belediye binasında, diyor kadın. Her sözcükte kalbi boğazında daha da boğuk atıyor. Başının döneceğini hissediyor. Beyni, cuma günü kuaförde saç kurutma makinesinin altında olduğu gibi iyice pişmiş, tek bir cümle üzerinde, sanki böyle ilerleyebilirmiş gibi atlıkarıncaya biniyor.

– Gazeteden öğrendim, diye düşünüyor.

– Kızınız, diye soruyor adam ve cihazı ağzına yaklaştırıyor.

– Kızınız, aslında nasıl biriydi?

– Bütün bunları gazeteden öğrendim. İşte çıktı nihayet. Kel kafa memnun başını sallıyor. Jette'nin annesi, dakikalardır havada tuttuğu gergin ayaklarını yere indiriyor, oturduğu yerde bir adım atıyor. İleri gitmeye cesaret ediyor.

– Neşeli bir çocuktu, diyor kadın. Kötü etkilerin altında kalması daha sonra olmuş.

Ama hep neşeliydi.

Herkes meslek seçiminde serbesttir.

Pencerenin önünde biri itirazını belirtti öksürerek. Katia parmaklarının arasında bir meyve suyu bardağını döndürüyordu.

Devrimci kadın.

Elektrikli alevlerin titreştiği açık şöminenin üstündeki duvarda küçük çocukların fotoğrafları asılıydı, başka fotoğraflarda çocukların büyüdükleri, evlendikleri görülüyordu. Torunların fotoğrafları ise renkliydi, onlar da anne babalarının geçtiği yoldan yürümeye hazırlanıyorlardı. Bir sürü fotoğrafın sergilendiği galeride, o zamanlar adı Jette'ydi diyen parlak bir leke yok.

– Konrad, dedi Jette'nin annesi, gümüş çerçeve içinde bir fotoğrafı Katia'ya doğru iterek. Aslı, kapının çerçevesine yaslanmış durmaktaydı. Solgun bir yüz, koyu renk gözler; burada da aynı şey olmuş, Jette bu delikanlının yüzünde iz bırakmaksızın yitip gitmiş. Sadece sol şakakta koyu bir ben var. Bütün bilgiler bir toplu iğne başında depolanmış.

Kimse iz bırakmadan böyle yitip gitmemeliydi. Katia gözlerini silip kırmızı kumları temizledi, sarı bir rüzgâra karşı durdu. Aşk gibi dirençli bir şey yüzüne başka bir görünüm yüklemişti zorla. Katia'nın, Jette'nin yüz hatları için saydamlaştığını kimse görmüyor muydu?

Jette'nin annesi tekrar erik suyu doldurdu. Saygılı gülümsemeyle "Teşekkür ederim" diye mırıldanan Katia, eski yüzünden şikâyetçi oldu. Konrad bir elini Katia'nın sandalyesinin arkasına koymuştu. Lafı ağzında geveledikçe, çıkarması zorlaşıyordu. Jette'nin babası pantolon askısını baş parmağıyla omuzlarından sertçe çekti. Bu, zaman nasıl da hiç değişmiyor demekti. Bu, artık gitmeli demekti. Bugün başka çay yok demekti. Katia'nın sandalyesinin arkalığını sıkı sıkı tutmaya devam eden Konrad, Katia'yı durdurdu.

– Konrad hep derdi ki: Büyükanne, bırak Jette'yi unutalım. Jette'nin annesi, nemleninceye kadar sildi kuru gözlerini. Katia gözlerini kaldırıp Konrad'a doğru baktı,

Konrad duvara. Duvarda bir yazı belirmişti.* "Bizsiz var olan cümleler vardır." Katia ayağının ucuyla halının saçaklarını tarıyordu. Yazı olduğu yerde kaldı. Yoksa Jette'nin eli miydi? Can sıkıcı. Şimdi bir de ayakkabılarından kurumuş toprak dökülüyor, içtiği erik suyu nedeniyle karnı gurulduyordu. Konrad Katia'nın mantosunu getirdi, yanında da kendi ceketini.

Ayrılırken iki taraf da huzursuzdu. Zincir yerine takıldı, rahatlandı. Jette'nin annesiyle babası, sanki hiçbir şey olmamış gibi akşamla kenetlendiler. Evin arkasında Kindermann, sırf rahatsız etmek için öksürdü. Jette'nin hoşgörüyle gülümsediğini duydu Katia. Bir gazete yığını, yıllar içinde sararmış, hışırdadı.

– Dışarı, diye bağırdı Jette'nin annesi, ikinci ve gelecek bütün soru saldırılarına karşı.

Dışarıda Konrad'la Katia yan yana durdular. Katia cebinden bir sinema bileti çıkarıp, gözü kapalı kendisi olmadan da var olan cümleyi yazdı. Sonra Konrad'ın koluna asıldı.

Dişlerinin arasında aynı gıcırtı. Bütün çocuklar ilk yeminleriyle birlikte kum yer.

– Sen gazeteci mi oldun?

Katia tereddüt ediyordu.

– Bir şey söyle. Hayır, de. Hadi, söyle.

– Hayır.

– Onları anlamalısın. Konrad kalın bir kâğıda solucan şekli verdi.

Adımını nereye atarsa atsın, sadece cam kırıkları. Kendisinin değil, bir şeylere yol açmadan Jette'nin adının

* Efsaneye göre, Babil Kralı Belşetsar'ın verdiği bir ziyafet sırasında ortaya çıkan vücutsuz bir el duvara bir yazı yazar. Kimse yazıyı çözemez. Sonunda Danyal Peygamber Aramice olan yazıyı tercüme eder. Yazı, Babil krallığının sona erdiğini ve Babil ülkesinin Medlerle Perslere verildiğini açıklamaktadır. O gece Persler Babil'e girer ve krallığa son verirler.

anılamadığı bu çöl arazisi. Konrad'a yandan baktı Katia, inatla. Konrad karşılık vermedi. Yavaş yürüyorlardı, sanki ayakkabısını bağlayan ya da telefon konuşması yapan birini bekliyormuş gibi.

Yazmak, en güzel çabayı gerektirir, tıpkı aşk gibi.

– Zor bir durum, diyor bir zamanlar Jette'nin de öğretmeni olan öğretmen. Katia yıllar önce okul girişinin yanında Konrad'ı beklerken, amaçsız gelmiş olacak.

– Hiper zeki, diyor ve sanki Konrad'ın devasız bir hastalığı varmış gibi sallıyor başını.

– Oğlandan ne istiyorsunuz?

Siyah evrak çantası ve jilet gibi ütülenmiş gömleğiyle geliyor, kaçamak selam vererek geçiyor yanından. Katia Müdürü olduğu yerde bırakıyor.

– Kahve içmeye gidelim mi? Gidiyorlar.

Okuldan kente dönüş yolu her dönemeçte acele terk edilmiş anıları açık tutuyor. Yüzünde kan beni ve mezar taşında üstat unvanıyla Lahmen'ın tohum ticarethanesi, çitin üzerinden tırmandıkları Yahudi mezarlığı, içine ayakta işemek için, yakalanma umuduyla gizlice yaklaştıkları yukarı mahalledeki itfaiye göleti. Yol, hatırlamak isteyip istemediğini soruyor şimdi, işine yarayabilir çünkü, şimdi, çünkü ...

Bir şey yok.

Yazmak, ikincil bir olgudur.

– Bunu neden yapıyorsun?

– Dürtü, dedi Katia denemek için ve duraksadı. Kendisini cesaretlendirmek ister gibi tekrar etti "güdü" diye, sözcüğün başına "iç" ekleyip nötr olmaktan çekip çıkardı.

– O benim bir yarımı beraberinde götürdü. Katia mantosunun cebinde doğru sözcükleri bulmaya çalışıyordu.

– Bir şeyin eksikliğini duyuyorum, dedi. Geçmiyor, dedi.

Boşluğun eksikliğini duyuyorum, dedi.

Saniyenin geri kalanında Konrad bütün gücüyle karşı koydu.

O zamanlar Katia, Konrad'ın kendisine "Siz" diye hitap etmemesine şaşırmış olmalı. Ama Konrad hiç konuşmuyor.

– Mezun olduktan sonra ne yapacaksın, diye soruyor Katia.

– Askere gideceğim.

– Peki sonra. Kendisini kızgın görme eğlencesinden mahrum bırakıyor Katia onu.

– Sonra işletme ve felsefe okuyacağım. Kendin için oyma put yapmayacaksın.*

– Jette'nin kutularını bodrumdan tavan arasına taşıdım. Aşağıda ondan kalan eşyaların üzerinde çürüyüp kalmış bir fare vardı. Konrad sandalye kenarından kayıyor, gitmeye hazır.

Kutular Katia'yı pek ilgilendirmiyor.

– Onu en son ne zaman gördün?

Elini kaldırıyor Konrad, üç parmağını açıyor.

Üç parmağını kaldırıp ne yemini etmesi gerek Katia'nın? Şimdi mi?

– Üç yaşındaydım, diyor Konrad.

– Tavan arasıyla ilgili teklif, hâlâ geçerli mi?

* Musa'ya gönderilen On Emir'den İkincisi: "Kendin için oyma put (...) yapmayacaksın!"

Bir süre düşünmesi gerekti Konrad'ın. Sonra başını salladı.

– İçinde ben de geçiyor muyum, diye sordu. Katia onun bakışlarını olabildiğince uzun tutmak için elinden geleni yaptı, gözleri kenarlarına kadar anlayışsızlıkla dolana kadar. Cevap için süre dolana kadar.

Formül: motorize olmak, para, silahlar, cephane, patlayıcılar; kısaca MPSCP. Formüller denklemlerin çözümüne hizmet eder.

Arkadan vuran rüzgâr onu dağdan aşağıya sürüklüyordu, Katia'nın istediğinden daha hızlı. Aşağıda, trafik ışıklarının sonunda Wallerfang'ta da trafik sıkışıklığına neden olduğu kavşakta veda edecekti Konrad, bu amaçla, saatine şöyle bir göz atıp bilardo için randevusu olduğu bahanesini öne sürecekti.

– Gitmek zorundayım. Konrad'ın saati yoktu. Söylemekten kaçındıkları sözleri, el sıkışırken birbirlerinin avuçlarına bıraktılar. Yarın telefonlaşacaklardı. Kesin.

Yaşanan bir talihsizliğin tadı yedi yıl sonra bundan daha yavan olamazdı. Katia kendi anne babasının evine giden yolu gözü kapalı yürüdü. Kentte her gün dışarıya açılan bir delik bulmaya çalışan gençliğinin ardından, hiç saymamış olmasına rağmen, bir sonraki dönemece kadar kaç adım atmak gerektiğini bilmişti. Beyaz boyalı Rosenstrauch Villası'nda bir kadın karanlıkta cam siliyordu. Burada, kırk küsur yıl önce bir baba oğul, gür kaşlarının altındaki eski peygamberler gibi taviz vermeyen bakışlarını birbirinin gözlerine kilitlediler ve son çare olarak ağızlarına ateş ederek köşeye sıkıştırılan beyinlerini patlattılar. Beş adım sonrasında Katia artık duman kokusu almıyordu. Kadınlar sürgüne gitti, İngiltere'ye, İsrail'e. Mektup arkadaşlıkları sürdü.

– Jette. Mektup arkadaşını kurşuna dizer miydin?

Fakat Jette, daha dağın yarısındaydı, epey gecikmiş, kışın ortasında sıkışıp kalmıştı, telefonlaşıyor, Kindermann'la kavga ediyordu. Oyun kutusundaki kumun içinden bir çift Mısırlı asker postalı çekip kışa karşı çıplak ayaklarının üstüne geçirdi. Avrupa kışına alışkın değildi artık.

Doğru koşullardan çıkan yanlış sonuçlar.

Jette kenti terk etmiş, pencereyi yanında götürmüştü.

Bir yıl sonra gel. Yıllar sonra.

Jette geldi, sırtında pencerenin çapraz çerçevesini çarmıh gibi taşıyarak. Defalarca düşmüş.

Sonra yatağın üstüne oturdu. Belki de biri onu oraya, çatı penceresinden düşen, sanki sadece kendisine bakıyormuş gibi berrak ve gri, kuzeye yönelen bu ışığın içine çizmişti.

Konrad güvercinliğin yanındaki kapıyı açtı Katia'ya. Yazı masasının üstünde bir ampul hava akımının etkisiyle yavaş yavaş sallanıyordu. Elektrikli bir ısıtıcıyı yakıp paltosunun cebinden termos şişesi çıkardı Konrad, geçmişte yapacağı piknik için bol şans diledi ve çocuk ayakları için bile çok dar merdiven basamaklarından indi.

Jette ancak şimdi kımıldanmıştı; uyandı, kesik kesik nefes aldı, yabancılayarak gözleriyle sığınak boyunca yol aldı, o zamandan kalan çatının altında bir yardım çağrısı boyunca ilerledi.

Gözler tam sınırda buluştu.

Başı koparılan bir engerek yılanı, akşama kadar ortalıkta başsız dolanır durur.

Öğle saatiydi.

Çünkü dünyada kendini asla tüketmeyen sadece Şey'dir.

Jette'nin saçlarında tüp boyanın donuk kahverengisi. Gözlüğünü çıkarıyor. Numarasız cam. Bakışlar, gözleri buluşuncaya kadar kararsız. Jette'nin haşin gözbebeği üstünde Katia'nın yansıması ölü bir sivrisinek gibi yüzüyor, batmasına izin yok. Ayakucunda mutsuz ayak tırnaklarının çizikleriyle yüksek başlıklı ahşap yatağın tepesinden soba borusu geçiyor. Mat sac levha üstünde uzunlamasına bir sözcük var. Jette yatağın kenarına oturup yorgun ayaklarını kendinden epey uzağa bırakıyor. Başının üstündeki "burjuva" sözcüğü huzursuz, yazının gösterişli çizgileri titriyor, hiç kuşku yok.

Katia, karşıda, çatı pencerelerinin altında duran koltuğa, nerdeyse kulaklarına kadar iyice gömülmüştü. Yaylardan biri hafifçe inledi, ikincisi ona katıldı. Koltuğun arkalığına koyduğu başını, ileri geri yuvarlıyordu. Gökyüzünün grisi çökmekteydi.

– Şimdi üstüne düşecek, demişti Jette ve biraz önce orada olmayan sigaradan bir nefes çekmişti.

– Tuhaf kız, demişti Katia. Nereye hapsedilirse orayı kundaklıyor. Kimse ona inanmamıştı. Yangın her şeyi yok ettikten sonra onunla ilgili hiçbir şey bulunamadığı söyleniyordu. Bir avuç mutsuzluk dışında.

– Hikâyeyi biliyor musun?

– Hayır. Sen hâlâ hikâyeler mi anlatıyorsu?

Jette'nin sesine ilk kez sıcaklık karışmıştı. Belki sadece sigaranın tadını çıkarıyordu.

Kar tanecikleri uçuşuyordu sağa sola, yere düşüp düşmemekte kararsız. Karşı konulmaz zihinsel heyecanlarından birine kapılmış olan Katia, kollarını yakınarak öne

uzatmış, bacaklarını iki yana açmış, Kızıl Dağlar'ın en tepesinde gördü kendisini, sırtında oyuna katılan ve yanıp tutuşarak batan bir güneş. Kolunun üstünde ölü savaşçılarla kan kardeşi Jette'yi taşıyordu. Bir de şarkı söylemek zorunda kalmasın diye uzakta çalan bir viyolanın sesini iletti rüzgâr. Kar tanecikleri sorgusuz sualsiz ve daima uygunsuz biçimde düşüyordu sahneye.

– Pencereyi kapat, dedi Jette.

Hamalı beklerken güçten düşen bir karton kutu yere kaymış, beklenen hamal açılmış halde yükleyip götürmüştü onu. Yatakta geriye yaslanan Jette, başını duvara çarptı. Dirseğine dayanıp, öpücük veriyormuş gibi eline doğru götürdü dudağını. Sigara iki kez parladı.

– Seni artık tanıyamıyorum, dedi Katia.

– Senin yöntemlerin yöntem değil, dedi Jette.

– Senin tuzun kuru.

Jette tek kaşını kaldırdı. Gözü neşeyle parıldıyordu.

– Seni rüyamda görüyordum. Hep aynı rüya. Bir kadın canlı canlı çarmıha gerilir. Bacaklarını, kolların açıldığı gibi açmıştır. Sinekler üşüşür üstüne, daha çok ayak parmaklarına. Siyah kan ve kara sinekler. Bütün uzuvlarını kesmişlerdir. Çarmıhın altında üç genç erkek, Lourdes'in ellerini kavuşturduğu gök mavisi heykelcikler vardır ellerinde. Madonna, o zaman biliyorum ki, kim – sen – evet ne zaman – 1982 sonbaharında – ve nerede – Şatila'da – sın.

Jette, orta parmağının orta eklemini dişlerinin arasına soktu. Düşünürken ve âşık olduğu zamanlar böyle yapardı hep.

– Neden ölüyoruz? Katia, hafif hafif sallanan Jette'nin dizlerine bakıyordu.

– Neden değil. Ne için. Jette, dayanılmaz olanı geri savdı. Dizler, sanki Katia'nın şimdiye kadar kaçırdığı bir şakayı biliyormuş gibi, daha gevşek sallanmaya başlamış-

tı. Sigarayı duvarda söndürüp iki elini bacaklarının arasına aldı Jette.

Bir depo. Çekmeceler kilitli. Yıllar, hafif toz içinde. Eşyalar beklemiş, seve seve ve boşuna. Her şeyin başladığı yer şimdi çaresiz. "Hatırlıyor musun hâlâ" diye sormaya cesaret edemiyor Katia. Jette boş ellerini, meselenin adını koyarak değil, hayır, fırsattan yararlanarak, bacaklarının arasına almıştı, burnunda nemli kum kokusu. Geldiği yerde vatanı yoktu, onun yerine bir ailesi, bir kocası, bir çocuğu, başının üstünde oluklu sacdan bir çatısı vardı. Vatan, gelinen yer değil, gidilmek istenen yerdir.

– Fetih, dedi Jette, emin olmak istermiş gibi, fetih, savaş, şiddet ve Tanrı'nın isteğiyle kazanılan muharebedir.

Ardından: Tanrı'nın yokluğu mu görünür kılınacak?

– Fark etmez, dedi.

– Her tereddüt yoruyor. Jette saçlarını kulaklarının arkasına sıkıştırdı.

En küçük çocuk katı Protestan disiplinden çıkmış çöle gitmişti. Dikkat çekmeden yaklaştı Katia, kulağını dayadı, daha sonra, Jette'nin yaşamış olduğu yerlere gitti peşi sıra, Yakın Doğu'nun İsviçresi denen Lübnan'da seyahat ederken otomobilin arka koltuğunda oturdu, Beyrut'ta otel koridorunda bir kalasla kareli iki battaniye arasında uyudu, o esnada Jette'nin alçak sesle İngilizce konuştuğunu duyuyordu. Yabancı dil konuşuyor olmasına rağmen Jette'nin yeni sevgilisi Arap özelliğini koruyor, bir şey dayanılmaz olduğunda, "kötü, kötü, kötü" diyordu.

– Yağmur mevsiminde de on sekiz derece burası. Katia, daha iyi görebilmek için gözlerini kapadı.

– Hava ve erkekler daha tatlı nefes alıp veriyor, dedi Jette, güzellikle çürüme arasındaki sınırda mandalinalar gibi, çiçekler gibi. Mercedes'in üstünde yıldız yerine plastik bir portakal takılı. Senin yüzünü daha yumuşak gös-

teren, esmer bir erkek yüzünün yanında oturuyorsun. O sana hem Avrupalı hem Arap kadın muamelesi yapıyor. Kısa eteklerin Kuran'a taş atmak demek. Yani Ortaçağ'da Jean ile dolaşmayı başarıyorsun. Gelenekler sertleştikçe aldığın zevk artıyor. Kendin için oyma put yapmamalısın. Almanya'dan gelen arkadaşın senin fotoğrafını çekmek isteyince, adam kamerayı eliyle kapatıyor. Düğünler. Onunla bir hayatın, suyu nasıl şaraba çevirebileceğini gösteriyor sana, tümüyle ayıkken birbirinizi nasıl sarhoş edebileceğinizi. Sen sahipsizsin, ona katılıyorsun. Kendini kaptırmak istiyorsun. Ülkenin çoraklığına karşı serpiliyorsun. Diyorlar ki, güneşlenemezsin, Riviera'da değilsin, diyorlar. Erkekler şişman kadınlardan hoşlanıyor. Jette, senin memen yok.

Fark etmez.

O seni, asla sahip olmadığı bir şey gibi seviyor. Eriyen kar. Şimdi saçlarını kulak arkasına sıkıştıran Katia.

Jette ağırlığını sol kalçasına verip başını eline dayayarak Katia'nın yanı başından kışa baktığında yatak inledi. Orada gölgeler vardı, içinde ölünen bir yatağın gölgeleri.

Güneş sarı ve orada değil. Jette kendisini sırtüstü bıraktı yere, yüzü tavana dönük, dudaklarının kenarında eğlence ve alay vardı.

– Devam, dedi Jette ve ayaklarını kıvırdı.

– Her yere kendini de sürüklüyorsun, hikâyeni nasıl bir şiddetle sonlandıracağın tehdidinde bulunuyor olman fark etmiyor. Katia tırnak kenarındaki deriyi dişledi. Jette'de öfke belirtisi yoktu.

– Bir yerden gitmek zorunda kaldıklarında yanlarında ülkelerini götürüyorlar. Yahudiler bunu yapıyor Jette, dedi Katia.

– Gerçekten öyle, dedi Jette sadece ve sol ayağını onaylayarak salladı, Katia'nın parmağını izliyordu.

– Burada, Katia stratejik bir noktayı gösterirmiş gibi tahta döşemeyi işaret etti.

– İnsanlara ilk kez burada ateş ettin. Yüreğin apaydınlık, kırılmaz camdan, avluda çocuk salıncağından ilk kez atladığın zamanki gibi atıyordu, takladan önce sadece iki hamle. İlk başlarda, bileğin fazla narin olduğundan iki elinle ateş ediyordun. O adam seni her ölüm için sevdi. Katia, Jette'nin üstüne iyice eğilmişti, soluğunun tadını alıyordu, anason tadı.

– Teröristlerin küçük sevgilisi. Jette eliyle Katia'nın yüzünü okşadı.

– Ahmak, dedi Katia'nın dudağının çok yakınında. Kapkara yokluğa dalan gözlerinde, sanki ruhuna giden bir anahtar deliği varmış gibi yakaladı Katia Jette'yi.

Jette pantolonunun fermuarını açıyor. Fermuar astara takılıyor. Jette şiddetle çekiştiriyor, parçalıyor. Adam diz çöküp yardım ediyor. Jette'nin heyecanı o kadar şiddetli, kendisini tokatlayabilir. Binlerce askerin ölümüyle ölüyor. Şehit düşen arkadaşlarından birini kaldırıyor adam, kampa taşıyor, ortaya yuvarlıyor, battaniyelerin gece mavisi olduğu yere. Sonra Jette adamı, ilk erkeğiymiş gibi, son erkeğiymiş gibi alıyor. Aradaki her şey silinmiş.

"Bir başkasını nasıl sevebilmişim."

Adamı içine, boşluğa alıyor. Pazar ve pazartesi günleri arasında feda bir an için, genelde sadece özgürlüğün olduğu kadar büyük, Jette biliyor, geçecek. Bir kış aşkı, iki tane de yaz, günler duygulardan daha hızlı sayılıyor. Adam hareketsiz kaldıktan sonra, uzun süre daha sarılarak tutuyor Jette onu. Adam gidince bu sınırsız içinde hissedişi yitiriyor, zaman zaman özgürlük diye adlandırdığı bu boşlukta sürüklenme mutluluğuna karşı duyarsızlaşıyor.

– Kusura bakma, dedi Katia ve gözlerini indirdi, çünkü Jette indirmemişti.

– Hiç bu kadar yakın olmamıştık. Katia yavaş yavaş geri döndü koltuğuna, yüzünde hâlâ Jette' nin anasonlu nefesinin tazeliği.

– Sen çok küçüktün, dedi Jette ve yaşanmaz arazisinden bu kez Katia için bir kez daha geçti usulca, Katia'nın elini tutmuştu.

O ele yapıştı Katia. Uzatılmış kolun önünde karşılıklı oturuyorlardı, aralarında çözülebilir gibi görünmeyen bir düğüm. İkisi de birkaç saniyeliğine özlemin içine yerleşmişlerdi.

– O öldü, dedi.

Jette, kararsız olduğu, güvenilirliğine rağmen keşfedilebilir olmadığı için yok edilemedi.

– O hiç sıkıcı değil.

Tatmin değil, kendi kendisi için talebin zirvesiydi o.

– Öldüğünde, asla hissizleşmeyecek.

Katia'nın elini o zaman bıraktı Jette.

– Silahı seçmek konusunda o kadar hassas olmamalısın, dedi. Başlarının üstünde otlar vurdu birbirine. Kedi hâlâ orada yatıyordu, yağmur son kızıl tozu gözeneklerinden yıkayıncaya kadar yatacak.

Bu asla olmayacaktı.

– En sevdiğin koku, diye sordu Jette.

– Sen, dedi Katia.

Jette iç geçirdi. Şu aşağıdaki erkekler, dedi, daha pantolonlarını doğru düzgün indiremeden boşalıyor. Katia kahkahasını zor bastırdı.

Bir elini ensesine koydu Jette, her sözcükten önce "Sana ait olabilirdi" diyen, o daima ilk, sayısız yabancı dokunuşları hatırladı. Katia, kendi dil çölünde sürüklenmeye devam ediyor, virgüller ve işaretler koyuyor, eşeleyerek resimler, henüz etkisiz hale getirilmemiş bombalar arıyordu.

Adam biraz pilav yiyiyor, ayakta bir fincan kahve içiyor, ihramının altında bacağına bağlanmış bir tüfek. İsrail'e gidiyor ve şafak vakti geri dönmüş olacak. Kesinlikle. Burada olmadığı sürece senin iffetinle ilgili kaygı duyuyor. Elinle, kısa kesilmiş sakalına dokunuyorsun üstdudağı boyunca. Üç yaşında bir oğlun var ondan.

– Öyle mi? Jette başını kaldırmıştı.

– Savaştıktan sonra, öldürmekle ölmek arasında seni düşünüp düşünmediğini sordun mu ona; parıldayan gözlerini, düz saçlarını, ağırlığını senin içine bıraktığı, sanki aşkın adıymış gibi adını söylediği o anları düşünüp düşünmediğini? Sonra, o sustuğunda, aşkta olduğu gibi öldürürken de masum kaldığını, biliyordun. Her ikisinin de tadını, kokusunu sonraki saatlere, senin düşler içinde günlerce taşıdığın gibi taşımadığını biliyordun. Sonra parmak uçlarınla onun eline dokundun; bir Arap kadın yabancı bir erkeğe asla böyle gözü pek davranamazdı, buna izin verilmezdi.

Aşk yanılsamasına tekrar tekrar düştün sen, çünkü mekanik olarak tekrarlanabilirdi. Erkek ne kadar masumsa, o kadar harika tekrarlanabilir.

Onun yumuşaklığı senin için, artık pek genç olmayan Avrupalı bir kadının ince bedeni ve sert ruhu için tehlikeli.

– Eriyen kar, dedi Jette ve sözcüğü kendisinden öteye üfledi, başını kaldırıp Katia'yı süzdü. Katia da Jette'yi .

– Klimalı bir çadır gibi konuşuyorsun, dedi Jette.

– Bu beni utandırıyor, dedi Katia.

Duvarda gölgeler vardı, kimsenin düşürmediği.

Merdivende ayak sesleri vardı.

– Kısa bir hayatın ardından ölünmeli mi yoksa sonsuza kadar şiir mi yazmalı? Jette Katia'yı andan çıkması için salıvermiyordu.

Adımlar yaklaştı.

Katia, hasis, suçüstü yakalanmış hissetti kendisini. Kapıda Konrad duruyordu.

Sözcüklere yatırmak için, hayattan tasarruf etti.

Konrad bükülmüş bir askıyla yazı masasının çekmecelerini açtı. Kırmızı ekspres etiketli bir deste mektubun hâlâ acelesi vardı, en üst çekmeceden yere devriliverdi. Konrad'ın bütünü, başka insanlarda sadece omuz, uyuyan sırt gibi suskun Jette'nin gözlerinde yansıdı. O da yukarıda ince buzun üstünde yatıp kalmıştı. Katia Jette'ye baktığında, Konrad'ı önden ve arkadan aynı anda görebiliyordu.

Aşk sadece tek bir bakış, bir başkasına bakış kadar uzak.

– Söylendiğine göre güzelmiş, dedi Katia.

– Başka bir şey var mı, diye sordu Konrad.

Kapının arkasındaki ölü noktada duran Jette, işaret ve orta parmağıyla yaptığı V işaretini hızla, giderek hızlanarak ağzına götürüp getiriyordu.

– Sigara bırakabilir misin, diye sordu Katia.

– Sen sigara içmiyorsun ki, dedi Konrad, bir yandan da sayarak dört sigara çıkardı.

– Teşekkür ederim, dedi Katia, sanki bir tane yakmaya can atıyormuş gibi, avucuyla koltuğun arkalığını ovuşturarak. Konrad omuzları daha dik, başı sanki omzuna konmuş görünmez bir kargaya kulak veriyormuş gibi yana eğilmiş, gitti. Katia Jette'ye doğru bir sigara attı. Sigara karyola ayağının yanına düştü. İki kadın aynı anda eğildi, biri sigaraya, diğeri masanın en alt çekmecesindeki mavi şapka kutusuna doğru. Sarı astar sarkıyordu dışarıya. Mektup yığınının altında kalmıştı günlük. Kilidi sıkışmıştı. Plastik dansçı kızlar kaygısızca üzerinden süzülüp gidiyorlardı.

Jette'nin gözü önünde onun geçmişini yağmalamak? Jette, sanki yıllarca ve kaygısızca plastik kabın üstünde onlarla birlikte dans etmiş gibi, tabanlarına masaj yapıyor, ayak parmaklarını çıtırdatıyordu, ayağıyla sigaraya yöneldi, baş parmağıyla yanındaki parmağın arasına sıkıştırıp ağzına aldı.

Erkek olsaydı, Jette'ye bağlanırdı. Jette dizlerini kendine doğru çekip battaniyeye sarındı. Sanki Katia peçete sormuş gibi, "Alsana" dedi, mektuplara ve günlüğe başıyla işaret ederek.

"Sevgili, Sevgili". Bu büyük aşkla geçip gidecek olan bir gençliğin umutsuzluğuna, tıpkı giderek daha hızlı kayan yazı gibi sabırla katlanıyordu kâğıt. "Ve bir gün, sonumuz nasıl olursa olsun, biri bana yaptıklarımı yine yapar mıydım diye sorarsa, hiç düşünmeden 'evet' derdim." Katia teselli etmek ister gibi, kâğıdı sıvazlayarak düzeltti.

– Jette, o diyor ki, senin gibi bir kıza bir daha asla sahip olamazmış.

– Kim? Jette elini karnının üstüne koymuştu.

– Jacob.

– Ya öyle mi? dedi Jette, hayal meyal hatırlıyor, tam olarak inanmıyordu.

– Jette, söyle, neyi yanlış yaptım?

– İncinmiş değilim, dedi Jette.

Biraz tereddüdün ardından başını kaldırdı, orta parmağını, bir piyanonun tuşları gibi üst dişleri boyunca kaydırdı. Boğuk bir tıkırtı gelmişti.

– Diş teli takmış kız, dedi Jette, güldü, iki ön dişi arasındaki boşluğu gösterdi. Katia her erkekte, acımasızca, bu erotik sinyali arıyordu, bunun için beslenmesine, dokunulmasına, alıkonmasına izin verebilirdi.

Dişlerinin arasındaki boşluktan tanıyın onu.

– Yönlendirilmeye fazlasıyla gönüllü oldun sen, dedi Jette.

Katia, ikinci sigarayı attı doğrudan yastığın üstüne, sırf atmış olmak için. Jette'nin esintili cümlelerinin ıslak çamaşır gibi kulaklarına, kızarana kadar yüzüne çarptığı bu depoda, hiçbir şey gösterme, hiçbir şey kabul etme. İnsan seçmez, sadece alır mı? Hakkında bir şey bilinmeyen çaresizlik, başka bir hayata mı sevk eder insanı?

Jette değişmiş ya da kendini bulmuştu, nasıl hafifçe titrediğini pek duymamış, dönüp kendine bakmamıştı. Yüreği bir sıçrama yapmıştı. Bunun dışında daha iyi durumdaydı.

– En önemli şeyler arada oluyor, dolayısıyla olmamış gibi görünüyor, dedi Katia.

– Yanında duran birinin kirpikleri uzun diye onun yanında durmak istediğin için otobüsü kaçırdığında, hayatın seninle başka bir yol izler. Katia onay bekliyordu.

– Sen, bir şeyler hakkında, o şeyler gerçekten var oluncaya kadar konuşuyorsun, dedi Jette.

– Hayır, hayır, diye düzeltti Katia. Ben konuştuğumda, onlar çoktan olmuş oluyor, bensiz. Eş zamanlılık yok.

Öğle sonrası, çatıdaki odanın içinde dolandı yavaşça. Bir kat aşağıda biri yüksek sesle telefonda konuşuyordu. Ufukta şimşek çaktı, bir tane daha ve Katia acelesi olan aydınlığın içinde, gri hemşire üniforması ve eşarbıyla Jette'yi gördü; uykusuz bir gecenin ardından kızıl güneş altında, daracık ambulansın içinde otomatik tabancalarını nereye koyacaklarını bilemeyen iki delikanlının arasında. Doktor sıkıntısı çekildiğinde, neşteri tabanca kadar beceriyle kullanan Jette devralıyordu görevleri. Her yerde kekik kokusu, mandalina kokusu, çiçek kokusu.

En büyük suç: Çok az etkide bulunabileceği korkusuyla hiçbir şey yapmamak.

Jette'nin gözleri tehlikeli ve art niyetsiz. Kolay uyarılabilir, tutkudan boşluğa kadar her türlü nüansa aşina. Orada öfke de vardı, öfke ve selamünaleyküm gibi saygı ifadesi gereksiz bir cümleden vazgeçercesine vicdandan vazgeçen gururlu güven.

Gökyüzü üçüncü kez aydınlandığında seyrelmiş kar büyük bir sağanağa dönüşünce, Jette bacaklarını yataktan aşağı sallandırdı. Katia kıpırdamadı.

– Pencereyi kapat, dedi Jette.

– Yapamam. Benim için çok yüksek.

Bir şeyi tetiklemek.

Jette pencereyi itip kapadı, yavaş yavaş yatağa geri dönerken kazağının balıkçı yakasının içine çekti kendisini burnuna kadar.

– Biliyor musun, bu nasıl bir şey? Sanki kapalı pencere onun ağzını açmış gibi aniden konuşmaya başladı Jette.

– Duygusuzlaşmış ruh, beklenmedik biçimde ölülerin yakıldığı odun yığını gibi yanıyor. Hayat bir şans ama en yüksek değer değil. Hayatı aşk gibi yaşamak.

– Hayatı aşk gibi yaşamak, diye tekrarladı Katia derin bir saygıyla. Sanki aşkı düşünmek de gizli mesaj kısalığı gerektirirmiş gibi cümleleri kısıyordu Jette.

– Tavanı çöken bir odadan sürülür gibi günlük yaşamdan sürülmek, diye araya girdi Jette.

– Sen başını koruyarak eğilmeden önce. Sesi yükselmişti. Katia omuzlarını kaldırdı, bütün bir apartmanın yükü sırtında. Jette soğuk zeminde çıplak ayaklarla volta atıyor, kollarını çapraz sallayarak elleriyle sırtına vuruyordu. Kimin için yapıyordu bunları? Kendisi için mi? Katia için mi? Katia kendisi için bunu yapıyor muydu?

Kendisinin kaçındığı, ama yine de içinde taşıdığı şeyi Jette'ye anlattırmak mıydı niyeti?

– Jette, boşluğundan biraz bırak bana. Böyle bir şeyi söylemek kolay değil.

– Ya Konrad, diye sordu Katia, ayağa kalkıp, Jette önünde durduğunda, çaprazlanmış kollarının arasına sıkıştırdı kendisini başını alttan sokuşturarak. Jette onu tuttu, biraz gevşeterek kollarının arasına aldı.

– Konrad, dedi yumuşak ses tonuyla ve Katia'yı salladı kollarında.

– Acımasızlık daha çok Konrad için yararlı olmuş olmalı.

Buz gibiydi. Gölün üstünde biri at biniyordu. Bir sıcak su şişesi yere düştü. Uzun süre bu tablonun dışında hiçbir şey yoktu, sadece sesler zamanın geçtiğini söylüyordu.

– Tekrar gelirsen, sevinirim, dedi Katia.

– Ben ölüyüm, dedi Jette.

Katia masa lambasının düğmesini aradı. Karanlık evin dışına geri çekilmiş, sanki yapılacak bir iş varmış gibi ışık huzmesi çiziklerle dolu masanın üstüne yoğunlaşmıştı.

– Umarım yine de sohbetimizi sürdürebiliriz. Katia resmi bir ses tonu kullanmayı denedi.

– Elbette, benim başım dönmez, dedi Jette. Tekrar yatağa gitti, gerinip uzanarak uzun zorlu bir günü uzaklaştırdı uzuvlarından. Ayakların altında zemin batarken, "Evet dostlar bakalım uçurum ne kadar derinmiş" dedi. Çekülü ve ardından kendisini attı. Dibi hissetmek için son şans. Yatağın üzerinde durduğu zemine tükürdü Jette. Katia yadırgayarak bakıyordu.

– Herkes, kendisiyle ilgili bilebileceğinden daha fazlasıdır, dedi Jette.

– Oraya varmak istiyorum ben, her şeye karşı becerebilmek.

– Gerekirse zorla, diye mırıldandı Katia ve başı yanıp tutuşmasına rağmen, gözlerini kaçırmadı.

– Ay, diye misilleme yaptı Jette, sanki çello yanlış notaya basmış gibi.

– Kalem ucunla beni sürekli dürtükleyip durmasana.

Özgürlük sadece eylem içinde, severek mücadele içinde kanıtlanır.

– Bütün bunlar çok farklıydı, dedi Jette. Nerede ışık varsa, sınır oradadır.

Katia'yı önü sıra sürüklüyordu; kekik ve narenciye ağaçları arasından, gurbetteki bütün ayçiçeklerinin üstünden. Zeytin dalları uzun eteğe takılmadı. Ancak onların arkasından simsiyah yağlı bir yağmur başladı. Bağlardaki toprak kızıl toz yapıyordu.

– Sutyen takmıyor musun sen, diye sordu Jette arada ve yürürken cevabı beklemedi. İki kadın karşı karşıya oturuyordu, bacakları açık, avuç içleri kalçalarına dayanmış. İkisi de bu anın arkasında başka bir şeyin daha olduğunu biliyordu. Eğer ikisinden biri kendi sözcükleriyle bunu söyleyemezse an onların olarak kalmayacaktı, onu anlamayı hak etmemişlerdi.

İlk terlemeye başlayan Katia oldu.

– Vaat edilmiş ülke orada. Onun için mücadele etmek zorundayız, dedi Jette. Katia'nın yanında Jette, sanki zamanı mekândan kovmuş gibi ansızın gençleşmişti. On dokuz yaşında genç bir Jette'yle yirmi dokuz yaşında daha yaşlı bir Katia, şu ya da bu mucize için, bir şeyi ummak için çoktandır fazla yaşlı bir Katia. Çok geç. Geçti. Her sporda olduğu gibi. Katia saçlarını sallayıp kabarttı. Henüz

olgunlaşmamış, şimdiden fazla tembel, dişsiz, şımarık bir çocuk.

Kaba bir el indi ensesine, mutluluk gibi yakın olacağına güvence verdi.

– O zamanki tehlikelere de düşünmeden atılıyorum, dedi Katia, döndü ve yabancı bir bedene çarpmadı, kendisini gördü, yatağın üstünde Jette'nin yerinde kendisini gördü, el değmemiş, dümdüz çarşaflar arasında kırış kırış.

> Öldürmek ve Tanrı'yı hissetmek. Tanrıyı hissetmek ve bunun üzerine öldürmek. Hiçbir şey bir tiranın ölümünden daha hoş değil mi? Peki bir Tanrı olmasaydı? Lütuf gibi bir şey. Kayıtsızlık gibi bir şey.

Jette ona silahların nasıl kullanıldığını açıklayamadan, ateş ediverdi Katia, düşüncesizce. Kurşun bir yaranın tam ortasına isabet etmişti.

– Şiddet modernize oldu, dedi Jette. Eskiden biri süpürge sapının darbesiyle yere yıkılıyordu, kibarca şu ya da bu arabanın içine çekiliyordu zorla, hapsediliyor, ağırlanıyor, serbest bırakılıyordu. Bugün mavi koşu kıyafeti giymiş sportif bir genç adam, kendisinden daha akıllı, daha liberal, diyelim ki daha sempatik olabilecek birini ışık bariyeriyle tasfiye ediyor.

Jette kimseyi ele vermedi ve Kızıl Dağlar'dan Sayda'ya kadar uzun yol boyunca kendisine sadık kaldı. Ama yeni kavganın soğukluğu için fazla neşeliydi. Jette, hâlâ otomobilin önünde yatan o süpürge sapına binip dolaşıyordu, çöle gidiyordu, mucizelere inanıyor ve mucizelerin gerçekleşmesine yardım ediyordu. Arazi ne kadar alışılmadıksa, yürüyüşü o kadar emindi. Zemini, yürümek için hep bir adım boyunca bacakları arasında taşıyordu.

– Beni de götür.

Katia, Jette'ye doğru karanlığa el salladı, kolunda gözleri bağlı bir çocuk taşıyordu artık, gördü, çocuğa sıkıca sarılmıştı.

– Jette, çocuğa daha sıkı sarıl, diye yalvardı Katia.

Çocuk, dört köşesi yuvarlanmış uzunca bir kimlik kartını kemirmekteydi, PVC kaplı, sağ üst köşede Jette'nin vesikalık fotoğrafı. Arapça yazılmış bir takma ad. Savaş adı. Hedwig Dünn yazıyordu büyük harflerle.

Doğası böyleydi Jette'nin.

Yeniden şarj ediyordu.

Bu siyasi bir şeydi, kendini kaybedecek, nefretini ve şefkatini kaybedecek bir şey değil.

– Jette, çocuğa daha sıkı sarıl. Senin kavgan, kavgaya adanmışlık.

– Sus, dedi Jette, kapşonlu adam ortalıkta dolanıp kendimize ihanet etmemizi istiyor. Seni gösteriyor.

– Kim ki o?

– Hikâyeyi anlatmıştım ya sana, dedi Jette.

– Kapşonun altında kampımızdan muhbir yoktu, İsrailli bir asker vardı. Sessizce parmağıyla işaret etti: Aranızdan biri ihanet edecek. Herkese hitap ediliyordu.

Yabancı çocuk hâlâ salyasını akıtarak kemiriyordu kartı.

Jette talimat mı vermişti? Kapşonlu adam sanki bilgisi varmış gibi davranıyordu. Hiçbir şey bilmiyor, bu onu daha da güvenli kılıyordu. Önce kurusıkı mermiyle ateş ettiler, sonra gerçek. Jette orada değildi. Ufaklık hemen öldü. Şişman kadın tuvalette siper almış, kapıdan ateş ediyordu. Daha yaşlı olan kokpidte kan kaybetmekteydi, Yakışıklı ölünceye kadar ateş etti. Lübnan'dan geliyorlardı. Hiç kimse adlarını aklında tutamadı ya da telaffuz edemedi. Onları sevmek mümkündü. Sadece bir hostes

bacağından yaralanmıştı. Jette iki çay fincanını duvara fırlattı. Çocuk hâlâ kollarındaydı.

Basından biri, uçağı kaçıranların arkasında sarı saçlı biri olduğu düşüncesine kapılarak Jette'nin eski fotoğraflarından birini bulup incelediğinde, Jette, dört bin kilometre uzakta saçlarının etrafına güneş sarısı bir örtü bağladı.

Kapşonlu adam etrafa bakınıyordu.

Çocuk çeteleri, kadın taburu.

– Neden ölüyoruz? diye sordu Katia.

– Başarısız olduğumuz için. Görevi mutlulukla yerine getirmediğimiz için, dedi Jette. Kollarındaki çocuk geniş ve dişsiz gülüyordu, gözünü kırpınca kayboluverdi. Sadece gülüşü bir süre daha duvar boyunca uzanan süpürgeliklerin yanında gezinen aç bir fare gibi tetikte dolanıp durdu.

– Yani ölmek biyolojik bir eylem değil. Kader, dikkatsizlik ...

– Hayır, dedi Jette. Ölmek başarısızlıktır ve işin tek kötü yanı bu.

Bir tavan arası. Ve bir kadınlar taburu. Senden ne kadar uzak. Benden ne kadar. Uzak uzak.

– Devam, diyor Jette, sanki düşüncelerini okuyormuş gibi.

Aynı anda iki kızak üzerinde yola iz bırakmak, gözü kara ve aklı başında, abartılı ve ölçülü, hırçın ve sakin olmak ve ne kadar saf olursa olsun inancının elinden alınmasına izin vermemek, öfkeden, dehşetten, korkudan gizlice ağlamamak siyasetti. Bütün bu çelişkilerle birlikte

yola koyulmaktı, yapraklar ve kanla çizilen izin, hiçbir şeyi ve izi takip edenleri denemeden bırakmamasını umut ederek.

– Jette, ben de ...

– Ne, diye sordu Jette, Katia'nın son olarak hangi mesleği istediğini merak ederek.

– ... ben de ölmek istemiyorum, yanıtını verdi Katia. Kapşonlu adam eliyle olumsuzlayan bir hareket yapıp gitti.

– Jette, korku duydun mu hiç?

– Duyduğum korku öfkeden daha büyük değildi.

Dipsiz yere sağlam basmak.

– Korku, dedi Katia yine de, kendini iyi hissettiğin bir odadayken, başka bir kapının arkasından çağrılmak, sessizce o kapıyı itip açmak, sonra bir başka kapı, bir başka kapı daha, ara sıra "Orada biri mi var?" diye sormak yalvararak, sonunda vazgeçmek, ancak bir şeyler sezmeye izin veren karanlığın içine doğru yürümeye devam etmek dışında her şeyden vazgeçmektir. Arkandan kapıların nihai olarak çarpmasıdır. Böyle kalacaktır. Kapılar çarparak kapanacaktır.

Katia bekliyor.

– Senin korkun, ölümün ta kendisi, diyor Jette.

Her şey boşuna ve rüzgârı yakalama çabası.

– Bu ne zaman oldu, diye soruyor Katia.

– Ne, diye soruyor Jette.

– Bütün bunlar

– Nasıl

– Nasıl oldu

– Tekrar tekrar

– Nasıl

– Pencereyi kapatırken, tekrar tekrar, diyor Jette. Bitmekte olan günün en uzun geceye doğru kararmasını izliyor sükûnetle.

– Başıma gelen şeyin sen olmasını isterdim.

– Bunun hesabını yapamazsın. Kendiliğinden olur. Canın ister, ayağa kalkarsın, yürürken kendi adımını beğenirsin. Biriyle karşılaşırsın, yol ikinizi birlikte içine alır. Karşılaştığın adam belki bir savaşçı, belki bir düşünürdür. İkisi de senin için eğlenceli olur. Biri seni ateşler. Patlarsın. Böyle başlar. Öyle değil mi?

– Have you got a match?* Katia ağlayacaksa, sadece sinemada ağlar.

– Tehlikeli hale gelirsin ve üstelik de bunu makul biçimde gerekçelendirebilirsin. Savunma olan, saldırı gibi görünür. Hayatı sevdiğin için, onu büyük bir aşk gibi yaşamaya başlarsın. Hoşlanmadan ama arzuyla. Her şeyin hazırdır ve bunun nerden geldiğini unutursun.

– Sen, Jette?

– Hayır, sen.

– Ben mi?

– Pencereyi kapat.

– Yapamamam. Oraya yetişemiyorum.

– Zıpla o zaman.

Beyrut'ta, İsviçre peyniri gibi delik deşik bir evin arkasında ay yavaş yavaş ilerliyor, sanki önemsemiyormuş, gece görevini yerine getirmeyi kaçırmış gibi, ateşle paramparça edilmiş pencerelerden bakıyor. Ev artık sadece ön duvardan ibaret, artık hiçbir hayatın üstüne çatı olmayan bir sahne arkası.

* (İng.) Kibritin var mı?

– Pencereyi kapat. Katia ayağa kalktı. Rüyadan kaçıp gidememek. Rüyadan çıkamamak. Ayağa kalktı, hemen başının üstünde yumruk büyüklüğünde şeylerle dolu bir sepet vardı. Dikkatle pencereye doğru yürüdü. Tencere, bardak, fincan sapları, uzun kulaklar gibi çarpıyordu sıvasız çatı kirişlerine. El bombaları, portakal ağaçlarına doğru gitseler de portakal kokusu almıyor.

Bazı devrimlerden sonra sadece naylon çoraplar ucuzlar.

– Yetişemiyorum. Katia döndü.

– Devam et, dedi Jette.

– Bizsiz var olan cümleler, duvarın arkasındadır, dedi Katia, dikkatle diz çöktü.

– Devam.

Lübnan ve Celile tepeleri yumuşak karla kaplıydı. Kızıl Dağlar'da Wallerfang Atıcılık Kulübü'nün poligonu patates çuvallarının altında kış uykusuna yatmıştı. Yollar çamur içindeydi.

Jette minicik bir eczanenin içinde duruyor, Filistin Yardımlaşma Örgütü'nün kurduğu ahşap bir bölme. Kimsenin hastalık sigortası yok. Jette, kullanım talimatı okunaksız ilaçlar dağıtıyor. Önce barakaları sevdi, sonra kampta yaşadı, çünkü hem orada hem burada aşka ve ölüme katlanmayı sağlayan başka bir güç var.

– Her şey oldukça basit, diye mırıldanıyor kendi kendine, onaylayarak ve çaresizce. Çelişkiler sinirlerini geriyor. Yüzünde hâlâ gençliğin öfkesi var, hareketleri çevik, özenli. Avrupai. Hayır, burada soğuk algınlığının tedavisi yok. Çocuklar ahşap masanın önünde çoraplarıyla, sandaletleriyle duruyor. Jette çaresizlik içinde kızarmış parmak eklemlerini ovuşturuyor, belini esnetiyor bastırarak. Dışarıda anneler bekliyor, çelimsiz kadınları bile,

altında kararların alındığı bir ağırlık haline getiren kadınsı ciddiyet içinde iffetliler, güzeller. Aşağı çeken göbek değil, göğüs değil, ayrık bacaklarla tabure üstünden dökülen, çevresine evin, kentin, evrenin inşa edildiği karanlık bir kendine güven bu.

– Hayır, Jette, sen böyle değilsin, dışa dönük uykulu, içte öylesine vakur ve öylesine uyanık.

– Sen mektup dağıtıyordun, bunu yapmayı çok erken öğrenmiştin. Ve liderlikten liderliğe karargâh kurdun.

– Ee, ne olmuş?

– Günün birinde seni, ele geçirdiklerinde, helikopterden denize atacaklar.

Jette, geride bıraktığı bunca şeyin ardından, omuz silkti. Katia, bulanıklaşıncaya ve kaybolurken kendisine yaklaşıncaya kadar uzun süre baktı Jette'ye.

– Bir şey kesin, bu gece ölecek olsan, yanımda, içine düşmek istemediğim bir delik kalır.

– Zıplasana. Ya da yine zıpla. Dedi Jette.

– Ya da yine. Dedi Katia.

Belki de böyle başlıyordur. Vedasız bir ayrılıkla.

Yazmak.

– Herkes kendi yerinde, diyor Jette.

– Yok etmek. Bir baş sallama.

– Pencereyi unutma, fırtına çıkacak.

Soğuk yağmur damlaları yapışıyordu cama, soğuk.

İmkânsız olanın yanında durmak.

Dedi ki: Hâlâ korkuyor musun?

Yanıt verdi: Hayır.

– Şimdi çok yakınlaştı.

– Biliyorum. Yazarken daha iyi görüyorum.

Katia başından sepeti aldı. Sanki zamanın hızını o belirliyormuş gibi, dikkatle. Çatı penceresinin altında durdu; üzerinden sis gibi ince daha koyu renk tabakaların aceleyle, duman gibi, işaret gibi, parlak gölgeler gibi geçip gittiği gri gökyüzüne çevirdi yüzünü. Yere baktı. Yatağın üstünde içilmemiş iki sigara. Kolunu kaldırdı Katia, uzaktan bir gümbürtü sesi geldi; o sırada kendisinden çok yaşlı insanlar, kıtlık dönemine ait anı parçalarını yırtarak daha küçük parçalara bölüyorlardı.

Sanki hava direnç gösteriyormuş gibi daha yavaş kaldırdı kolunu. Bazı danslar böyle başlıyordu.

Sessizlik açıkça fırtına ve saldırıya işaret etmekteydi. Sessizlik geri çekildi, yer açtı gelene.

Sanki mekân başlı başına bir dirençmiş gibi, elle tutulabiliyor.

O anda Katia kolunu çarpma noktasına kadar, yumruğu üst koluna çarpıp sekinceye kadar geri çekti hızla. Geri tepmeyle birlikte elini ince pencere camının içinden çıkardı dışarıya.

Gümbürtü arttı.

Ve Tanrı konuştu.

Katia merdivenleri atlayarak indi aşağıya. Bizsiz var olan cümleler. Geri dönüşü olmayan cümleler. Duvarın arkasından. Bulunabilir olmadığı için silkip atılamayan. Her cümle vedasız bir gidiş. Sonu olmayan bir son. Kaçınılmaz bir ıstırap.

– Jette, sen erkekleri, ben cümleleri. Sen kavgayı, ben ise? Son beş saati atlayarak geçirmişti.

Başlangıçta söz vardı. Ve söz Tanrı'yla birlikteydi. Bak, ben bir hizmetkârım.*

Aşağıda caddede Katia kanayan elini pantolon cebine soktu. Çekip gitmek, hovardalığa gitmek. Ve günün birinde, hiçbir zaman bulunmadığı bir otelde o öksürük. Hâlâ tütüne ve bazen kendisine tutkun adamın, o ince duvarın hemen arkasında olmasına duyulan arzu. Asansöre giden yolda buluşabilirlerdi. Tekrar görüşme sevincinin altında merdiven boşluğu eğrilebilirdi.

Hepsini vedasız terk etmişti, Kindermann Neumann Philipp Jacob Konrad, bedeninde onu daha açık ve savunmaya hazır hale getiren korunmasız noktalar.

Birbirinden çok farklı erkekleri, acı aynılaştırıyordu.

Acı aynıydı.

Katia Jette'yi bekleyerek yoluna devam etti.

– Ne yapıyorsun? Ölmesine izin mi veriyorsun, doğduğu yerde?

Pantolondan kan sızıyordu.

Nihayet bu kadar uzakta.

– Yaralandın mı? Katia gözlerinin içine baktı erkeğin. İçeri girmesine izin verdi.

– Hafif, dedi sonra.

Bundan hafif bir şey yok.

– Aktüalite konunun alevlenmesine karşı, dedi Konrad. Mavi koşu kıyafeti giymiş bir adam koşarak geçiyor.

– İçinde benden de söz ediliyor mu, diye sordu Konrad.

Katia, sağlam sol eliyle arka cebinden bir not defteri çıkardı, son sayfayı açıp kapağı kıvırdı. "İçinde benden

* "Başlangıçta söz vardı. Ve söz Tanrı'yla birlikteydi." (Yuhanna İncili, Giriş Ayeti). "Meryem dedi ki: Bak ben Rab'bin bir kuluyum (...) hizmetkârıyım." (Lukas, 1 38)

de söz ediliyor mu" diye okudu Konrad, Katia'nın omzunun üstünden bakarak. "Sağlam sol eliyle arka cebinden bir not defteri çıkardı, son sayfayı açıp kapağı kıvırdı. İçinde benden de söz ediliyor mu."

– Okuyorsun işte, dedi Katia.

– Ben sadece üstünde oturdum.

– Öyle yazmalısın ki, kadın okurların hepsi bana âşık olsun, dedi Kindermann, Konrad'ın omzunun üstünden.

– Siyasi yönünü ihmal etmemelisin, aşk hikâyesi haline gelmemeli, dedi Philipp.

– Liseli kızlar gibi rezil etme kendini, dedi ve yürüyüp gitti Neumann.

Jacob'la Arap sustular. Uzun süre sustular, sonra artık dinleyecek kimse kalmayınca konuştular Jette hakkında.

Yarım cümle, arta kalan?

Kendinden büyük bir şeyi tetiklemek.

Dışarıda, herhangi bir yerde, bir masa bekliyor. Hâlâ nemli. Başına oturup, tekrar başlayacağım. Yarın.

Bazı Durumlarda Dinamit, Aydınlığa Giden En Kısa Yoldur

Sonsöz Yerine

Silahı Seçmek, benim ilk romanım, çocukluklarını aynı yerde geçiren iki kadının öyküsü. Gerçi Jette Katia'dan on beş yaş büyük. Jette, bir savaş çocuğu, savaş sonrası çocuğu, Soğuk Savaş çocuğu. Wallerfanglı bir eczacının, eğer Alman teröristi olmasaydı, aktris de olabilecek güzel kızı. Wallerfang'da kaldığı sürece, ekonomik mucize çocuğu Katia'ya bakıyor, saati iki Mark'a.

Bu uydurulmuş bir şey değil. Ama seksenli yılların sonunda, hikâye kişinin kendi yaşamıyla yakından bağıntılı da olsa, henüz konu hakkında yüksek sesle konuşulmuyordu. Bu konuda arkadaşlarla fısıltı halinde konuşulur, birlikte ayarlanmış alçak bir sesle anlaşılırdı. Jette bir gün, Almanya'nın en çok aranan kadını olmak için Wallerfang kasabasını terk etti. Postanede, hemen üç numaralı gişenin yanında, arananlar afişinde asılı duru-

yor, yukardan ikinci sıra, soldan üçüncü, ayırıcı özelliği: Üstdudağında bir ben. Üç numaralı gişedeki memurdan bir çocuğu var. Liseden mezun olduğu yıl yazın üniversiteye gidene kadar geçici postacılık yaparken bir evin girişinde ondan hamile kalmıştı.

Bu da uydurulmuş değil.

Katia ise, Jette'den sonraki kuşak, apolitik kuşak? Jette'nin bir kaderi var, Katia'nın ise sadece biyografisi. Katia, Jette'yi aramaya çıkışını yazmaya başlıyor ve bu süreçte spekülatif akıl yürütmelere, heyecana kapılıyor. Edebiyat böyle çıkıyor ortaya? Kendisine anlatılmayanları tasarlıyor Katia. Daha genç olan Katia, Demokratik Almanyalı kadın yazar Helga M. Novak'ın "Dinamit bazen aydınlığa giden en kısa yoldur" dizesini bilseydi, o zaman alıntılardı, Jette, daha yaşlı olan ise, onaylayarak başını sallar ve kulağının arkasına yazardı. *Silahı Seçmek*'i 1989'da yazdım. Aynı yıl ilk kez, mesleğimi değiştirmeyi denedim, dışa dönük tiyatro hayatımdan ayrılmak ve yazı masasında daha rahat sandığım bir yaşama geçmek istiyordum. Ama orada da burada da bir şey benim için aynı kaldı: Jette'yi yeraltına sürükleyen tatmin olmamış bir hayatın belirtileri, tiyatro oyunculuğumun ilk yıllarından beri bana rahat vermedi. Daha sonra yazarken de durum değişmedi. O yüzden Jette *Silahı Seçmek*'ten on beş yıl sonra, *Kaiserstrasse* adlı romanımda tekrar sahneye çıkmak zorunda kaldı. Bu sefer adı Mandel. Biraz farklı giyinmiş, buna rağmen tanıyabiliyoruz onu ve yine hayatı en güzel çabayı gerektiriyor – aşk gibi. Gerektiğinde zor da kullanarak.

Frankfurt/Main Emniyet Müdürlüğü'nde, *Kaiserstrasse*'de geçen kriminal bir olay için araştırma yaparken, beni arşive ve delil odasına götüren memur şöyle demişti: "Şuraya bakın." Yetmişli yıllardan kalma bir arananlar

afişini gösteriyordu, dudağında beniyle hemşerim eczacının kızı da yerini almıştı afişte. Afiş camekânın ardındaydı. "Şuraya bakın, sevgili teröristlerimiz" dedi adam. Ona Jette adını verdiğim günlerden bu yana zaman değişmişti.

Judith Kuckart
Ocak 2008

Kızıl Ordu (RAF) militanlarının yer aldığı *ARANIYOR* afişinde eski bakıcısı Jette'nin fotoğrafını gören genç gazeteci Katia, üzerinde izler bırakmış ve cesaretine hayran olduğu bu kadının yaşamını takip etmeye karar verir. Kızıl Ordu militanı Jette '70'li yılların başında, "Beyaz Giysili Banka Soyguncusu" sıfatıyla "Almanya'nın en çok aranan kadını" olmuş, tutuklanmış, sonrasında arkadaşlarının eylemleri sayesinde hapisten kurtulmuştur. Yurtdışına kaçan Jette artık yaşamını Filistin mücadelesine adayacaktır.

İşte bu yaşamı sanki ablasını izleyen küçük kızkardeşmişçesine takip altına alır Katia. Jette'nin seçimlerini, arkadaşlıklarını, aşklarını, eylemlerini geriye dönük bir günceyi yeniden yazarmış gibi didik didik eder. Onun tavizsiz mücadelesine eşlik eden dizginsiz öfkeyi anlamasa bile hayranlık duyar. Bu geriye dönük yeniden yazım aynı zamanda Katia'nın kendi hayatını sorguladığı bir süreci de başlatır.

Birçok eleştirmenin çağdaş Alman edebiyatının geleceği olarak nitelediği Judith Kuckart, ilk romanı *Silahı Seçmek*'te farklı kuşaktan iki kadının iç içe geçmiş yaşam hikâyelerini anlatıyor. Gerçekle kurmacanın baş döndürücü biçimde birbirinin yerine geçtiği kesintisiz, sarsıcı bir anlatı.

> *Gözlerinin önüne görüntüler gelene dek yumruklarını gözbebeklerine bastırıyor, renk derecesi yüksek parlak bir beyazlık içinde. Otuz dokuz yaşında bir kadın, Sayda kentinin öğle sıcağında öldürülüyor. Güneş öyle yüksekte ki kadın düşerken gölgesini bile bırakmıyor yere. Resim sarı. Kadının adı. Altyazı eksik. Böyle bir yüz, yüz değil artık, açık bir mezara eğilmiş.*